De ce rezistă

ROMÂNIA

Newsweek®

DICTATORII

ANUL 4 ■ NUMĂRUL 114 ■ PREȚ: 14,90 LEI ■ 26.02-11.03.2021

FOTO: SHUTTERSTOCK; GULIVER / GETTY IMAGES

BIBLIOTECA ALEPH

Erdogan în Turcia, Putin în Rusia și Maduro în Venezuela sunt tipuri diferite de dictatori. Dar au ceva în comun: deși s-au confruntat cu proteste masive în țările lor, au rezistat la putere prin forță și mii de arestări.

It Rocks!

www.rockfm.ro

Newsweek ROMÂNIA

26.02.-11.03.2021 _ ANUL 4 _ NR.114

Apare bilunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 12 martie 2021

SUMAR

Periscop

06 **Analiză**
De ce Tobă n-ar trebui să fie în Parlament

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
În România, moartea a devenit banală. Ne mai impresionează o zi, două

11 OVIDIU NAHOI
Vă bucură excluderea Dianei Șoșoacă? Ar trebui să vă înfricoșeze

Dosar

12 **Olteanul care a speriat Mexicul**
14 Din Craiova, la Cancun
16 „Rechinul" avea tot: bancomate, carduri, „carderi"
17 Cine era „electronistul" rețelei
18 Gărzile de corp ale lui Florian Tudor
20 Asasinarea lui Marcu
22 Imperiul din Cancun, destrămat de FBI
24 Bancomate în Cancun, blocuri în Craiova

Periscop

26 **Politică**
Bătălia din culisele guvernării
30 **Cadou otrăvit**
Sporul, o capcană pentru bugetari

Internațional

34 **Autoritate și reziliență**
De ce rezistă dictatorii?

Magazin

40 **Medicină**
Cum ne afectează COVID-19 creierul
50 **Sport**
Frații dinamită din boxul românesc
54 De ce trag clopotele la Cașin când se joacă rugby
56 **Advertorial**
Succesul Wörwag Pharma: de la farmacie, la companie farmaceutică internațională
58 Pandemia semiconductorilor

Calendar

62 Femeile învinge regimul nazist și își eliberează soții evrei

» P.40

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăețeanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Contributori _ **Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:
ipc Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Succes neașteptat

România este pe locul 6 în UE ca număr de persoane vaccinate împotriva COVID-19. Peste 800.000 de români au fost imunizați deja, în ciuda unor probleme de moment.

FOTO: MUGUR VĂRZARIU

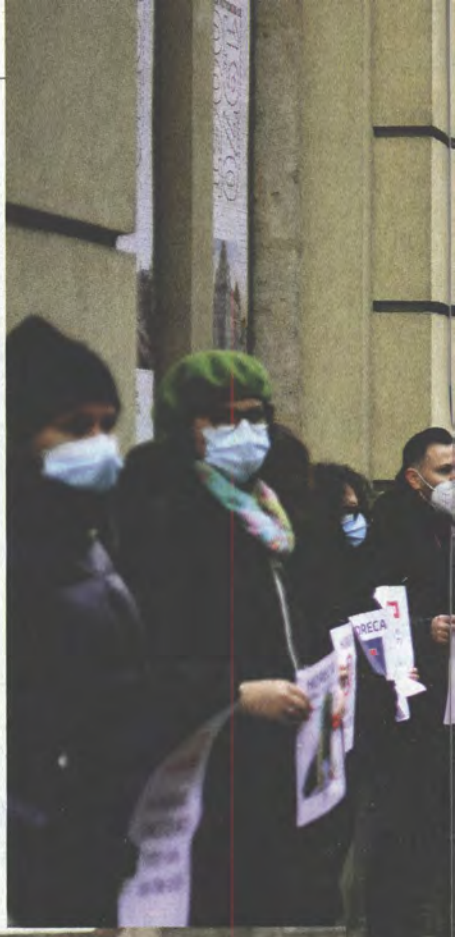

ODIHNĂ VEȘNICĂ!

BEIJING, CHINA

Copilul cu iepuri

Un copil hrănește iepurii de Angora într-un parc din capitala Chinei. Chinezii au sărbătorit intrarea în Anul Bivolului, pe 20 februarie, apoi Festivalul Primăverii.

FOTO: FRED LEE/GETTY IMAGES

ARAD, ROMÂNIA

Protest anti medici

Arădenii care și-au pierdut rudele infectate cu SARS-CoV-2 au protestat pe 19 februarie împotriva cadrelor medicale de la Spitalul Județean Arad, pe care le acuză că nu au administrat tratamentul adecvat.

FOTO: INQUAM PHOTOS / CIPRIAN PETCUȚ

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Bani pentru HORECA

Patronii și angajații de restaurante și hoteluri au protestat, pe 16 februarie, în fața localurilor în care lucrează, pentru că nu au primit bani de la guvern.

FOTO: INQUAM PHOTOS / SABIN CÎRSTOVEANU

ANALIZĂ

De ce Tobă n-ar trebui să fie în Parlament

Pe listele AUR, acum renegat, a intrat în Parlament lt.col. (r) Francisc Tobă, care în zilele Revoluției a fost cercetat pentru tentativă de omor. Acesta spune că sunt „neadevăruri".

NUMELE LUI FRANCISC TOBĂ, CERCETAT DIN ANII '90 PENTRU maltratarea unor ofițeri de Miliție și Securitate răniți în timpul Revoluției, a revenit din nou în atenția publică, după ce Alianța pentru Unirea Românilor (AUR) l-a pus pe lista pentru alegerile parlamentare din Brașov, acesta ajungând deputat.

Ulterior, AUR a susținut că nu a știut despre trecutul lui Tobă, acum lt. col (r) și a cerut invalidarea mandatului, dar acest lucru nu este posibil, iar fostul căpitan de la UM Mârșa a depus jurământul de deputat, fiind acum neafiliat și reprezentant al Partidului Neamul Românesc al lui Ninel Peia, formațiune din care face parte și avocata Diana Șoșoacă.

În zilele Revoluției din decembrie 1989, Francisc Tobă, pe atunci căpitan, ar fi adunat milițieni și securiști răniți din Spitalul Județean Sibiu, pe care i-ar fi dus la unitatea militară 01512 Sibiu, aflată sub conducerea colonelului Aurel Dragomir, unul dintre principalii coordonatori ai represiunii de la Sibiu și un apropiat al lui Nicu Ceaușescu (atunci, prim-secretar al PCR Sibiu). Acolo, oamenii au fost supuși tratamentelor inumane, spun procurorii.

Ce s-a întâmplat la Sibiu

Între 22 și 27 decembrie 1989, la Sibiu au murit 89 de oameni, iar alți 241 au fost răniți, conform datelor din rechizitoriul în Dosarul Revoluției, trimis în judecată în 2019.

În 21 decembrie 1989, dimineața, manifestanții strânși în Piața Mare din Sibiu încep să fie reținuți de cadre ale Ministerului de Interne (MI), iar după-amiaza începe represiunea Miliției și Securității. Pentru că aceștia nu reușesc să disperseze oamenii, Nicu Ceaușescu, prim-secretar al CJ de partid, i-a cerut colonelului Aurel Dragomir, comandantul Garnizoanei Sibiu și al UM 01512 Sibiu, să intervină în reprimarea protestelor. Cinci oameni sunt împușcați, iar unul moare. Seara, protestatarii ajung la sediile Miliției și Securității, cadrele trag în populație, omorând o persoană și rănind alte nouă. În noaptea de 21 spre 22 decembrie, șefii Miliției și Securității Sibiu se mută în biroul Comandamentului UM 01512, „pentru a coordona cu toții represiunea preconizată pentru 22 decembrie". Cei 25 de oameni transferați din arestul MI sunt mutați la Penitenciarul Aiud, se arată în rechizitoriu în Dosarul Revoluției.

După 21 decembrie, securiștii și milițienii „nu au mai efectuat misiuni în Sibiu", sediile Miliției și Securității au fost păzite de militari, din ordinul colonelului Dragomir.

În 22 decembrie, după ce manifestanții află despre sinuciderea generalului Vasile Milea, încearcă să intre în sediul Inspectoratului Județean MI. Milițienii și securiștii deschid focul asupra manifestanților, omorând mai multe persoane. „De frică, mai multe cadre de Miliție și Securitate se refugiază spre UM 01512 Sibiu", încercând să sară gardul. Concomitent, cadrele MI trag focuri de avertisment, iar militarii încep să tragă și ei în milițieni și securiști, omorând 19 cadre.

Cei care reușesc să scape se refugiază fie în unitatea militară, fie sunt prinși de protestatari și bătuți, iar rănitii ajung la Spitalul Județean Sibiu.

După acest episod, peste 500 de persoane, lucrători de Miliție și Securitate și angajați civili, sunt reținuți abuziv în sala de sport a UM 01512 Sibiu și ulterior în bazinul de înot, desecat, din ordinul colonelului Dragomir, sub acuzația de „terorism". Dragomir a scăpat de acuzațiile de participație la infracțiunea de omor deosebit de grav, omor, distrugere, neglijență în serviciu și lipsire de libertate pentru că s-au prescris faptele.

„Declarațiile persoanelor ce au suferit lipsirea de libertate arată că acestea, pe perioada reținerii, au fost supuse unor acte extreme de violență fizică și psihică (s-a recurs inclusiv la simularea într-un mod foarte realist, în repetate rânduri, a executării persoanelor reținute). Totodată, au fost supuse la înfometare și la

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

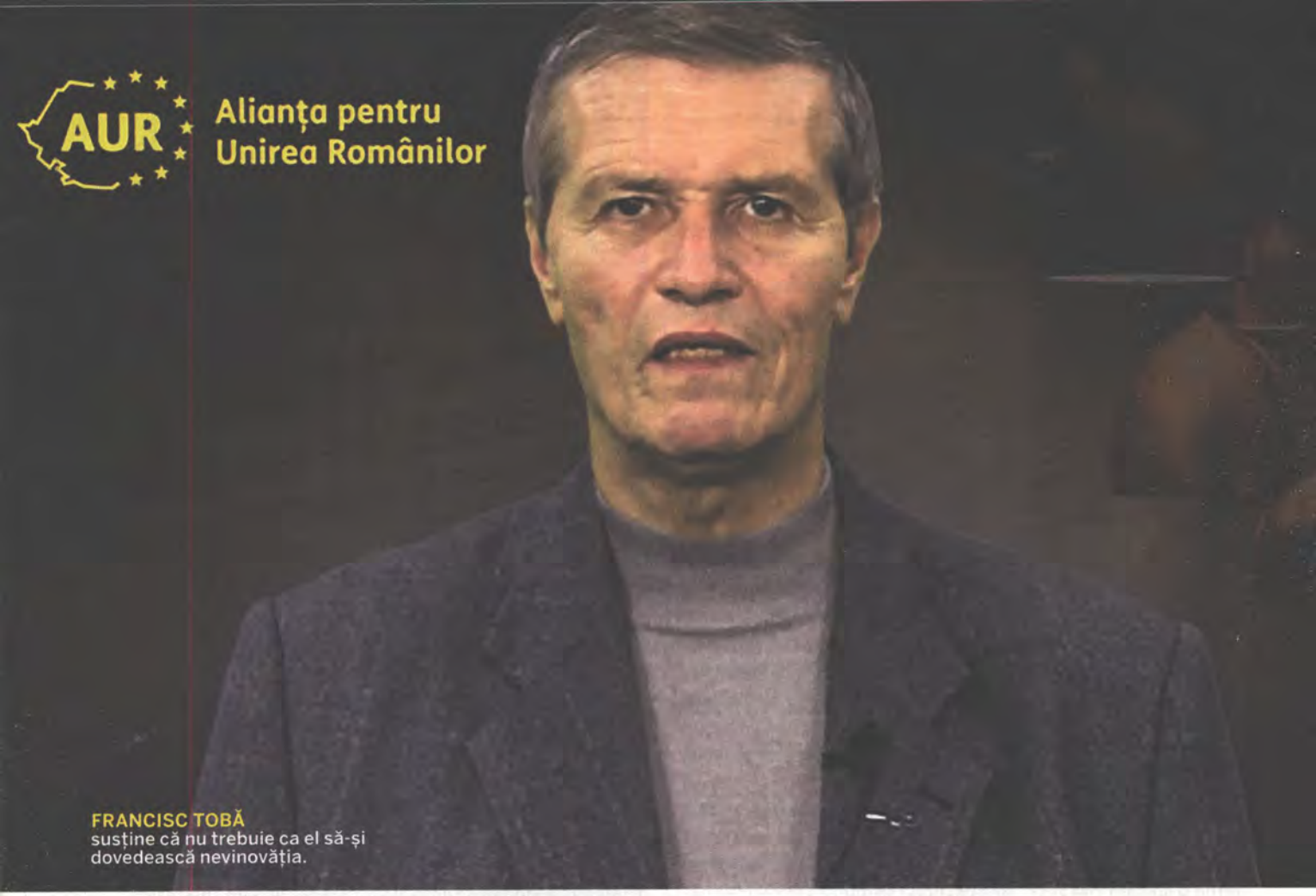

FRANCISC TOBĂ
susține că nu trebuie ca el să-și dovedească nevinovăția.

FOTO: FACEBOOK

diverse umilințe din partea militarilor aflați în pază. S-a mai probat existența, pe raza municipiului Sibiu, a unei adevărate «vânători de oameni», ajungându-se inclusiv la situații în care cadrele MI rănite și aflate sub îngrijire medicală la Spitalul Municipal Sibiu au fost luate cu forța din această unitate medicală (în pofida protestelor exprese și vehemente ale medicilor) și introduse în bazinul de înot al UM 01512 Sibiu, fără asigurarea asistenței medicale necesare, situație în care o persoană a decedat", se arată în rechizitoriul procurorilor.

Istoricul Mădălin Hodor, cercetător în cadrul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), explică, într-o declarație pentru *Newsweek România*, că de aici trebuie contextualizate faptele lui Francisc Tobă.

Istoricul arată că Tobă nu poate fi acuzat de represiune împotriva revoluționarilor, ci doar de faptul că a bătut și umilit cadre ale Ministerului de Interne.

Istoricul atrage atenția că „faptul că se ajunge la situații de acest fel este încă un efect al lipsei de rezolvare a dosarului (Sibiu, n.r.) și de clarificare a dosarului Revoluției".

Ofițerii răniți pe turela tancului, „teroriști" vânați de Tobă

Francisc Tobă a fost cercetat pentru tentativă la omor deosebit de grav și complicitate la infracțiunea de tratamente neomenoase, dar a primit, în 2010, neînceperea urmăririi penale, pentru că s-a împlinit termenul de prescripție a răspunderii penale, conform documentelor consultate de *Newsweek România.*

Mărturiile pe care procurorii le-au strâns de la victimele lui Tobă arată că, însoțit de încă un căpitan din aceeași unitate militară din Mârșa și șase soldați, i-ar fi umilit și bătut pe răniții internați în Spitalul Județean Sibiu, ofițeri de Miliție și Securitate, proclamându-se „comandant militar" al spitalului și justificându-și acțiunile prin căutarea de „teroriști".

„Învinuitul cpt. rez. Tobă Francisc în mod repetat a ridicat în zilele Revoluției din Spitalul Județean Sibiu mai multe persoane, unele grav rănite, pe care le-a transportat pe turela tancului, legate la mâini, la UM 01512, unde au fost lipsite de libertate fără temei legal și supuse relelor tratamente. Astfel, înv. Tobă Francisc a conștientizat și a acceptat urmările posibile ale acțiunilor sale, constând în primejduirea vieții persoanelor rănite, ridicate din spital în stare gravă și care aveau absolută nevoie de îngrijiri medicale de specialitate. În același timp, în mod conștient și deliberat a ajutat pe înv. col. Dragomir Aurel și militarii din subordinea acestuia din urmă în a supune la tratamente neomenoase pe răniții și bolnavii reținuți fără temei legal la UM 01512 Sibiu în condițiile deja prezentate", menționează procurorii în documentele consultate de *Newsweek România.*

Redăm o serie de mărturii din dosarul în care Tobă a primit neînceperea urmăririi penale:

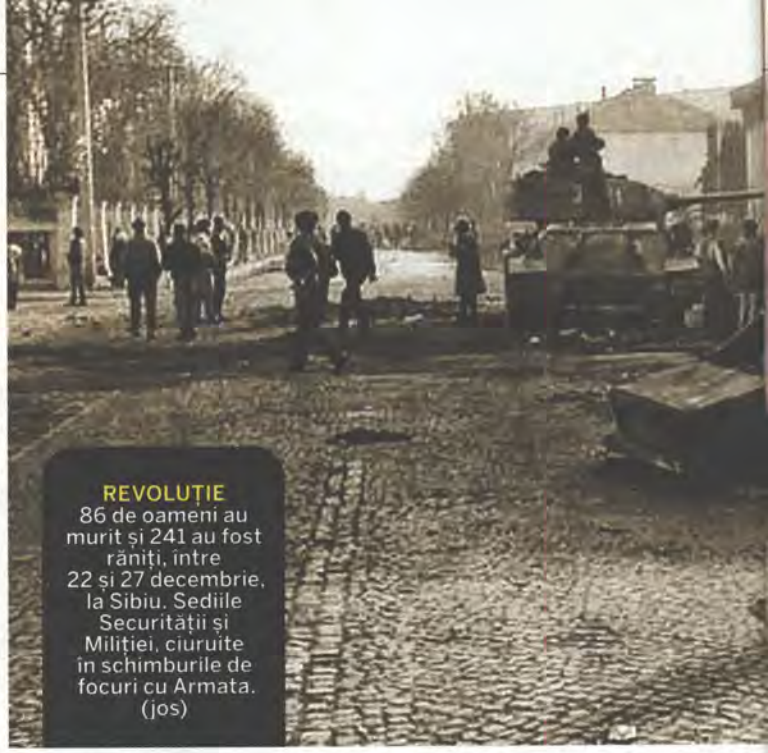

REVOLUȚIE
86 de oameni au murit și 241 au fost răniți, între 22 și 27 decembrie, la Sibiu. Sediile Securității și Miliției, ciuruite în schimburile de focuri cu Armata. (jos)

➤ Un tehnician în aparatură medicală de la Spitalul Județean Sibiu, A.M., al cărui tată lucra în Securitate, povestește că, în 23 decembrie, văzând că se trage în apropierea spitalului, a sunat la primărie și a cerut ajutor pentru a proteja spitalul și stația de oxigen. Așa au ajuns la spital căpitanul Francisc Tobă, cu căpitanul G.M., șase soldați și un tanc.. A.M. a povestit cum a fost reținut de soldați pentru că un coleg le-a spus acestora că este „fiu de terorist": „Din birou a ieșit un bărbat în ținută M.Ap.N. cu gradul de căpitan, care mi-a pus mâna pe gât, apoi m-a prins de haină de sub băr bie, lipindu-mă de zid și care mi-a zis că se va ocupa de mine mai târziu, după care a plecat. Ulterior am aflat că este vorba despre cpt. Francisc Tobă".

➤ Un revoluționar care a făcut parte din Forumul Democratic, prima formă de organizare a revoluționarilor din Sibiu, a povestit că „a fost reținut în mod ilegal de cpt. Francisc Tobă pe data de 29.12.89 și dus la UM 01512 Sibiu. Cu toate că era grav bolnav de plămâni și avea o situație grea în familie, S P.D. a stat la «bazin» până la sfârșitul lunii ianuarie 1989, în frig, fără hrană corespunzătoare și anchetat ca terorist. Din cercetările efectuate în cauză, a rezultat că sus-numitul nu a desfășurat activități cu caracter terorist în luna decembrie 1989", notează procurorii.

➤ Patru ofițeri din Ministerul de Interne, răniți după ce au fost prinși de revoluționari sau în schimburile de focuri din 22 decembrie dintre cadrele Inspectoratului Județean al Ministerului de Interne și soldații UM 01512, ar fi căzut de asemenea în mâinile căpitanului Tobă: „La data de 23.12.1989 înv. cpt. rez. Tobă Francisc considerându-i pe cei sus-numiți «teroriști» i-a scos cu forța din salonul spitalului unde erau internați și i-a dus într-o cameră plină cu haine ale unor persoane decedate și i-a obligat pe cei patru să se îmbrace în hainele acestora. Apoi, înv. cpt. rez. Tobă Francisc le-a legat la toți patru mâinile la spate, cu tifon pentru pansamente, după care i-a urcat pe toți patru pe tanc în jurul turelei și i-a dus astfel până la UM 01512, spunându-le acestora că în cazul în care se va trage să îi împuște pe ei. Învinuitul cpt. Tobă a recunoscut acest aspect și a precizat că în momentul în care i-a băgat pe cei patru răniți în sala de sport aceștia au fost bătuți de militarii de acolo cu patul armei", consemnează procurorii.

➤ Un ofițer de Securitate, M.M., altă victimă a lui Tobă, spune că, după ce au fost duși în sala de sport a UM 01512, „în permanență eram amenințați că vom fi linșați".

➤ Șeful Secției Chirurgie, prof. dr. P.Z.: „Domnul căpitan-inginer Francisc Tobă s-a autoproclamat Comandant Militar prin Dispoziția Circulara Nr 1 din ziua 25.12.1989 prin care se instituie starea de necesitate în Spitalul Județean (...) Domnul Francisc Tobă s-a prezentat ca noua putere care va conduce spitalul în mod absolut, și-a scos centura cu pistolul de la brâu pe care le-a pus pe masă și și-a etalat centura neagră de karate pentru a demonstra politica lui de forță. Nu am înțeles atitudinea sa și dorința absolută de putere, intimidare și umilire, odată ce spitalul era o instituție pașnică, care și-a îndeplinit datoria cu prisosință față de Revoluție (...) Dânsul a stabilit o «comisie» care vizita pacienții zilnic (de fapt era singurul care decidea) și hotăra care dintre așa numiții «teroriști» trebuia să fie externați, arestați și deținuți la «bazin». (...) În calitate de medic care a depus jurământul lui Hipocrat, nu tratam «teroriști», ci oameni. Urma ca justiția să-și facă ulterior datoria. Pentru a se accelera evacuarea suspecților la bazin, s-au petrecut unele gesturi medicale condamnabile, care nu au fost pedepsite (îmi amintesc scoaterea prematură a tubului de dren din torace de către un anestezist)".

Tobă: Neadevăruri

„Vă amintiți de ce am făcut acum 30 de ani și de banii mei. Vă rog. Mă gândeam că vă interesează ce voi face ca parlamentar", spune Francisc Tobă, când află întrebările *Newsweek România.*

Acesta spune că, „în legătură cu ce s-a întâmplat la Sibiu, am pus la dispoziție hotărârea definitivă și irevocabilă a Curții de Apel Militare din 2004 și ordonanța doamnei procuror general al Republicii din 2010, în care se spune că rechizitoriul lui Voinea (Dan Voinea, procurorul de caz care a început Dosarul Revoluției, n.r.) e lovit de nulitate absolută. Dacă mai puneți întrebări cu Sibiu, nu vă răspund, pentru că eu am documente. Nu comentez ce a declarat cineva, toate croșetările. O să mă consult cu juriști, acuzele care mi s-au adus în spațiul public sunt neadevăruri. În momentul în care cineva afirmă că sunt criminal, nu trebuie eu să dovedesc că sunt nevinovat, trebuie să dovedească el că eu sunt vinovat. Nu aplicăm principiul constituțional al prezumției de nevinovăție?", susține actualul deputat Tobă, pentru *Newsweek România*.

Șef al Federației de Snooker

De un an și jumătate, Tobă este în Partidul Neamul Românesc al lui Ninel Peia (exclus din PSD după o declarație conspiraționistă despre vaccinuri). Tobă a fost deputat al Frontului Salvării Naționale în legislatura 1992-1996, a fost vicepreședinte al FSN Sibiu, apoi membru în PDSR. Între 1997-2001, Tobă a fost consilier personal al lui Adrian Năstase,

FOTO: ORADESIBIU.RO; FOTOBLOG NICU CHERCIU

candidând, în 2008, pentru un mandat de parlamentar din partea PSD.

În campania pentru parlamentare, Tobă a publicat pe Facebook un text în care deplângea intrarea României în NATO: „fragilizarea capabilităților de apărare reală, distrugerea industriei de apărare, oștenii români au devenit mercenari în slujba unor interese străine, alocăm cu iresponsabilitate 2% din PIB pentru achiziționarea unor sisteme de armament depășite". Acesta a mai susținut că în Parlament trebuie „să fie auzită vocea unor ofițeri trecuți în rezervă sau retragere".

Conform declarației de avere, Tobă are o pensie militară de 47.832 de lei/an, adică 3.986 de lei pe lună, și o pensie civilă de 1.180 de lei/an, adică 98 de lei pe lună. Pensia civilă vine după ce, după pensionarea din Ministerul Apărării, în 2015, a fost cadru didactic la universitatea particulară „Spiru Haret", spune Tobă.

El mai câștigă și 38.401 lei/an indemnizație pentru limită de vârstă din partea Camerei Deputaților, adică 3.200 de lei/lună, conform declarației de avere. Acesta s-a arătat extrem de supărat că a fost întrebat de jurnaliști dacă e moral să ia indemnizația de parlamentar: „Păi, dacă legea îmi dă dreptul?! Eu am avut un mandat întreg în prima legislatură. Eu am făcut ceva pentru Sibiu, plus că eu sunt inițiatorul și cel care a finalizat legea Serviciului de Telecomunicații Speciale".

Născut în 1953, Tobă a absolvit Academia Militară Tehnică din București, fiind inginer militar, specialist în armament și rachete, conform biografiei de pe site-ul Camerei Deputaților.

Tobă este preocupat și de sport, fiind președintele Federației Române de Snooker, pe care a înființat-o în 2007. Anterior, în 1994, a înființat Federația Română de Karate Tradițional, menționând că are „centură neagră 4 dani".

Soția lui, ex-ofițerul SPP Daniela Tobă, câștigă, în total, peste 9.500 de lei pe lună, ca expert contabil independent, angajată a Institutului Patrimoniului și a Ordinului Tehnicienilor Dentari din România. În 2010, familia Tobă i-a dat în judecată pe Corneliu Vadim Tudor și ziarul „Tricolorul", pentru un articol care susținea că Daniela Tobă ar fi amanta lui Marcel Opriș (șeful STS, n.r.), dar și că o asociație a lui Tobă de la acea vreme ar fi funcționat „ca un serviciu secret privat".

Dosarul Revoluției de la Sibiu, soluționat prin netrimitere în judecată. Acum, e inclus în Dosarul Revoluției

Asociația „21 Decembrie 1989", condusă de revoluționarul Teodor Mărieș, a întrebat, în 13 noiembrie 2020, Parchetul General „care este situația actuală a dosarului generic numit «Sibiu» și care are ca obiect cercetarea faptelor criminale săvârșite în timpul Revoluției din decembrie 1989".

Răspunsul Parchetului General, din 18 decembrie 2020, a fost că „dosarul intitulat generic Sibiu, înregistrat la Secția parchetelor militare sub nr. 200/P/2007, este soluționat prin netrimitere în judecată cu privire la alte persoane decât cele inculpate, din 1.03.2010. Soluția a fost menținută în urma controlului instanței. În prezent, dosarul este atașat la dosarul nr. 11/P/2014 (Dosarul Revoluției, n.r.), pentru ca înscrisurile doveditoare ale vătămărilor suferite de revoluționarii din Sibiu să fie avute în vedere la soluționarea laturii civile. Faptele descrise în rechizitoriu care au condus la decesul, rănirea și lipsirea de libertate a unor persoane sunt reținute la nivelul întregii țări, inclusiv Sibiu".

Teodor Mărieș a criticat clasarea și lipirea Dosarului Sibiu, închis, în Dosarul Revoluției, spunând că nu este suficient ca victimele să fie despăgubite, ele trebuie să afle și cine sunt vinovați pentru pierderile suferite. „Cum să lipești tu un dosar care este clasat și să îi zici «domnule judecător, vedeți că noi am pus Dosarul Sibiu acolo, pentru părțile vătămate de la Sibiu, când o să îi căutați să le dați dvs. oarecum le veți da, aveți probele în dosarul Sibiu». Păi, trebuia să fie probele în dosarul tău, trimis în instanță, nu într-un dosar clasat!", a explicat Teodor Mărieș, pentru *Newsweek România*.

RĂZVAN CHIRUȚĂ

În România, moartea a devenit banală. Ne mai impresionează o zi, două

Viața a devenit o simplă loterie în România, trăiești numai dacă ai noroc. S-a mai scris asta de multe ori. Tragediile se petrec atât de des una după alta că nici nu mai avem timp și putere să ne revoltăm. Accidentul a devenit rutină.

Ultimii șapte ani au fost marcați de o serie neagră de tragedii ce puteau fi evitate.

În 2014, a fost moartea pilotului Adrian Iovan și a Aurei Ion, în Apuseni, apoi a patru persoane, piloți și cadre medicale, pe Lacul Siutghiol.

În 2015, 65 de tineri au murit în incendiul din clubul Colectiv, apoi o femeie care a amenințat timp de 35 de ore că sare de pe bloc și nu s-a găsit o pernă pneumatică să o salveze.

În 2019, o adolescentă a murit pentru că operatorii de la 112 au tratat-o cu indiferență și pentru că autoritățile nu au intervenit în timp util.

În 2020, 15 oameni au murit în incendiul de la Spitalul Județean din Piatra Neamț.

În 2021, 20 de bolnavi au murit tot după un incendiu, de data aceasta la Institutul Național de Boli Infecțioase „Matei Balș". O parte arși pe loc, restul ulterior.

Iar săptămâna aceasta, o femeie a murit la Constanța pentru că pompierii nu au știut și nu au putut să o salveze, venind la un incendiu care începuse la etajul 6 cu o scară defectă.

Salvatorii au devenit atât de incompetenți că nu sunt în stare să mai apeleze nici măcar la soluția clasică românească a improvizației. Dincolo de faptul că e absurd să fii serviciu de urgență și să nu repari o scară de intervenții, e la fel de idiot să știi că nu ai dotări moderne și să taci din gură, să nu faci nimic.

Când salvatorii sunt atât de incompetenți și dezumanizați, când nu se schimbă nimic după aceste accidente, doar se anunță anchete și comisii, nu mor doar oameni, moare și speranța

Apoi, la locul tragediei, să îți înghețe mintea în timp ce o persoană pe care tu trebuie să o salvezi se luptă cu moartea. Ai scara defectă, nu ți s-a dat o pernă pneumatică, aia e, ai venit doar să te uiți. Nu sunt specialist, dar cred că nu era prea greu să meargă din ușă în ușă să găsească o pătură mai groasă și să adune locatari care să improvizeze un fel de saltea. Poate că pătura nu ar fi ținut, dar impactul nu ar mai fi fost de la etajul șase, ci de la un metru. Și deznodământul ar fi fost altul.

Numai că nu doar noi, cetățenii, ne-am resemnat în fața morții, ci și salvatorii noștri. Tragediile din 2014 ne-au scandalizat, moartea tinerilor de la Colectiv ne-a scos în stradă. Apoi, la fiecare dramă produsă din cauza incompetenței și dezumanizării autorităților am strigat și ne-am manifestat revolta. La fel și în 2019.

Dar toate aceste morți se petrec atât de des și atât de apropiate una de alta că au devenit aproape un fapt banal, o rutină, care nu ne mai afectează decât maxim o zi sau două, până trecem mai departe, continuând viața ca și cum nouă nu ni s-ar putea întâmpla nimic rău.

Unii, care politizează tot ce mișcă, vor spune că reacțiile mult scăzute din ultima vreme au legătură cu schimbarea puterii.

Aversiunea acelei părți a societății capabile să schimbe ceva față de PSD era mai mare și atunci și revolta era mai puternică.

Explicația cuprinde doar o parte foarte mică din adevăr. Da, există o indulgență mai mare față de noua putere, pornind și de la premisa că cel puțin o parte din guvernul actual e la conducere de doar două luni.

Dar motivul adevărat merge dincolo de simpatiile politice și e mult mai grav: resemnarea. Când salvatorii sunt atât de incompetenți și dezumanizați, când nu se schimbă nimic după aceste accidente, doar se anunță anchete și comisii, nu mor doar oameni, moare și speranța.

A pierit un om pentru că pompierii nu au avut bani să repare o scară și nici creier să improvizeze o soluție salvatoare. E trist, dar nu mai avem timp de priveghi, căci imediat apare o nouă dramă și mai mare. Deși e pace, România e în plin război, în care supraviețuiește cine are noroc și nu e timp de plâns morții, pentru că sunt prea mulți.

RĂZVAN CHIRUȚĂ este redactor-șef al *Newsweek România*

OVIDIU NAHOI

Vă bucură excluderea Dianei Șoșoacă? Ar trebui să vă înfricoșeze

În „bula" mea socială (cel puțin), excluderea Dianei Șoșoacă din AUR sau din grupul parlamentar, că nu e foarte clar, a generat așa, un soi de euforie primăvăratică. Nu e cazul.

Este adevărat, miercuri seara, deputatul Dan Tănasă a explicat decizia în termeni de maximă decență – prin comportamentul său, avocata s-a dovedit departe de ceea ce se așteaptă de la un demnitar al statului român.

Dar face asta din AUR un partid frecventabil?

Cu alte cuvinte, era Șoșoacă marea și singura problemă a acestei formațiuni?

Mai degrabă ne-am întreba dacă nu cumva adevărata problemă se află exact la cei care au exclus-o.

Șoșoacă este, nimic de zis, un personaj comic. De un comic jenant. Dar nu ea poate fi exponentul „revoluției conservatoare" promisă României de ideologul Claudiu Târziu.

Nu ea este cea care are ca scop „dislocarea" tuturor partidelor din Parlament.

Nu ea le-a cerut românilor, într-un act de o supremă iresponsabilitate, să refuze plata taxelor și impozitelor – a făcut-o însuși președintele George Simion.

Nu ea încearcă să confișteze ideea unirii cu Republica Moldova, un subiect foarte complicat din punct de vedere politic, social și diplomatic, despre care chiar un lider marcant al partidului a recunoscut că n-are nici cea mai vagă idee.

Nu ea ar putea, la o adică, să transforme în acțiune politică ideea (de sorginte fascistă) cum că există etnii predispuse la infracțiuni, așa cum a susținut un alt ideolog, Sorin Lavric.

Așa stând lucrurile, de aici până la „însemnarea" membrilor unei etnii (ca să știi să te ferești de ei) mai e un singur pas. Poate urma „soluția finală".

Problema cu AUR exact aceasta este: proiectul de România pe care ei îl propun

Exagerări? Deloc. Asemenea orori chiar s-au întâmplat.

Întâmplarea face ca subiectul excluderii să se suprapună cu unul mai puțin mediatizat, al „Muzeului Kitschului" de la AFI Cotroceni. Acolo unde un colț îi este dedicat kitschului din Biserica Ortodoxă.

Ei bine, când vine vorba de unele dintre ororile arhitectonice cu cupole aurite, răsărite în ultimii ani sau, să spunem, de plimbarea cu caleașca a Arhiepiscopului Tomisului pe străzile Constanței la 8 și jumătate dimineața, a vorbi despre kitsch poate fi acceptabil.

Nu și în accepțiunea AUR, care cere, ritos, înlăturarea exponatelor.

Imaginați-vă ce s-ar întâmpla dacă ei ar avea puterea.

Cât timp ar fi rămas acolo exponatele până ca jandarmii să fi venit să le ridice? Cât ar fi durat până când autorii și organizatorii să ajungă în fața unei instanțe care să-i pedepsească exemplar pentru blasfemie?

Vă amintiți cum a fost întrerupt un film la Muzeul Țăranului Român din București, doar pentru că nu le convenea „mullahilor" ortodocși? Dar întreruperea unui spectacol la Opera din Cluj?

Priviți la ofensiva declanșată în Ungaria și Polonia împotriva presei independente. Unul din ultimele posturi de radio libere din Ungaria tocmai și-a pierdut licența. Asta, după ce aproape toată presa din țara vecină a fost preluată de o fundație a oamenilor lui Viktor Orban.

Uitați-vă la legea propusă în Polonia, prin care publicitatea media este taxată oneros – ziarele poloneze au protestat prin blocarea accesului la propriul conținut. Și nu uitați de politica anti-avort a Varșoviei.

AUR nu a ascuns niciodată care-i sunt modelele. Iar modelul lor este acaparrarea instituțiilor politice și judiciare pentru a-și putea conserva controlul politic și ideologic asupra societății pe o perioadă îndelungată. Poate decenii.

Ei bine, problema cu AUR exact aceasta este: proiectul de România pe care ei îl propun.

O România întunecată, izolată, intolerantă, apăsată ideologic ca de o placă de beton. O România ruptă de Europa, o România tristă, pusă să citească psalmi cu genunchii pe coji de nucă.

Toate acestea n-au plecat din AUR odată cu Diana Șoșoacă-Ivanovici. Ele sunt acolo ca să rămână.

Diana Șoșoacă-Ivanovici este o glumă. Cei care au exclus-o, printr-o execuție sumară, nu sunt. N

OVIDIU NAHOI este contributor al *Newsweek România*

Olteanul care a speriat Mexicul

În țara în care traficul de droguri și de arme sunt fenomene atroce, un român a reușit să-și impună afacerea ilegală.

PNL VS. USR PLUS
Bătălia din culisele guvernării » P.26

VICTIMĂ
„Rechinul" a organizat o conferință de presă în Cancun, în martie 2020, ca să se plângă că este victima Poliției

ZECI DE ROMÂNI CAPTIVI ÎN AEROPORTUL din Cancun, Mexic, într-un arest neoficial, fără mijloace de comunicare și dormind patru nopți pe jos. Nu s-a întâmplat în anii '90, ci la începutul lui 2021.

„Beneficiari", cetățeni ai unui stat al Uniunii Europene. Ministerul Afacerilor Externe român s-a mobilizat greu și, când a comunicat pe subiect, a dat mai degrabă senzația că nu are niciun instrument diplomatic la îndemână.

În România, însă, întrebările curgeau. Iar stupoarea era evidentă: cum e posibi ca niște oameni dintr-un stat UE, care se duc în vacanță, să fie tratați astfel?

Scandalul s-a stins după nici o săptămână, natural: românilor li s-a permis să își continue călătoria. Iar o știre ca o notă de subsol, pierdută de toată lumea din vedere, spunea că patru cetățeni români au fost reținuți.

Cine erau, de ce au fost reținuți de autoritățile mexicane, ce urmează – doar întrebări retorice.

În spatele acestor știri și a indignării de o săptămână, însă, stau istorii infracționale care ne arată și cum se vede din partea cealaltă, de peste ocean, România. Pentru locuitorii din Cancun, de exemplu, românii sunt cei care au dat buzna în orașul lor acum aproape zece ani și au construit o bandă de furturi de sute de milioane de dolari de pe cardurile turiștilor. Capul bandei, Florian Tudor, de exemplu, este mai cunoscut acolo ca „El Tiburon" (rechinul). Nu ar fi ajuns așa de cunoscut dacă pentru destructurarea rețelei lui nu ar fi fost nevoie inclusiv de FBI-ul din statul federal vecin, SUA. Și poate că nici asta nu i-ar fi adus o notorietate extremă dacă doi politicieni din regiune nu ar fi fost acuzați public de legături cu banda „Rechinului" român.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

Iar din Mexic se văd și miile de tentative ale unor români de a intra în SUA ilegal, via Cancun. Se întâmplă de cel puțin zece ani.

Ca de multe alte ori, însă, deși banii acestor interlopi se spală în România, procurorii din statul UE indignat de cum îi sunt tratați cetățenii se mișcă greu. Uneori, suspect de greu. Suspect, așa cum devine orice român inclusiv în Mexic, o țară infestată de corupție și criminalitate.

Foto OCCRP

Din Craiova, la Cancun

Pare un scenariu de film cu mafioți, dar este realitate pură: un oltean a speriat Mexicul cu fraudele sale cu carduri.

FLORIAN TUDOR, ZIS „RECHINUL“, a dezvoltat în stațiunea turistică Cancun, din Mexic, o organizație criminală, formată din peste 200 de persoane, cu ramificații în cel puțin 15 state de pe trei continente: America, Asia și Europa. Întreaga organizație criminală a strâns peste 1,2 miliarde euro din clonarea cardurilor bancare și trecerea ilegală a românilor din Mexic în Statele Unite ale Americii.

O parte din banii obținuți ilegal a fost investită în afaceri imobiliare în mai multe state, inclusiv în România. Tot aici se presupune că o altă parte din acești bani au fost efectiv îngropați în pământ.

Afacerile ilegale ale organizației lui Florian Tudor au fost protejate la cel mai înalt nivel în Mexic: de la polițiști și bancheri, până la politicieni din cinci partide politice diferite.

La fel și în România, mai ales în Craiova, locul de origine al organizației criminale.

Cât de mare e corupția în Mexic? Aflăm de la unul din martorii anchetatorilor, care susține că un șef de poliție mexican era plătit lunar cu sume cuprinse între 30.000 și 50.000 de dolari.

Declinul organizației criminale a început în 2018, după ce Florian Tudor a încercat să scape de cel mai temut bodyguard al său, românul Constantin Marcu. Mai întâi, bodyguard-ul a fost snopit în bătaie și înjunghiat. Apoi, la câteva luni distanță, a fost împușcat de un fost polițist mexican care lucra pentru Florian Tudor. Înainte de a fi ucis, își arătase disponibilitatea de a colabora cu FBI.

TRASEU
Din Bănie (sus) până în Cancun sunt mii de kilometri și dorința unui oltean de a fi interlop în Mexic

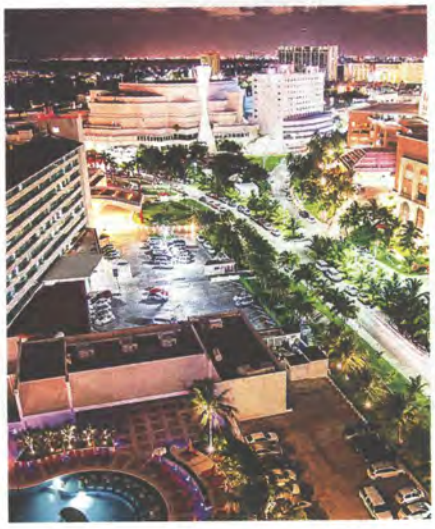

Totul a plecat de la ochelari și brichete

La începutul anilor 2000, orașul Craiova era dominat de trei mari clanuri: Frăția, Mândria și Fața Luncii. În acea perioadă, Florian Tudor avea un magazin pe strada Lipscani, din centrul Craiovei, unde repara și vindea ochelari și brichete. În jurul lui roiau tinerii care plecau și se întorceau din Vestul Europei. Pe atunci, începuse o nouă afacere ilegală pentru grupările de crimă organizată: clonarea cardurilor bancare. O industrie neagră din care se făceau bani mulți, ușor, cu riscuri minime. Cardurile nu aveau prea multe elemente de securitate, bancomatele nu aveau camere video, legislația era la început de drum, la fel și cooperarea internațională între polițiști și anchetatori.

De la brichete și ochelari, Florian Tudor s-a înhăitat cu clanurile din Fața Luncii și a plecat în vestul Europei. A ajuns în Italia, unde se ocupa de clonarea cardurilor și furtul din camioane de marfă. A fost arestat în Italia, apoi a fugit în Olanda. De acolo, a plecat în 2009 tocmai în Mexic, unde și-a continuat specializarea.

România – Budapesta – Cancun – SUA

De ce în Mexic? În acea perioadă, clanurile din Craiova voiau să ajungă în Statele Unite ale Americii prin Mexic. Cei care își doreau să ajungă ilegal pe tărâmul tuturor posibilităților plăteau rețelelor de călăuze în jur de 4.000 – 5.000 euro de persoană. În funcție de influența în comunitate.

De exemplu, romii din Fața Luncii se duceau la Budapesta, de unde își cumpărau bilet de avion cu destinația Mexic. De acolo, erau preluați de călăuze mexicane care îi treceau ilegal granița

RECHINUL
Florian Tudor a corupt tot establishment-ul din Cancun pentru a-și atinge scopurile

FOTO: CRAIOVAFORUM.RO; CANCUNAIRPORT.COM; REPORTE24QR.COM

cu SUA. Odată ajunși în SUA, cereau azil politic. Începând cu anul 2009, numărul cetățenilor români intrați ilegal pe teritoriul SUA a crescut de la 79 la 938 în 2012. Vârful a fost în anul 2016, an în care ofițerii de la Vamă și Protecția Frontierelor a SUA au înregistrat 2.018 români, din care 2.006 au intrat prin Mexic. Cercetările efectuate de procurorii de la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) arată că, în anul 2012, în Mexic, erau active mai multe organizații criminale din Craiova care făceau bani din trecerea ilegală a frontierei de stat dintre Mexic și SUA. Iar Cancun a fost ales ca bază de operațiuni pentru organizația condusă de Florian Tudor, zis „Rechinul".

Bancomatele Intacash, folosite pentru clonarea cardurilor

În cursul anului 2013, craioveanul Adrian Constantin Tiugan, zis „Mufă", celebru pentru jafurile din bancomatele din Italia și Vatican, a început să facă demersuri pentru a se alătura organizației conduse de Florian Tudor, în Mexic. El făcea parte din banda de „carderi" condusă de Laurențiu Ion Vlăduț, zis „Lari", fiul comisarului șef Victor Vlăduț, pe atunci adjunctul Poliției Calafat. Conform OCCRP, pe 19 noiembrie 2013, Institutul Național pentru Migrație din Mexico City a emis un card de rezident temporar și un permis de muncă pe doi ani pe numele lui Paul Daniel Ionete, nume fals folosit de Adrian Constantin Tiugan. O lună mai târziu, Tiugan a ajuns în Cancun, și, pe 20 decembrie 2013, a înființat firma Top Life Services. La scurt timp, pe 1 martie 2014, firma lui Tiugan a semnat un contract cu Banco Multiva pentru plasarea de bancomate Intacash în stațiunile turistice. Intacash era deținută de Florian Tudor, iar bancomatele erau folosite pentru a copia datele cardurilor bancare ale turiștilor veniți în vacanțe de lux.

Cumnatul „Rechinului", afacerist în Mexic

Florian Tudor este căsătorit cu Rebeca Tudor, din Craiova. Fratele acesteia, Adrian Ninel Enăchescu, a fost împuternicit și coproprietar al firmei Top Life Services. În plus, a înființat firma Intaller S de RL de CV, în Cancun, pentru a importa bancomate și echipamente de mentenanță pentru acestea. Co-acționar în firmă a fost Cosmin Adrian Nicolae. Cei doi mai dețin compania de marketing Mexrou și sala de sport Alto Mundo Gym Technology, societăți înființate de ei în iulie 2017.

Cu Florian Tudor, Enăchescu este asociat în firma Intacarrent, o companie creată în aprilie 2016, dedicată achiziționării tuturor tipurilor de vehicule - inclusiv blindate și acvatice - pentru închiriere. Documentele guvernului mexican arată că, înainte de a locui în Cancun, cumnatul lui Florian Tudor locuia într-o reședință din zona exclusivă Lomas de Vista Hermosa, a primăriei Cuajimalpa din Mexico City, și a lucrat ca director de resurse umane într-o companie privată de sănătate cu o adresă dublă pe strada Sophocles, în Polanco și în Leibnitz, în cartierul Anzures.

„Rechinul" avea tot: bancomate, carduri, „carderi"

Explicația succesului enorm al olteanului Florian Tudor: crearea întregului lanț de „producție".

1.000.000 DOLARI PE AN. Atât fura, în medie, fiecare membru al organizației criminale conduse de Florian Tudor, din Cancun. Dar cel mai mare tun a fost dat în perioada 16-17 martie 2017. Atunci, în 24 de ore, s-au scos ilegal 7,5 milioane de dolari din bancomate de pe 11 carduri clonate.

Newsweek România a consultat un rechizitoriu al procurorilor DIICOT în care este descris cu lux de amănunte modul de operare al organizației conduse de Florian Tudor.

Carduri blank din România pentru clonare în Mexic

Firma mexicană Intacash, controlată de Florian Tudor, era folosită pentru achiziționarea și montarea de bancomate pe teritoriul Mexicului. Anchetatorii români susțin că organizația criminală a profitat de pe urma faptului că avea acces total la bancomate.

„Membrii grupării au instalat sisteme de tip skimming pe aceste bancomate, în special pe raza localităților Cancun și Playa del Carmen, în vederea copierii datelor informatice conținute de cardurile introduse în bancomat, în special de turiști străini. Ulterior, informațiile bancare extrase erau imprimate pe carduri noi de pe care se scoteau banii aflați în conturi", susțin procurorii.

De unde făceau rost de aceste carduri neinscripționate? Chiar de la funcționarii unor bănci din România, spun procurorii. Acestea erau păstrate o perioadă de trei luni, după care erau „utilizate în vederea efectuării operațiunilor de retragere de numerar în mod fraudulos, pentru a nu atrage atenția asupra locațiilor de unde s-au efectuat accesările neautorizate în sistemele informatice".

Rețeaua „carderilor"

Cardurile clonate erau predate membrilor grupării, care scoteau bani din bancomate în diverse state de pe cele trei continente: SUA, India, Indonezia, Paraguay, vestul Europei etc. Fiecare echipă care scotea bani era formată din două - trei persoane.

„O singură echipă obține săptămânal sume cuprinse între 50.000 și 100.000 USD", spun anchetatorii. În medie, fiecare membru scotea în jur de 25.000 USD pe săptămână. Dacă erau activi 40 din cele 52 de săptămâni dintr-un an, înseamnă că fiecare membru producea în medie 1.000.000 USD pe an.

Cine sunt „carderii" folosiți de organizația criminală? Potrivit datelor obținute de DIICOT, membrii grupării s-au ocupat de trecerea frauduloasă a frontierei de stat dintre Mexic și SUA, în special pentru românii care urmau să solicite azil, scopul fiind de a folosi aceste persoane pentru retragerea de sume de bani din ATM-uri, folosind datele cardurilor copiate în Mexic.

„Rechinul" și-a înființat propria firmă de bancomate în Cancun, Intacash, pe aparatele căreia monta device-uri de skimming

7,5 milioane USD scoși în 24 de ore

În perioada 16-17 martie 2017, banda „Rechinului" a scos din bancomatele BBVA Bancomer, una din cele mai importante bănci din Mexic, nu mai puțin de 150 de milioane de pesos, echivalentul a 7,5 milioane USD.

Informațiile au fost făcute publice de publicația milenio.com, care a dezvăluit că, în doar 24 de ore, cu ajutorul a 11 carduri bancare clonate și cu sprijinul unui tehnician venezuelean, au fost decimate bancomatele din Riviera Maya, precum și din Mexico City.

Informațiile privind lovitura dată băncii BBVA sunt întărite de un document prezentat de Cabinetul de Securitate în data de 29 octombrie 2020. În acesta se menționează paguba făcută de români băncii BBVA în 2017 . Dar nu numai asta: conform documentului prezentat de Cabinetul de Securitate, lovituri similare au fost date bancomatelor care aparțineau de Citibanamex, Wells Fargo, Chase, Bank of America și TD Bank.

Cine era „electronistul" rețelei

Cristian Simion a fost snopit în bătaie de Florian Tudor pentru că a avut curajul să fugă din Cancun.

CRISTIAN SIMION ÎȘI CĂUTA de muncă în ianuarie 2014. Atunci, a găsit un anunț dat de un angajator care căuta „electronist, cunoscător SMD și tehnologie Bluetooth, cunoscător radio frecvență" pentru Germania. A trimis un e-mail angajatorului, dar i s-a răspuns după o lună de zile în care era anunțat că locul de muncă era de fapt pentru Mexic. Tot în e-mail i s-a mai spus că trebuie să îl contacteze prin Skype pe un anume Cosmin Adrian Nicolae.

În urma interviului online, Simion Cristian a fost angajat cu un salariu de 2.000 euro pe lună. Totodată, Cosmin Nicolae i-a mai spus că i se va plăti biletul de avion și banii necesari pentru emiterea pașaportului românesc.

Pe 28 mai 2014, Cristian Simion s-a îmbarcat într-un avion Tarom și a ajuns în Madrid. După o escală de trei ore, a luat avionul spre Cancun, acolo unde urma să își întâlnească oficial angajatorul. După trei săptămâni, în apartamentul în care locuia, a primit vizita lui Florian Tudor și a lui Cosmin Adrian Nicolae.

Botezul lui Simion

În aceeași seară, a primit vizita altor trei persoane care l-au dus pe malul mării, în cartierul Nuovo Cancun, vila 7, în care se aflau mai multe persoane. După ce a fost analizat din cap până în picioare, s-a „votat" dacă urmează să fie primit în gașcă. Votul pozitiv i-a permis accesul la inițiere. Cosmin Adrian Nicolae l-a pus să consume cocaină, apoi a băut un pahar de vin cu Florian Tudor. La final, toți și-au dat acceptul pentru a fi primit în organizația criminală.

SKIMMING
Echipamente de clonat carduri (sus) instalate pe bancomatele Intacash

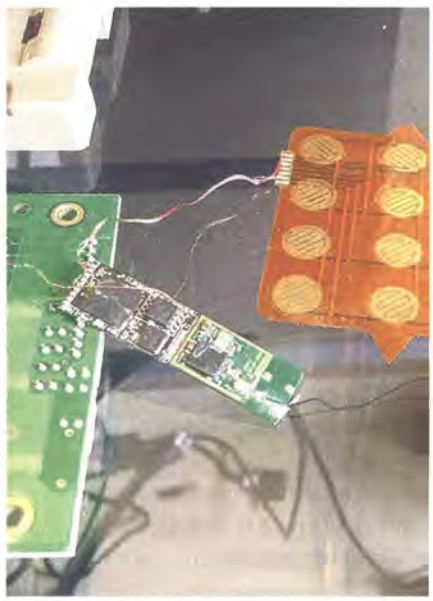

După câteva zile, Cristian Simion a început munca în atelierul de electronică: confecționa aparatele de skimming (care copiau datele de pe carduri), montate apoi pe bancomatele firmei Intacash.

Simion le-a spus anchetatorilor că în jur de 85 de bancomate (din Cancun, Playa del Carmen, Tulume, Isla de Cozumel, Puerto Vallarta și Tijuana) aveau instalate aparatura de skimming, cu capacitatea de stocare a aproximativ 200.000 date bancare. De decriptarea datelor bancare se ocupa exclusiv Florian Tudor.

În 2015, jurnalistul Brian Krebs a publicat un articol despre sistemul de fraudare a bancomatelor Intacash. Dar afacerea nu s-a oprit: echipamentele erau instalate pe bancomatele altor firme, după coruperea tehnicienilor care asigurau mentenanța bancomatelor respective.

Bătut cu furtunul 20 de minute

În ianuarie 2017, Cristian Simion a vrut să intre în legalitate și s-a angajat la firma de întreținere panouri publicitare a unui mexican.

Când a aflat, Florian Tudor l-a chemat la un restaurant cu specific românesc și l-a bătut cu un furtun timp de 20 de minute. A doua zi l-a bătut din nou, în atelier.

Cristan Simion a reușit să plece din Mexic în aprilie 2017. „Rechinul" i-a spus să se întoarcă și a adăugat că îi cunoaște copiii din prima căsătorie și știe unde locuiesc aceștia în Buftea. Ca să fie mai convingător, i-a trimis câteva fotografii și pe interlopul Adrian Nicolae Ilinca, zis „Lalae a lui Caran", vărul fraților Caran, din București, să-l viziteze.

FOTO: KREBSONSECURITY.COM; KREBSONSECURITY.COM; INTACASH.COM

Gărzile de corp ale lui Florian Tudor

Sportivi și interlopi, cei care-i asigurau paza „Rechinului" la Cancun, trebuia să fie foarte loiali.

FLORIAN TUDOR „RECHINUL" era păzit non-stop în Cancun de bodyguarzii aduși din Craiova. La fel și bancomatele sale. De afacerile sale murdare din România se ocupau mai multe clanuri de interlopi locale.

Anchetatorii susțin că bodyguarzii erau ținuți „captivi", la fel ca și ceilalți membri ai grupării, pentru că beneficiau de împrumuturi, iar familiile acestora locuiau în casele puse la dispoziție de Florian Tudor. Dacă părăseau gruparea, rămâneau fără locuințe, imobile care ulterior erau repartizate altor membri.

Anchetele internaționale care vizează organizația criminală condusă de Florian Tudor l-au făcut pe acesta să-și trimită bodyguarzii acasă, în Craiova.

Pleci de la „Rechin", pierzi tot

George Gavrilă era unul dintre bodyguarzii care își făceau veacul prin Craiova în urmă cu zece ani. La finalul anului 2012, Nicolae Boiangiu, unul din oamenii de încredere ai lui Florian Tudor în Cancun, i-a propus să vină în Mexic. Motivul: Florian Tudor avea nevoie de bodyguarzi în contextul în care afacerile sale ilegale luaseră amploare. Nu a stat pe gânduri: și-a cumpărat bilet de avion și a ajuns în Cancun pe 6 ianuarie 2013. Acolo a locuit în casă cu Florian Tudor, care își transformase imobilul în centru de operațiuni.

O parte din banii câștigați de la Florian Tudor, în jur de 110.000 euro, i-a investit în construcția unei case în comuna Pielești, județul Dolj. Însă, în anul 2019, a renunțat în a-i asigura paza lui Florian Tudor și s-a întors în Craiova. Înainte de a pleca din Mexic, Florian Tudor i-a cerut să predea tot, în special casa și terenul din Pielești. Toate bunurile i-au fost predate lui Gabi Alin Stroie, zis „Bulină". După ce și-a văzut agonia seala de-o viață dusă pe apa sâmbetei, George Gavrilă a acceptat să coopereze cu procurorii DIICOT.

Pugilistul „Johnny", arestat preventiv

Pugilistul Ionuț Claudiu Popescu, zis „Johnny", a ajuns bodyguardul lui Florian Tudor în anul 2015. Pe atunci, avea 21 de ani. El a fost angajat la recomandarea lui Marian Tudor, fratele „Rechinului". Acesta locuia în Cancun împreună cu un alt bodyguard, Răzvan Ghiță, într-o casă pusă la dispoziție de Adrian Ninel Enăchescu, cumnatul lui Florian Tudor.

La rândul lui, pugilistul i-a recomandat lui Florian Tudor să-l angajeze ca bodyguard și pe Mihai Adrian Mincă, zis „Piciu".

Revenit în țară în urma anchetelor internaționale care vizau gruparea lui Florian Tudor, pugilistul Ionuț Claudiu Popescu a fost reținut pe 25 iulie 2019, apoi a fost arestat preventiv pentru 60 de zile. Apoi, Curtea de Apel București a decis să-l pună sub control judiciar. Procurorii DIICOT l-au acuzat de constituire de grup organizat și tentativă de omor.

Loialitatea era cea mai importantă caracteristică a gărzilor de corp ale lui Florian Tudor: cine ieșea din cerc pierdea tot

Instructorul de fitness cu condamnări în Franța și Italia

Răzvan Ghiță este un alt bodyguard al lui Florian Tudor. Inițial, acesta a ajuns în Mexic cu gândul să treacă ilegal granița cu SUA. Rolul acestuia în organizația „Rechinului" era să scoată bani de pe cardurile falsificate în zona Mexico City. De acolo, a revenit în Cancun pentru a fi avansat la gradul de bodyguard personal al lui Florian Tudor, susțin anchetatorii.

Procurorii DIICOT l-au arestat pe 25 iulie 2019 pentru constituire de grup infracțional organizat în Cancun, Mexic, și tentativă de omor. Răzvan Ghiță le-a spus procurorilor români că el a fost angajat ca profesor de sport și instructor de fitness în Mexic, însă nu a putut să precizeze locul de muncă.

Cariera internațională a lui Răzvan Ghiță a început în Franța, la începutul anilor 2000. Se ocupa cu furtul de carburanți și lubrifianți auto. O instanță din Toulouse l-a condamnat la două luni de închisoare cu suspendare. Și-a continuat activitatea infracțională în Italia. Acolo a avut mai multe capete de acuzare, printre care furt și bancrută frauduloasă. A fost condamnat la un an și șase luni cu suspendare și plata unei amenzi de 400 de euro. Doi ani mai târziu, a prins o nouă condamnare pentru furt. A primit un an și zece luni cu suspendare de la Tribunalul Trento, din Italia.

„Piciu'", 3.500 USD la două luni

Adrian Mihai Mincă, zis „Piciu'", a fost recomandat pentru a fi angajat ca bodyguard pentru Florian Tudor de pugilistul Ionuț Claudiu Popescu. Acesta le-a

GĂRZI Răzvan Ghiță (sus), „Patrian" (jos, stânga) și „Piciu'", doar câțiva din bodyguarzii „Rechinului" la Cancun

spus anchetatorilor că a plecat în Mexic pentru a lucra la sala de sport a lui Florian Tudor. Ajuns acolo, l-a cunoscut pe Florian Tudor și pe ceilalți bodyguarzi. Nu a fost angajat cu forme legale, dar primea un salariu de 3.500 USD la un interval de o lună, două.

A fost arestat preventiv de procurorii DIICOT în 25 iulie 2019, la pachet cu ceilalți bodyguarzi, sub acuzația de constituire a unui grup infracțional organizat și tentativă de omor.

Alin Poenaru, antrenat în lupte de stradă

Alin Gabriel Poenaru, zis „Patrian", avea un statutspecial în rândul bodyguarzilor lui Florian Tudor: provenea dintr-o grupare recunoscută pentru conflictele stradale din Craiova. De exemplu, în toamna anului 2007, a pornit un război cu pistoale, săbii și bâte între familiile Miclescu și Poenaru. În urma conflictului armat, Lucian Poenaru, Alin Gabriel Poenaru, zis „Patrian", Ion Miclescu, zis „Dartanian", Vasilică Ignat, zis „Atos", Alin Zătreanu și un minor, Nicolae B., au fost transportați la Spitalul de Urgență Craiova. Gabriel Poenaru a fost diagnosticat cu plagă împușcată în piept și abdomen, acesta fiind rănit cel mai rău, ceilalți cinci fiind externați la scurt timp. Alin Poenaru se plimba între Cancun și Craiova. El avea misiunea să gestioneze și să apere interesele lui Florian Tudor în fața celorlalți membri ai grupării. A fost arestat preventiv pe 25 iulie 2019. Acesta le-a spus anchetatorilor că era angajat ca antrenor de fitness în Mexic, dar nu a putut să precizeze locul de muncă. Surse neoficiale estimează averea familiei Poenaru la aproximativ 15 milioane USD.

Protecție de la DIICOT Craiova

Familiile Poenaru și Miclescu apar pe listele FBI și DIICOT în ceea ce privește traficul de persoane și „carderi" în SUA. Liderii lor sunt Stazian Miclescu, zis „Stazică", respectiv Altafin Poenaru, cu statut de șef operațional, și Gabi Alin Poenaru, zis „Patrian", capul familiei.

DIICOT Craiova a fost condusă în perioada 2005-2016 de procurorul șef Adrian Glugă, actual judecător la Curtea de Apel Craiova. În mandatul său, mai multe grupări de crimă organizată transfrontaliere au scăpat basma curată. De exemplu, în 2010 au fost demarate o serie de investigații privind traficul de arme din Bulgaria în România. Procurorii au anchetat grupările Miclescu și Poenaru, inclusiv pe Alin Poenaru. După patru ani de anchetă, judecătorii au constatat că dosarul nu a fost întocmit corect, motiv pentru care l-a restituit parchetului.

Într-un final, au fost trimiși în judecată cinci membri ai rețelelor, pentru constituirea unui grup infracțional organizat și furtul de bani de pe carduri. Au fost inculpați: Stazian Miclescu, Toni Cristinel Cobârlău, Dragoș Rusu, Ovidiu Precob și Daniel Alexandru Steiner Ghițan. Povestea cu armele a dispărut din dosar. Conform concluziilor judecătorilor, frații Poenaru au avut regim special la DIICOT. În cazul lui Altafin Poenaru s-a dispus disjungerea cauzei, iar pentru Gabi Alin Poenaru – clasarea. N

FOTO: FACEBOOK

Asasinarea lui Marcu

La un moment dat, cel mai de încredere om al „Rechinului", Sorin Marcu, a vrut mai mult. A murit împușcat.

SORIN CONSTANTIN MARCU, cel mai temut bodyguard al lui Florian Tudor, a vrut să se predea FBI-ului, dar a fost împușcat mortal de un agent de pază mexican aflat în slujba mafiotului român. Agentul a dispărut fără urmă, iar judecătorul care a clasat dosarul este investigat de autoritățile din Mexic.

Cu câteva luni înainte de a fi asasinat, Sorin Marcu a fost bătut și înjunghiat de bodyguarzii români din Cancun ai lui Florian Tudor. Motivul: Marcu era bănuit că sabota bancomatele pe care era montată aparatura pentru copierea datelor bancare ale turiștilor.

Fuga în Mexic. Născirea

Pe 11 august 2014, Sorin Marcu l-a înjunghiat în gât pe Dragoș Țăndărescu, în Craiova. Procurorii de la Tribunalul Dolj au deschis atunci pe numele lui Marcu un dosar pentru tentativă de omor. L-au dat în urmărire generală, dar Marcu era deja refugiat în Cancun. Martorii dintr-un dosar al DIICOT, inclusiv tatăl lui Marcu, susțin că, de fapt, Florian Tudor l-a chemat în Mexic pentru că știa că a înjunghiat o persoană și urma să fie condamnat. Ajuns în Mexic, Florian Tudor l-a angajat ca bodyguard, dar și ca supraveghetor al bancomatelor care aveau instalate aparatura de skimming în zona Playa del Carmen.

Între timp, Sorin Marcu și-a schimbat numele în Marco Constantinos Constantinos și a făcut rost de o legitimație de funcționar la banca Multiva. Pentru această bancă, firma Intacash, controlată de Florian Tudor, monta bancomate în stațiunile turistice din Mexic. În realitate, Sorin Marcu era șoferul și bodyguardul lui Florian Tudor. Relația dintre cei doi a fost atât de apropiată încât Rebeca Tudor, soția lui Florian Tudor, i-a botezat copilul lui Marcu.

Cearta de la „numere"

Relațiile dintre Florian Tudor și Sorin Marcu s-au deteriorat pe parcurs însă, pentru că Marcu i-a cerut lui Tudor să-i dea și lui „numere", adică date de carduri bancare, pentru a lucra pe cont propriu. Dar s-a lovit de refuzul „Rechinului". Cererea lui Marcu era justificată, susținea acesta: curățase mai multe zone de concurență. Adică de alte organizații criminale mai mici. Mai mult, spun martorii, Tudor era gelos pe Marcu pentru că acesta avea succes mai mare la femei. În urma refuzului, Marcu a început să-i saboteze afacerile ilegale „Rechinului".

Concret, în fanta bancomatelor, Marcu băga un lipici de tip superglue pentru ca turiștii să nu mai poată să bage cardul, implicit datele bancare ale acestora să nu mai fie copiate de organizația lui Florian Tudor.

În urma tensiunilor dintre cei doi, Tudor i-a cerut să părăsească Mexicul. Ba chiar l-a amenințat și cu poliția mexicană. Dar Marcu nu s-a speriat așa ușor.

Tatăl lui Marcu, terorizat de interlopi

Pe 5 mai 2017, Sorin Velcu, însoțit de încă un bărbat, s-a dus la locuința din Craiova a lui Constantin Marcu, tatăl lui Marcu jr., și i-a cerut, prin amenințări, să-și contacteze fiul în Mexic pentru a-i cere să nu mai saboteze bancomatele lui Forian Tudor. Ceea ce s-a și întâmplat.

Mai mult, spune unul dintre bodyguarzii martori în dosar, Florian Tudor le-a interzis gărzilor de corp să mai vorbească cu Marcu. Totodată, le-a ordonat bodyguarzilor săi să-l bată, atunci când îl prind pe Sorin Marcu.

George Gavrilă, una dintre gărzi, a susținut în audierile DIICOT că, într-una din zilele în care șeful său consumase cocaină, a amenințat că îl va omorî pe Marcu.

Amenințări cu FBI

George Gavrilă însă, a păstrat legătura cu Sorin Marcu.

Într-o discuție, Marcu îi spune că s-a certat cu Florian Tudor: „M-am

MORT
Sorin Constantin Marcu, într-un tablou din casa părinților săi (pe scaune)

certat rău cu el prin mesaje acum 1-2 luni. Mă amenința cu garda. Ba cu Răzvan (Ghiță - n.r.). Le-am luat morții în p..ă. Le-am zis că îi violez. Și după ce îi scriam, mă bloca. Viermele ăsta. Nici nu avea curaj să se certe cu mine. (...) Îi trimitea mesaje lui fratele meu, că dacă nu pleacă din Mexic trimite garda. Peste el. Și i-am zis că ne suge p..a. Cu mă-sa. Și garda lui. Dacă văd că o încearcă cu garda cu mine. O să trimit eu la americani. La ambasadă. Să-l dea la FBI. Să pomenească el de prăduieli".

Întrebat ce mai face, Marcu se plânge că e secetă în Cancun.

„Doar Rechinu mai. Are. Numere. Și scot ăia. Sclavii lui. Bani. În rest nu se mai face nmk. Aici. Nu mai e nimeni. Decât Rechinu cu oamenii lui. (...) Păi el are, sclavul, cipuri, băga-se acum și îți dai seama. Și plus că are strânse, îți dai seama, zeci de milioane, câte zeci de mii de numere avea, viermele ăsta, jegosul ăsta. (...) Plus că are zece echipe, dacă nu mai mult, prin America. De le dă de alea cu doi, le-a dat scule".

FOTO: OCCRP

Înjunghiat repetat în sediul DHL

Sorin Marcu s-a dus la sediul DHL din Cancun pentru a ridica un colet în data de 2 aprilie 2018. El a fost urmărit de Alin Poenaru, zis „Patrian", Claudiu Ionuț Popescu, Răzvan Alin Ghiță și Mihai Mincă, bodyguarzii lui Florian Tudor. Cei patru au intrat cu mașina în parcare, au coborât, apoi au început să-l lovească pe Marcu.

Răzvan Ghiță l-a pus la pământ, timp în care Alin Poenaru a cerut un cuțit de la Mihai Mincă. Poenaru l-a lovit de câteva ori cu cuțitul, spun procurorii. Marcu a fost lăsat într-o baltă de sânge, dar un mexican i-a aplicat un garou cu ajutorul tricoului pentru a opri sângerarea. Apoi, Marcu și-a pierdut cunoștința și s-a trezit la un spital privat.Marcu a fost înjunghiat în spate, pe partea stângă, în zona rinichiului, în zona claviculei, și în zona degetelor. Cei patru bătăuși sunt judecați pentru tentativă de omor și grup organizat.

Lăcomia celui mai de încredere om al „Rechinului" a dus la o ruptură între cei doi, tranșată cu un asasinat cu glonț în ceafă

Crima, judecată într-o oră. Ucigașul, achitat

Câteva luni mai târziu, în noaptea 11 iunie 2018, Sorin Marcu a fost găsit împușcat într-o mașină foarte aproape de casa lui Florian Tudor, considerată sediul central al organizației criminale. Daniel Zoltan Pliculeață, prietenul lui Marcu, susține că a fost martor la crimă.

El susține că „Patrian", împreună cu un mexican care purta o cămașă de camuflaj, l-au împușcat pe Marcu. Pliculeață nu a explicat anchetatorilor cum au ajuns mașina și victima în apropierea casei lui Florian Tudor.

Varianta oficială este că Sorin Marcu a fost împușcat de un agent de securitate privat, Sergio Cabrera Ramón Ruiz. Acesta le-a declarat polițiștilor care anchetau crima că l-a împușcat pe Marcu pentru că voia să îl asasineze pe șeful lui, Gabriel Stroe Alin. Adică pe bodyguardul lui Florian Tudor. Doar că pe mâinile agentului de securitate nu s-au găsit urme de reziduu de plumb, care rămâne după ce se trage cu arma de foc.

Judecătorul mexican Shelling Kierkegard Novelo Yeh a acceptat probele și, după un proces scurt de o oră, l-a declarat nevinovat pe agentul de securitate. Ulterior, aparent fără legătură cu acest caz, judecătorul a fost suspendat din funcție și anchetat pentru că a eliberat două persoane suspecte de răpire.

Imperiul din Cancun, destrămat de FBI

O operațiune comună a autorităților mexicane și americane a destructurat rețeaua lui Florian Tudor.

IMPERIUL INFRACȚIONAL CONSTRUIT de „Rechinul" Florian Tudor a început să se destrame treptat după ce Sorin Marcu a fost asasinat în Cancun. Totul a culminat cu Operațiunea „Caraibe", coordonată de FBI și Unitatea mexicană de Informații Financiare, prin care se urmăresc proprietățile și tranzacțiile financiare efectuate de Florian Tudor. Alte anchete sunt în desfășurare în România.

Unitatea de Informații Financiare (UIF) a blocat 79 de conturi bancare folosite pentru fraudă în Mexic. Unul din liderii Partidului Verde Ecologist, Jose de la Pena Ruiz de Chavez, a fost demis în urma legăturilor pe care le avea cu mafia românească. Mai mulți politicieni și șefi de poliție mexicani sunt vizați de anchetele în curs. În România e liniște, deocamdată.

Politicieni fără număr la susținere

„Rechinul" și-a ridicat imperiul ilegal din Cancun grație sprijinului obținut de la fostul guvernator al regiunii. Treptat, i-ar fi cumpărat și pe oamenii legii de la nivel local, care au închis astfel ochii la ilegalitățile comise de români. Următorul pas a fost cumpărarea influenței la nivel înalt, în rândul politicienilor.

Conform raportului Departamentului de Informații al Cabinetului Federal de Securitate, care a colaborat cu FBI și DEA (Drug Enforcement Agency, SUA), privind modul în care centrul de operațiuni al mafiei române a ajuns să fie stabilit la Cancun, s-a concluzionat că asta a fost posibil datorită sprijinului primit de la o întreagă rețea de politicieni ai celor mai importante partide din Mexic. Dar și de la personaje locale precum foști primari, deputați, foști guvernatori și lideri ai mai multor mișcări, susțin jurnaliștii mexicani. Jose de la Pena Ruiz de Chavez este primul politician mexican care a fost demis pentru presupuse legături cu interlopii români. El era liderul Partidului Verde Ecologist din regiunea Quintana Roo, unde se află și orașul Cancun, locul unde anchetatorii mexicani spun că și-a stabilit baza de operațiuni ilegale românul Florian Tudor.

Un alt politician, Rene Bejarano, care intenționează să candideze la un post de deputat federal, a recunoscut că îi cunoaște pe doi indivizi care au legături cu mafia formată din cetățeni români, care operează în statul Quintana Roo, dar a negat faptul că ar avea relații cu gruparea.

Două arestări, două cauțiuni, un „rechin" liber

Florian Tudor a fost reținut pentru prima dată pe 30 martie 2019. Atunci,

FOTO: NOVEDADESQUINTANAROO.COM; TWITTER/RENE BEJARANO

POLITICIENI
José de la Peña Ruiz de Chávez (stânga) și René Bejarano au admis că au avut legături cu banda „Rechinului"

Poliția Militară și Poliția Municipală din Puerto Morelos au stabilit un punct de control la kilometrul 21 al autostrăzii care leagă Cancun de orașul Leona Vicario. Mașina în care se aflau Florian Tudor și Cosmin Adrian Nicolae a fost oprită pentru control. În mașină s-au găsit două arme folosite exclusiv de forțele militare și 500.000 de pesos, aproximativ 26.000 USD. Amândoi au fost reținuți. Tudor le-a spus polițiștilor că se îndrepta spre orașul Leona Vicario, acolo unde deține 1.400 hectare de teren și 80 de muncitori folosiți la construcția unui cartier rezidențial. Cât despre bani, aceștia au zis că urma să plătească salariile muncitorilor. În fața autorităților, „Rechinul" a menționat că partenerii săi în această dezvoltare imobiliară sunt cetățeni români, libanezi și moldoveni. Cei doi au fost puși în libertate după ce au plătit cauțiunea. O lună mai târziu, Florian Tudor a fost reținut din nou. De data aceasta, acuzațiile au fost de fraudă cibernetică. Banca Bancomer, una dintre cele mai mari bănci din Mexic, a raportat o fraudă de 500 de milioane de pesos, adică în jur de 26 de milioane de dolari americani, în urma unui furt cibernetic coordonat de gruparea lui Tudor. Autoritățile federale din Mexic au efectuat două percheziții, în Cancun și Puerto Morelos, unde s-au găsit mai multe dovezi legate de activitatea infracțională a grupării. Dar Florian Tudor a scăpat din nou pe cauțiune.

„Lordes", arestat în Bali

Bali, Indonezia. 14 martie 2019. Un alt lider important al organizației criminale coordonate de Florian Tudor, Sorin Velcu, zis „Lordes", a fost arestat în Bali. Era împreună cu Alisa Serdaru, Alin Serdaru, zis „Dansică", Izabela Serdaru și Sorinel Miclescu. De acolo, urma să retragă o parte din bani de pe cardurile clonate. Velcu avea rolul de a proteja interesele financiare ale grupării mexicane, dar și de a coordona retragerile de bani din bancomate. Cu toții au fost arestați pentru o perioadă de nouă luni.

Revenit în țară, „Lordes" a fost reținut de DIICOT pentru constituirea unui grup infracțional organizat. Conform declarațiilor date în fața anchetatorilor, Sorin Velcu s-a întâlnit întâmplător în Bali cu mai mulți membri ai familiei sale. El a ajuns în Bali pe 6 martie 2019.

Banii „Rechinului" au putut cumpăra orice și pe oricine, de la tehnicieni de bancomate până la politicieni mexicani

„Fără să știm ne-am întâlnit cu vărul meu Miclescu Sorinel, care era cu soția sa și fratele meu Alin Velcu și cu soția acestuia, Izabela Serdaru. În Bali am fost arestați cu acuzația de skimming și am fost arestat până în luna noiembrie", a declarat anchetatorilor Sorin Velcu.

Acesta le-a mai spus anchetatorilor români că a ajuns pentru prima dată în Mexic în 2005, apoi a trecut în SUA și Canada, cu scopul de a obține ajutor social. Ar fi locuit în Montreal timp de doi ani, apoi a fost expulzat în România.

A doua oară a ajuns în Mexic în 2016, cu scopul de a intra ilegal în SUA. În Mexic ar fi locuit într-un hotel din Mexico City. Pentru că nu ar fi reușit să treacă granița, s-a reîntors în România. A susținut că nu are vreo legătură cu Florian Tudor, dar probele îl contrazic.

În urma percheziților informatice, procurorii români au găsit o discuție între Florian Tudor și Rebeca Tudor cu privire la niște bani pe care trebuia să îi restituie Sorin Velcu. În plus, se făcea referire și datoriile pe care le avea „Mița" – Maria Dumitru. Aceasta a fost prinsă pe Aeroportul Internațional din Cancun cu echivalentul a 40.000 dolari ascunși în haine.

Miclescu, interzis în Mexic

Sorin Miclescu a ajuns împreună cu familia sa în Mexic pentru prima dată în 2011. După o lună, cu ajutorul unor mexicani, a trecut ilegal frontiera și a ajuns în SUA. A stat câteva luni și a revenit în România.

În perioada 2013-2014, a revenit în Mexic, în Cancun, dar a fost prins în timp ce încerca să treacă din nou ilegal granița. Autoritățile din SUA l-au expulzat în România. În 2018, a ajuns din nou pe Aeroportul Internațional din Cancun, dar autoritățile mexicane i-au interzis accesul în țară. În urma percheziților, la domiciliul acestuia s-a găsit îngropat un dispozitiv skimming folosit pentru copierea datelor bancare. N

Bancomate în Cancun, blocuri în Craiova

Banii negri din Mexic ai lui Florian Tudor se albesc în România în afaceri imobiliare.

O PARTE DIN BANII PRODUȘI în Mexic de gruparea „Rechinului" au ajuns în imobiliare în Craiova, cu largul sprijin al unor funcționari locali. Culmea, nici aceștia nu pot justifica banii, dar nu-i anchetează nimeni.

De investirea unei părți din bani se ocupă Rebeca Tudor, soția din România a lui Florian Tudor. Aceasta construiește blocuri în Craiova cu banii veniți din Cancun. Fostul ei partener de afaceri și fost inspector la Primăria Craiova, Andi Dăndănică, a fost snopit în bătaie, apoi s-a „predat" procurorilor DIICOT, dar nu înainte de a-i ceda un imobil lui Florian Tudor.

350.000 euro băgați în imobiliare de nevasta „Rechinului"

Andi Constanțiu Dăndănică a combinat administrația publică locală cu afacerile. El a lucrat ca inspector în cadrul Primăriei Craiova. În timpul liber, căuta și cumpăra terenuri pe persoană fizică. Nu le-a menționat în declarațiile de avere, dar nici Agenția Națională de Integritate nu a făcut vreun demers pentru a verifica averea acestuia.

În anul 2015, a decis să construiască, pentru început, două blocuri pe Calea Severinului nr. 7, din Craiova, împreună cu Rebeca Tudor, soția lui Florian Tudor. Astfel, pe 13 aprilie 2016, Dăndănică a înregistrat firma Seven Residence SRL care îi avea ca asociați pe mama sa, Vetuța Dăndănică, și pe Rebeca Tudor. Conform documentelor depuse la DIICOT, în perioada aprilie - septembrie 2016, Rebeca Tudor a împrumutat noua societate cu aproximativ 350.000 euro.

După ce a fost demarată construcția celor două blocuri, Dăndănică a constatat că blocul care urma să îi aparțină Rebecăi Tudor avea placa turnată la primul etaj, dar acesta trebuia înălțat cu încă 17 cm. El a cerut Primăriei Craiova o modificare, astfel încât primul etaj să fie înălțat cu cei 17 cm lipsă. Un an mai târziu, Rebeca Tudor a aflat de cererea lui Dăndănică, motiv pentru care s-au certat și au divizat firma.

Clădirea de 600.000 euro a funcționarului Dăndănică

Între timp, Dăndănică a mai cumpărat de la un executor judecătoresc un imobil (spațiu de birouri), pe numele mamei sale. Valoarea imobilului de pe Calea Bucureștilor, nr. 137 D, din Craiova, a fost de aproximativ 600.000 euro. După ce a reamenajat clădirea, a vrut să o închirieze cu 5.000 de euro firmei AdGaz Azalis. Dar Florian Tudor, cel care cumpărase jumătate din imobil tot pe numele mamei lui Dăndănică, s-a opus acestei afaceri, pentru că voia să obțină o chirie de 10.000 euro lunar. O altă variantă propusă de Tudor a fost ca spațiul să fie transformat într-un cazinou iar Dăndănică să primească lunar 5.000 euro.

În ciuda nenumăratelor informații disponibile despre gruparea lui Florian Tudor, în România nu s-a mers până la miez

De data aceasta, propunerea a fost refuzată de Dăndănică, care a decis de la sine putere să închirieze imobilul cu 5.000 de euro lunar firmei AdGaz Azalis.

Dăndănică, bătut de „Bruce Lee"

După divizarea firmei Seven Residence, Dăndănică avea o datorie de aproximativ 250.000 euro către Rebeca Tudor. Pentru că nu avea banii pe care trebuia să îi restituie, Florian Tudor i-a cerut imobilul de pe Calea Bucureștilor 137 D. Dăndănică susține că a fost constrâns să-i cedeze clădirea. Pe 18 iulie 2017, Dăndănică le-a declarat anchetatorilor că s-a întâlnit cu Florin Miclescu, zis „Bruce Lee", pe Calea Severinului 7. Acesta i-a înmânat un telefon ca să vorbească cu Florian Tudor dar, pentru că nu a vrut, a fost luat la bătaie. A avut nevoie de opt - nouă zile pentru vindecare, conform certificatului medico-legal. Florin Miclescu le-a declarat anchetatorilor că nu are nicio legătură cu Florian Tudor, dar că l-a luat la bătaie pe Dăndănică pentru că l-ar fi jignit.

Clanul Caran, în slujba „Rechinului"

Cătălin Răducanu, cumnatul interlopului Ion Pârnică, zis „Vilifort", a cumpărat drepturile litigioase ale unui imobil de pe strada Ghiocelul, din comuna doljeană Pielești, aflată în vecinătatea orașului Craiova. Pe 21 februarie 2017, mai multe persoane din anturajul lui Florian Tudor s-au dus la Cătălin Răducan pentru a-i cere să renunțe la imobilul cu pricina. Una dintre persoane i-a cerut mamei lui Răducanu să vorbească la telefon cu Adrian Poenaru, zis „Patrian", care se afla în Mexic. Pentru că nu a cedat drepturile litigioase, Răducanu a fost vizitat de mai mulți interlopi.

Inclusiv de Adrian Nicolae Ilinca, zis „Lalae a lui Caran". Acesta este vărul

BANI NEGRI
Sumele enorme obținute din furtul banilor de pe carduri au fost parțial investite în blocuri din Craiova prin intermediul Rebecăi Tudor, soția „Rechinului"

fraților Caran, din București. Clanul de interlopi Caran, din Capitală, este recunoscut pentru trafic de droguri, cămătărie și șantaj. În plină pandemie, liderul grupării, Aurel Răducan, zis „Aurel al lui Caran", și-a sărbat onomastica împreună cu fiul lui Alexandru Rădulescu, fostul consilier prezidențial al lui Traian Băsescu și fost secretar de stat la Agricultură.

„M-ai făcut șoferul lu' verii mei"

După vizita la Răducanu, Adrian Nicolae Ilinca l-a sunat pe Cătălin Răducanu pentru a-i cere explicații. „Io sunt, mă, șoferu' lu' Costel a' lu' Caran. (...) Băiatul care am fost ieri. Nu tu ai zis că sunt șoferu' lu' Costel? (...) Băi, cumetre, eu sunt Lalae. Vărul lui Costel

a' lui Aurel. (..) Pe lângă faptul că m-ai făcut șoferu' lu' verii mei, dar nu-i o problemă, ai mai făcut niște afirmații că băiatul ăla nu scapă, că îl ai tu la mână. Nu vrei tu să îți vezi de treaba ta? Uite, o să te bag în conferință ca să te convingi când sună verii ăștia ai mei mai târziu, o să te bag cu unul din ei, cu care vrei tu, cu care te cunoști sau nu știu. Da? (...) Voiam doar să știi că nu sunt nici șoferu' și nu e nici intervenție aiurea, Florin ăsta e cumătru' cu verii mei, da?"

Dar nici Cătălin Răducanu nu s-a lăsat mai prejos. Acesta s-a lăudat că este cumnatul lui „Vilifort" (Ion Pârnică – n.r.) și a ținut să-i reamintească că nu are frică de nimeni în țară. „Verii ăștia ai tăi, probabil că le-ai spus de mine, io-s cumnatul lui «Vilifort». M-ai înțeles? Nu știu dacă tu îi știi, dacă nu îi știi, dar noi nu prea avem frică de nimeni în țara asta, cum poate nici tu nu ai... pe la București întreabă și tu pe Corsicanu' a' lui Gheară, pe altă lume", i-a spus Cătălin Răducanu.

Denunțuri la Ambasada SUA

Pe 19 aprilie 2017, Cătălin Răducan a vorbit la telefon cu o rudă, Viorel Pârnică, zis „Levier", dar care e și nașul lui Florian Tudor. „Levier" i-a zis că, dacă mai continuă acțiunile în instanță pentru cele două imobile, va fi bătut.

După ce a depus plângere la Parchet, Viorel Pârnică l-a chemat la un restaurant din oraș pentru a discuta problema celor două case. După ce a ieșit din cârciumă, a fost agresat de trei bărbați.

Cătălin Răducan a făcut mai multe denunțuri la Ambasada SUA cu privire la gruparea coordonată de Florian Tudor. La DIICOT le-a spus procurorilor că Florian Tudor deține direct sau prin interpuși toate imobilele de pe partea stângă a străzii și toate terenurile de pe partea dreaptă. În această zonă, Florian Tudor voia să construiască un cartier rezidențial. N

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA; FACEBOOK

DE CE REZISTĂ DICTATORII?
Erdogan, Putin sau Lukașenko au supraviețuit protestelor » P.34

POLITICĂ

Bătălia din culisele guvernării

După campania electorală, PNL și USR PLUS au renunțat, într-o oarecare măsură, la atacurile reciproce publice. Însă în subteran cele două partide continuă să se saboteze.

UN MEMBRU AL GUVERNULUI A APRECIAT, neoficial, că, în aceste condiții, nu crede că această coaliție va supraviețui proximului congres PNL, unde urmează să fie ales viitorul președinte al formațiunii liberale.

În paralel cu conflictele din Guvern dintre USR-PLUS și PNL, mai există și alte bătălii. Una, în București, unde s-au creat diferite tabere ad-hoc care se ciocnesc între ele încă din octombrie 2020, imediat după instalarea noii administrații locale. Până și faptul că Nicușor Dan nu răspundea la telefon a devenit un subiect de reproș public.

Primele divergențe au apărut încă din noiembrie, când lui Nicușor Dan i s-a reproșat că se afișează prea des cu Ludovic Orban și sprijină astfel PNL, în campania electorală pentru alegerea Parlamentului. O a doua bătălie, nedeclarată, este între Ludovic Orban și Florin Cîțu, care, deși nu recunoaște oficial, se pregătește să preia conducerea PNL. O a treia este între Dan Barna și Dacian Cioloș, întrucât USR PLUS va trebui să aibă un singur președinte.

Nicușor Dan vs Vlad Voiculescu

De la începutul mandatului său, primarul Capitalei a fost trolat de fanii USR PLUS, pentru că Vlad Voiculescu nu a fost ales, de consiliul municipal, în funcția de viceprimar.

„Lipsește omul care a demonstrat că vrea să facă cel mai mult pentru sănătate... îl vrem pe Vlad Voiculescu acolo unde trebuie să fie. Încrederea se câștigă, dar se și pierde", i-a scris primarului Capitalei Oana-Maria Pârjolea un mesaj pentru care a primit aproape 150 de like-uri. Ea reacționa astfel la o postare în care Nicușor Dan se afișa cu Ludovic Orban.

Au urmat atacurile directe, dinspre Vlad Voiculescu. „Campanie electorală mascată și ilegală din bani publici: reclamă cu marile realizări ale guvernului (prin Compania Națională de Investiții). Ce rușine! Fix ca Firea și PSD! Ce rușine!", a fost mesajul lui Voiculescu, după ce Orban și Nicușor Dan au inaugurat stadionul Steaua.

Disputa s-a încheiat abia după parlamentare, când Vlad Voiculescu a optat să fie ministru și a spus că a renunțat la poziția de viceprimar fiindcă Nicușor Dan nu-i răspundea la telefon: „Când cel alături de care ai candidat nu îți răspunde la telefon mai bine de o lună după seara alegerilor... nu e chiar un semn bun".

„Nu-mi răspunzi la SMS"

Și primarul sectorului 6, Ciprian Ciucu (PNL), a scris pe Facebook că Nicușor Dan nu-i răspunde la telefon. „Când va răspunde la telefon voi vorbi cu el. În această perioadă a fost inabordabil. Credeți că eu nu aș vrea să știu și eu ca să vă pot spune și dumneavoastră?", a arătat Ciucu, la 5 ianuarie 2021.

În noiembrie, liderul USR Dan Barna susținea și el că mai mulți colegi de partid au această problemă cu Nicușor Dan.

Și pe parcursul primelor luni din 2021, dinspre primarul liberal al Sectorului 6

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

Foto PEXELS

au mai plecat mici înțepături spre independentul de la Primăria Capitalei.

Clotilde Armand vs Burduja

La început de februarie, în Sectorul 1 a izbucnit un uriaș scandal între primarul Clotilde Armand și organizația locală a PNL, condusă de Stelian Burduja. Liberalii au blocat, în consiliul local, mai multe propuneri ale primarului. Clotilde Armand i-a acuzat că au refăcut USL-ul și sunt supărați pentru că n-au primit conducerea Administrației Domeniului Public. Disputa a degenerat prin mediatizarea ei intensă, inclusiv la Antena 3.

Niciuna dintre părți nu a manifestat dorința de a tempera situația, liderii naționali ai PNL și USR PLUS nu au intervenit pentru a aplana conflictul.

Și-n sectoarele 2 și 4, în consiliile locale, PNL și USR PLUS au avut dispute, dar niciuna de amploarea celei de la Sectorul 1.

Miniștri USR vs miniștri PNL

În interiorul Guvernului, disputele au fost ținute într-un relativ secret. De exemplu, s-a văzut puțin din bătălia dintre Claudiu Năsui și Virgil Popescu, care au trebuit să-și împartă fostul Minister al Economiei și Energiei. La ora redactării acestui articol, două ministere cheie pentru funcționarea economiei nu aveau hotărâre de guvern de organizare și aveau funcții cheie neocupate, pentru că cele două părți nu ajunseseră la un acord de separare.

Mai mult, cei doi au publicat separat proiecte de hotărâre de Guvern privind organizarea Ministerului Economiei, respectiv Energiei, proiecte în care nu mai puțin de cinci companii erau disputate. Ele figurau în anexe atât la Economie, cât și la Energie.

Astfel, Ministerul Energiei dorea să preia ISCIR, CNCIR, Agenția Nucleară și Societatea Radioactiv Mineral Măgurele. Însă aceste companii sunt dorite și de Ministerul Economiei, fiind trecute pe lista cu unitățile sale din subordine. O altă companie care se află pe lista ambelor ministere este Conversmin, care are ca activitate conservarea minelor și carierelor.

Fieful lui Gheorghiță, atacat

Ministrul Sănătății, Vlad Voiculescu, a fost suspectat că vrea să preia controlul operațiunii de vaccinare anti-COVID-19, de la colonelul Valeriu Gheorghiță. Voiculescu și influencerii apropiați USR au atacat faptul că bătrânii au fost dați deoparte, în timp ce diferite instituții ale statului și-au vaccinat angajații, printr-un sistem paralel cu cel oficial. „În perioada următoare, Ministerul Sănătății va trebui să vegheze la două vulnerabilități – 30% dintre vaccinări sunt în afara platformei de vaccinare. Sunt 30% dintre oameni în registrul național de vaccinare și nu sunt în platforma de vaccinare. Sunt centre care nu sunt informatizate, lucrurile se fac pe hârtie (...) Avem mai multe centre cu circuit închis decât cu circuit deschis. (...)

Nu există o hotărâre a guvernului sau a Ministerului Sănătății care să fi aprobat așa ceva", a declarat Vlad Voiculescu.

Mesajul său a fost amplificat de fanii USR, dar Gheorghiță a rămas neclintit. Un astfel de centru de vaccinare, cu circuit închis, a fost amenajat la Camera Deputaților, dar deputații USR nu au protestat. La mijlocul lui februarie, Gheorghiță și Voiculescu păreau să se fi împăcat, apărând împreună într-o vizită pe teren.

Epopeea formularului

În februarie, când s-au deschis școlile, a avut loc o discuție în contradictoriu despre soarta formularului prin care părinții își dădeau acordul pentru testarea copiilor.

Guvernul condus de Florin Cîțu este împărțit în două: cabinetul PNL și cabinetul USR PLUS

ATENȚIE ȘI SCANDAL
Vlad Voiculescu este ministrul din Guvernul condus de Florin Cîțu (jos) asupra căruia sunt cele mai multe reflectoare.

Cîțu: „Nu trebuie să vină lumea cu formularul completat la școală".

Voiculescu: „Recomandăm părinților să aducă din prima zi de școală formularul de consimțământ tipărit și semnat, pentru ca elevii să poată fi testați imediat atunci când este nevoie".

Sorin Cîmpeanu, înainte de a ști că Cîțu îl critică pe Voiculescu: „Este recomandarea noastră ca toți părinții să-și dea acordul pentru testare".

Același Cîmpeanu, după ce a aflat de conflictul Cîțu - Voiculescu: „Cineva s-a grăbit, într-adevăr, din păcate. Acest formular va fi schimbat, vor fi adăugate informații ca să fie adus în conformitate cu legislația în domeniu".

În paralel, parlamentarii liberali l-au bombardat pe Vlad Voiculescu cu interpelări, iar diverși lideri locali i-au criticat activitatea. Totuși, coaliția a rămas unită când PSD a depus o moțiune simplă împotriva ministrului Sănătății. Moțiunea a fost respinsă.

Boc, mai bătăuș decât de obicei

Primarul PNL al Clujului, Emil Boc, a avut și el o dispută cu Vlad Voiculescu, dar n-a fost singura sa controversă cu echipa guvernamentală. Boc i-a reproșat ministrului Sănătății că nu s-a consultat cu administrația locală când a pus în sarcina ei, fără să-i asigure resurse, organizarea vaccinării anti-COVID-19.

Însă liberalii din Ardeal, cu Boc și Bolojan în frunte, au fost mai activi decât de obicei, la acest început de an: au criticat modul în care Ludovic Orban a negociat componența Guvernului și s-au opus numirii unor prefecți maghiari în fiefurile lor. „S-a trecut o linie roșie", a spus, amenințător, primarul Clujului, când a aflat că Orban a cedat prefectura Cluj. De altfel, de mai multe săptămâni, liberalii din Ardeal – cu rezultate foarte bune în alegeri – par să se fi unit împotriva actualului președinte al partidului.

Premierul ar vrea și partidul

„Știu că în acest moment foarte mulți lideri politici se dau la o parte pentru că a face reformă e complicat, e nevoie de asumare și nu vrea nimeni să-și asume acest lucru. Îmi asum eu, cu toate riscurile politice, chiar dacă știu că și în PNL, unde eu activez ca vicepreședinte, va urma un Congres și vor fi și acolo candidaturi. Nu mă interesează acest risc, îmi asum acest risc și mai departe, indiferent de costul pe care s-ar putea să-l plătesc în acel Congres, pentru orice funcție aș candida acolo", a declarat, recent, premierul Cîțu, aceasta fiind cea mai clară sugestie că se pregătește de o confruntare cu Ludovic Orban.

Declarația sa vine și în contextul în care Orban și ceilalți lideri ai coaliției i-au blocat lui Cîțu proiectul de tăiere a sporurilor bugetarilor. În replică, premierul a anunțat că el este cel care decide remanierile guvernamentale – o amenințare către miniștrii fideli lui Orban: „În vară, premierul evaluează, bineînțeles, pentru că avem un singur premier. Evaluează performanța miniștrilor și execuția bugetară și, apoi, luăm decizii pe baza acestora".

Și-n USR PLUS trebuie finalizată procedura fuziunii și ales un nou președinte.

Dacian Cioloș a atras atenția că viitorul lider este ales, conform statutului, prin referendum: "Președintele USR PLUS, conform statutului, acum – și așa sper să rămână și după aceea – e ales prin referendum de către toți membrii partidului, nu de către congres. (...) Președintele partidului poate să fie ales independent de data la care e congresul și vom vedea care e momentul oportun".

UDMR tace și face

Uniunea Democratică a Maghiarilor din România n-a fost implicată în niciun conflict cu partenerii de guvernare, din momentul formării guvernului Cîțu. Liderul Uniunii și miniștrii săi n-au exprimat nicio opinie critică la adresa colegilor lor. Singura chestiune sensibilă pe care s-au pronunțat câțiva parlamentari UDMR a fost cea legată de anchetarea magistraților: Uniunea susține desființarea secției speciale, SIIJ, dar nu vrea ca dosarele judecătorilor și procurorilor suspecți să ajungă din nou la DNA.

FOTO: INQUAM PHOTOS . OCTAV GANEA

CADOU OTRĂVIT

Sporul, o capcană pentru bugetari

Sporurile pentru condiții vătămătoare de muncă reprezintă modalitatea prin care instituțiile bugetare, conduse prin numiri politice, își țin captivi angajații.

PSD A „CUMPĂRAT" SUTE DE MII de bugetari, pe care i-a transformat în votanți fideli cu ajutorul sporurilor salariale. Reglementările au apărut în „Legea salarizării unitare" din 2017 și în Regulamentele care i-au urmat.

Numiți politic, șefii instituțiilor publice sunt cei care decid acordarea sporurilor de sute, chiar mii de lei la salariu.

Teama că ar putea pierde acești bani îi determină pe mulți angajați de la stat să voteze pentru continuitate: în fruntea țării, în Guvern, Parlament și, desigur, la conducerea instituției unde sunt angajați.

O hoție legalizată

Situația este întâlnită în primării, prefecturi, ministere, regii, administrații, alte instituții ale statului. Premierul Florin Cîțu a înțeles că sporurile pentru condiții vătămătoare sunt doar o formă de fidelizare a angajaților și a anunțat că le va elimina.

„Sporurile sunt în jur de 600 de milioane de lei, ceea ce am identificat în acest moment. La buget veți vedea exact cum vor arăta aceste sporuri. Subvențiile nu vor mai fi la nivelul anului trecut. Companiile de stat cu pierderi care vor să beneficieze de subvenții de la buget trebuie să vină cu un plan de reformă care să arate că pot fi pe profit câțiva ani de zile. Dacă nu, nu vor primi subvențiile și vor trebui să se descurce cu banii pe care îi au", a spus Cîțu.

„Sunt sporurile despre care toată lumea vorbește: pentru condiții vătămătoare, care de fapt înseamnă lucruri pe care noi astăzi le facem de zi cu zi. Să scrii la un calculator nu mai este o condiție vătămătoare, este un spor în anumite instituții. Vor dispărea aceste sporuri, este un proiect, anul acesta vom începe cu o limitare și anul viitor vom reașeza lucrurile", a afirmat șeful Guvernului.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

TRIPLARE
Sporurile pentru bugetari au explodat din 2017 încoace, prin legi votate de parlamentari care au luat de la cei săraci și ultimii 20 de lei de la pensionari pentru a le da angajaților de la stat.

FOTO: INQUAM PHOTOS . OCTAV GANEA, GEORGE CĂLIN

Premierul Florin Cîțu a identicat sporuri de 600 de milioane de lei anual

Cum s-a dat liber la sporuri

Sporurile de care toată lumea vorbește au fost reglementate în anul 2017. Articolele din lege au fost „pervers" întocmite de PSD-ALDE pe principiul cumulului factorilor care determină condițiile vătămătoare de lucru. Legea nu oferă bugetarilor o singură indexare cu un anume procent din salariu pentru toate așa zisele condiții vătămătoare.

Fiecare factor care face munca bugetarului mai grea contribuie cu un anumit procent la creșterea salariului de bază.

Pe 4 august 2017, a fost publicat „Regulament privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, mărimea concretă a sporului pentru condiții de muncă, precum și condițiile de acordare a acestuia pentru familia ocupațională de funcții bugetare din administrația publică locală". La stabilirea, de la caz la caz, a cuantumului sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă se au în vedere următorii factori de risc:

a) existența factorilor nocivi și mecanismul de acțiune a acestora asupra organismului;

b) intensitatea de acțiune a factorilor nocivi sau asocierea acestor factori;

c) durata de expunere la acțiunea factorilor nocivi;

d) existența unor condiții de muncă ce implică o suprasolicitare nervoasă, care determină un risc de îmbolnăvire sau de accidentare;

e) structura și nivelul morbidității în raport cu specificul locului de muncă.

Sporurile se cumulează

Pentru fiecare astfel de factor de risc identificat, angajatul dintr-o instituție publică primește un plus la salariu:

„Mărimea sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă:

a) Spor de până la 15% din salariul de bază pentru personalul din cadrul administrației publice locale care își desfășoară activitatea sub influența a 4 factori de risc,

b) Spor de până la 10% din salariul de bază pentru personalul din cadrul administrației publice locale care își desfășoară activitatea sub influența a 3 factori de risc,

c) Spor de până la 5% din salariul de bază pentru personalul din cadrul administrației publice locale care își desfășoară activitatea sub influența a 2 factori de risc", se arată în document.

Două vătămătoare, două nu

Există 4 situații (denumite categorii) unde s-ar întâlni acești factori de risc și pentru care se acordă sporurile. Primele două nu pot fi contestate, fiind vorba de sporuri pentru persoanele care muncesc în zone unde „se dezvoltă noxe și unde se utilizează siliciu azbest, siliciu, alte pulberi vătămătoare". Se acordă sporuri pentru cei care „se expun la substanțe toxice, metale sau metaloizi și compușii lor, hidrocarburi, acizi".

În alte două situații sunt încadrați bugetarii care muncesc la birou, din fața computerului. Se dă spor pentru condiții vătămătoare pentru angajații care desfășoară activitatea „în condiții de microclimat nefavorabil, în care există zgomote, trepidații, temperatură neadecvată, umiditate improprie, curenți de aer, praf, microorganisme, factori biologici sau microbiologici periculoși, luminozitate inadecvată și altele asemenea, dar fără a se limita la acestea".

Se mai dau bani și pentru așa numitul spor de antenă. Documentul

vorbește de munca desfășurată lângă „instalații care generează câmpuri electromagnetice de radiofrecvență produse de emițători de radiodifuziune, televiziune, emițători pentru comunicații, stații de radiolocație, instalații de curent de înaltă frecvență, stații de radio unde scurte și unde ultrascurte, radiorelee în unde metrice, decimetrice, centimetrice, radiogoniometre și stații de bruiaj".

Cine stabilește acordarea sporurilor

Acordarea sporurilor depinde de conducerea instituției respective (primărie, minister, prefectură, autoritate, regie propie etc) și de sindicate. Ceea ce pune angajatul într-o subordonare totală față de conducerea respectivelor instituții.

„Locurile de muncă, categoriile de personal, mărimea concretă a sporului, precum și condițiile de acordare a acestora se stabilesc de către ordonatorul de credite, cu consultarea sindicatelor sau, după caz, a reprezentanților salariaților, în limita prevederilor din regulamentul elaborat potrivit prezentei legi, având la bază buletinele de determinare sau, după caz, expertizare, emise de către autoritățile abilitate în acest sens".

Atenție, se moare!

Buletinele de determinare sunt invocate pentru a da o oarecare legitimitate demersului de acordare a sporurilor pentru condiții vătămătoare.

Revenim la Regulamentul din august 2017:

„Sporul pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă prevăzut se acordă în condițiile în care, la eliberarea buletinelor de determinare sau, după caz, de expertizare a locurilor de muncă, s-au avut în vedere următoarele criterii:

a) înregistrarea de îmbolnăviri profesionale ca urmare a activității desfășurate la locul de muncă;

b) existența unor indici de morbiditate la locurile de muncă respective;

c) înregistrarea unor cazuri de accidente de muncă produse la locul de muncă".

Se moare pe capete în ministere sau în alte instituții de stat pentru a justifica acordarea de sporuri? Ați auzit de accidente grave de muncă în primării sau prefecturi care să justifice acordarea unui spor, lunar, de sute sau de mii de lei pentru angajați ? Evident că nu. Aceste buletine de expertizare sunt „eliberate de compartimentele de specialitate din cadrul direcțiilor de sănătate publică".

PREA MULTE
Fostul ministru al Muncii Violeta Alexandru a identificat 50 de sporuri acordate bugetarilor.

Alte categorii de sporuri/majorări:

- Majorarea de până la 50% a salariului de bază de care beneficiază personalul nominalizat în echipele de proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile;
- Majorarea de până la 35% a salariului de bază de care beneficiază personalul prevăzut la art.1 din Legea nr.490/2004 *privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare*, precum și personalul din structurile cu rol de organisme intermediare pentru programele operaționale;
- Majorarea salariului de bază cu 10% pentru *activitatea de control financiar preventiv*;
- Sporul pentru munca suplimentară de 75% (nu se acordă în prezent, se oferă timp liber);
- Sporul de 15% pentru persoanele cu handicap.

Alte drepturi de care beneficiază personalul bugetar conform Legii-cadru:

- Indemnizația de hrană care în prezent este de 347 de lei/ lună;
- Indemnizația de vacanță care se acordă sub formă de vouchere de vacanță în cuantum de 1450 lei/an;
- Premiul de excelență individual lunar care nu poate depăși, lunar, două salarii de bază minim brute pe țară garantate în plată *(nu se acordă în prezent).*
- *Indemnizație lunară pentru titlul științific de doctor* în cuantum de 50% din nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată (care a rămas la nivelul lunii decembrie 2018, respectiv, în cuantum de 950 de lei)

Studiul de caz de la Educație. Documentul s-a pierdut

Într-un demers amplu, *Newsweek România* a cerut, în 2018, unor ministere și instituții de stat să prezinte buletinele de analiză pe baza cărora acordă sporuri.

A răspuns solicitării doar Ministerul Educației.

Newsweek România a cerut buletinul care ar fi trebuit să confirme motivele concrete pentru care angajații Ministerului Educației sunt plătiți suplimentar din 2009. Răspunsul a fost stupefiant: documentul nu mai există.

„Ca urmare a solicitării dvs. referitoare la Buletinul de măsurători emis de Societatea Națională de Radiocomunicații S.A. (SNR) pentru Ministerul Educației, în anul 2009, precizăm următoarele: buletinul de măsurători conținea mărimile fizice determinate în urma măsurătorilor privind expunerea la câmpul electromagnetic. În cadrul SNR, categoria de documente la care faceți referire (Buletin de măsurători) sau alte documente privind măsurătorile de câmp electromagnetic, efectuate pentru clienți, la solicitarea acestora, se păstrează în arhivă 5 ani, în conformitate cu Legea arhivelor", a precizat SNR pentru *Newsweek România*. Cum măsurătorile au fost făcute în 2009, documentul a fost distrus de SNR în 2014.

După publicarea articolului, ministrul Educației a chemat o echipă de la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii „Alexandru Darabonț" care a constat că

Familia ocupațională Administrație	Cuantum spor	Condiții de acordare
	15%	condiții periculoase sau vătămătoare (pentru personalul contractual din administrația publică)
	20%	pentru izolare (pentru personalul contractual din administrația publică, încadrat în anumite instituții)
	20%	pentru izolare (personalul contractual din administrația publică locală cu locul de muncă în localitățile din Rezervația Biosferei "Delta Dunării")
	15%	pentru personalul de specialitate din cadrul Administrației Prezidențiale și al Secretariatului General al Guvernului, care desfășoară activități de reprezentare a interesului instituțiilor statului în relația cu terții
	15%	pentru personalul de specialitate implicat în procesul legislativ din cadrul Secretariatului General al Guvernului, serviciilor Parlamentului, Consiliului Legislativ și Administrației Prezidențiale
	15%	pentru complexitatea muncii (funcționarii publici din cadrul aparatului Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Muncii și Justiției Sociale, Ministerului Mediului, Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerului Fondurilor Europene, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și din instituțiile aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea acestora, funcționarii publici din cadrul aparatului Administrației Prezidențiale, Secretariatului General al Guvernului, Ministerului Apelor și Pădurilor și Ministerului Justiției, Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, precum și funcționarii publici parlamentari din serviciile Parlamentului, funcționarii din serviciile publice deconcentrate ale instituțiilor din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Mediului, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației Naționale și Ministerului Muncii și Justiției Sociale, personalul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, Agenția Națională pentru Integritate)
	10%	pentru complexitatea muncii (Consiliul Concurenței, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor)
	20%	spor de izolare pentru personalul din cadrul Administrației Rezervației Biosferei «Delta Dunării» și comisariatul Rezervației Biosferei «Delta Dunării» din cadrul Gărzii Naționale de Mediu, care își desfășoară activitatea în teritoriul rezervației
	15%	gestionarea datelor și informațiilor clasificate (Consiliul Concurenței, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Agenția Națională pentru Integritate)
	25%	gestionarea datelor și informațiilor clasificate (Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat, Curtea de conturi)

există cinci factori de risc la Ministerul Educației.

Institutul mai sus menționat se află în subordonarea directă a Ministerului Educației. Un conflict de interese evident.

Arbitrariul de la Curtea de Conturi

Legea cadru numărul 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice oferă un alt exemplu de subordonare a angajaților pe baza sporurilor pentru condiții vătămătoare.

PREA ARBITRAR
Sporurile sunt în cuantumuri diferite și sunt stabilite arbitrar după calcule greu de verificat

„Pentru condiții de muncă vătămătoare, personalului Curții de Conturi i se acordă un spor de până la 15% din salariul de bază, corespunzător cu timpul efectiv lucrat în aceste condiții. Locurile de muncă, categoriile de personal și condițiile de acordare a sporului se aprobă de ordonatorul principal de credite, având la bază buletinele de determinare sau, după caz, expertizare emise de către autoritățile abilitate în acest sens.

Personalul de specialitate din cadrul Curții de Conturi, care prin natura muncii de control și audit are acces la documente și informații care, potrivit legii, sunt clasificate, beneficiază de un spor de până la 25% acordat pentru gestionarea datelor și informațiilor clasificate. Locurile de muncă, categoriile de personal și mărimea concretă a sporului se stabilesc prin hotărâre a plenului Curții de Conturi".

Cine stabilește dacă un angajat are sau nu acces la documente confidențiale și trebuie să primească spor? Conducerea Curții de Conturi. Conducere în care se regăsesc Mihai Busuioc (președinte, promovat pe baza prieteniei cu Liviu Dragnea), Ilie Sârbu (socrul lui Victor Ponta și ex-senator PSD), Niculae Bădălău (ex-senator PSD).

Coliția s-a răzgândit

Acordarea sporurilor pentru condiții vătămătoare trece prin pixul șefilor instituțiilor de stat. Premierul Cîțu, conștient de acest lucru, a propus „criterii de performanță". „Trebuie să legăm și sporurile de criterii de performanță. Sporurile sunt bune, sunt o motivație, dar doar atunci când sunt legate de perfomanță, nu când stau doar în pixul managerului". Coaliția de guvernare s-a răzgândit în numai câteva zile. Ludovic Orban a spus că, „atunci când am prezentat proiectul de buget, am susținut ca sporul de condiții deosebite, care se acorda în proporție de 15%, să se acorde în sumă fixă. În ceea ce privește reforma în domeniul sporurilor, ea va fi făcută odată cu adoptarea legii salarizării". Ministrul Muncii Raluca Turcan a spus că această lege ar putea apărea într-un an.

AUTORITATE ȘI REZILIENȚĂ

De ce rezistă dictatorii?

La începutul anului 2019, când sute de mii de oameni ieșeau pe străzile din Caracas ca să-şi arate susținerea pentru autoproclamatul președinte interimar, Juan Guaido, schimbarea părea iminentă.

ŞI DE CE N-AR FI FOST AŞA? ŢARA TRAVERSASE DEJA ANI ŞI ANI de marasm economic şi social.

În decembrie 2006, Hugo Chávez era ales președinte pentru a treia oară, cu 63% din voturi. Având în față șase ani de putere, el a promis accelerarea planurilor pentru „socialismul secolului 21": naționalizarea industriilor cheie, inclusiv a energiei electrice și a telecomunicațiilor, precum și a ceea ce mai rămăsese din sectorul petrolier privat.

Banii astfel obținuți ar fi urmat să fie folosiți în beneficiul păturilor sărace, inclusiv prin subvenționarea prețurilor la bunuri esențiale.

Dar acest eșafodaj s-a prăbușit cu zgomot, odată cu scăderea puternică a cotațiilor petrolului, după criza financiară din 2008.

Chavez a murit în 2013, iar urmașul său, Nicolas Maduro, i-a continuat politicile. Lipsa banilor din petrol a fost compensată prin înfierbântarea rotativei – guvernul de la Caracas a emis tot mai mulți bani, generând astfel o inflație galopantă.

În acest timp, proprietarii magazinelor n-au mai putut face față prețurilor în continuare galopante și rafturile s-au golit. Milioane și milioane de venezueleni au luat cu asalt frontierele pentru a-și face cumpărăturile în țările vecine. Piața neagră a înflorit, la fel și violențele.

Nemulțumirea socială s-a accentuat și, în decembrie 2015, formațiunea chavistă Partidul Socialist Unificat a pierdut majoritatea parlamentară.

Drept răspuns, Maduro a ales în 2017 o „adunare constituțională" cu puteri peste cele ale parlamentului. Pe fondul inflației tot mai mari și al lipsurilor de tot felul, în ianuarie 2019, liderul opoziției, Juan Guaido, se proclama președinte interimar.

Dar președintele ales, Nicolas Maduro, tocmai ordona guvernului său o nouă creștere a salariului minim cu care se putea cumpăra la momentul acela fix un kilogram de șuncă.

Nu a fost prima mărire a salariului - de fiecare dată, banca centrală a tipărit mai mulți bani, accelerând și mai mult inflația.

La 6 ianuarie, Nicolas Maduro și partidul său au preluat conducerea în parlamentul din Venezuela, ca urmare a câștigării alegerilor parlamentare din 7 decembrie 2020.

Alegerile din decembrie 2020 au avut loc în pofida unui absenteism record de 70% și a nerecunoașterii rezultatelor de către o bună parte a comunității internaționale.

Venezuela este un exemplu de reziliență a unui regim autoritar, în pofida falimentului economic și social.

De fapt, regimul Maduro se adaugă unei întregi pleiade de guverne autoritare care își conduc de mult timp națiunile cu mână de fier. În timp ce șansele de schimbare nu se întrevăd.

DE

OVIDIU NAHOI

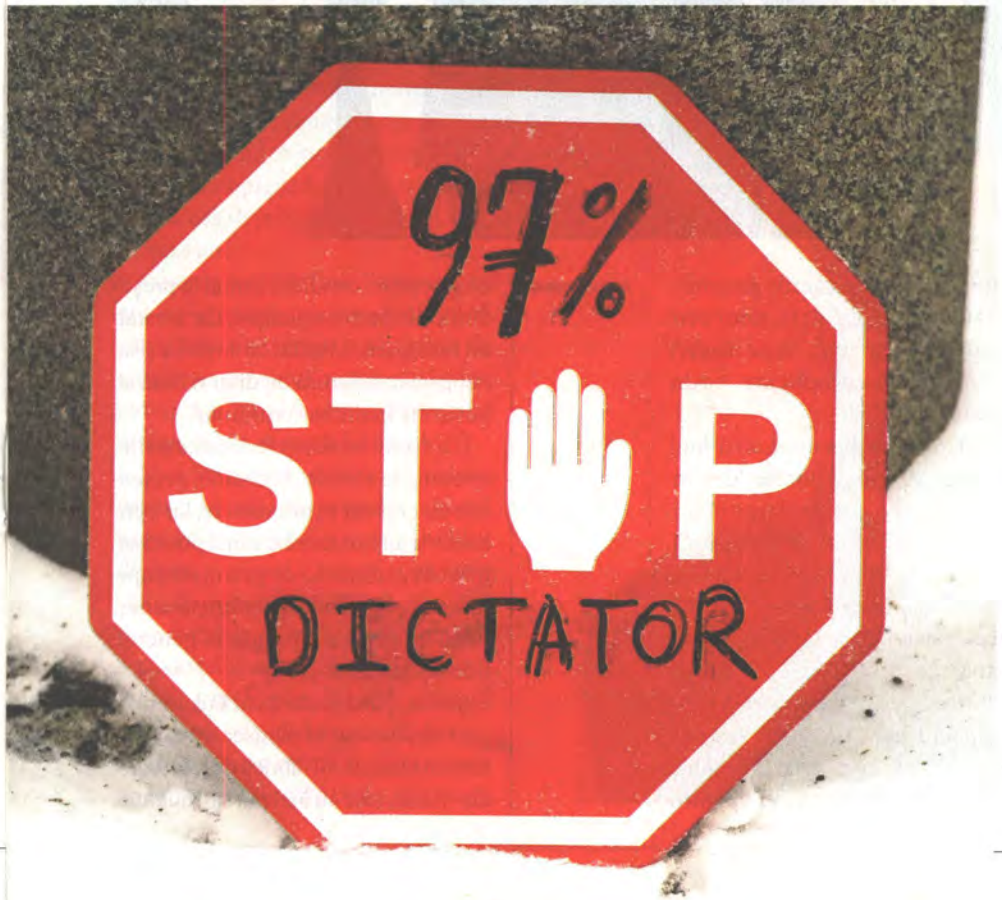

NICI O SCHIMBARE
Nicolas Maduro (jos) a rezistat tuturor încercărilor de a i se lua puterea. În Turcia, lui Erdogan doar economia îi pune probleme.

Am fi fost adesea tentați să spunem că regimul Erdogan este pe marginea prăpastiei. Moneda națională, lira turcească, se devalorizează permanent, în ciuda intervențiilor nervoase ale președintelui și a schimbării, în noiembrie anul trecut, a guvernatorului Băncii Naționale.

Inflația se încăpățânează să nu coboare sub două cifre. Valul de represiune, declanșat după încercarea eșuată de lovitură de stat din iulie 2016, continuă, generând o atmosferă de nesiguranță.

Nu este pentru prima dată când Turcia traversează astfel de perioade de represiune – mulți turci încă își mai amintesc, de exemplu, ce s-a întâmplat după lovitura de stat din 1980 a generalului Kenan Evren. S-au operat mii de arestări și au avut loc peste 50 de execuții. Dar actuala represiune o depășește în intensitate pe cea de acum 40 de ani, cu excepția execuțiilor, asupra cărora Ankara a impus un moratoriu.

În ultimii ani, regimul Erdogan și-a asigurat la limită supraviețuirea, în cursul alegerilor, dar puțini sunt cei care pariază pe sfârșitul său.

Partidul prezidențial Justiție și Dezvoltare (AKP) își asigură majoritatea parlamentară doar în alianță cu naționaliștii (MHP).

Referendumul din aprilie 2017, prin care președintelui Erdogan i se confereau puteri sporite, inclusiv în ce privește controlul justiției, a fost câștigat cu doar 51%, pe fondul unei participări la vot masive (97%), dar și al acuzațiilor de nereguli din partea opoziției.

În alegerile locale din martie 2019, partidul lui Erdogan a pierdut principalele orașe, Istanbul și Ankara, pe care le controla de aproape un sfert de secol. Votul a fost reluat la Istanbul, în iunie, ca urmare a deciziei unui consiliu electoral controlat de Erdogan, dar candidatul opoziției republicane a câștigat la o diferență și mai mare.

Periodic, Turcia este zguduită de mari proteste, la care participă sute și sute de mii de oameni, în cea mai mare parte din clasa de mijloc și tineri.

Cu toate acestea, Erdogan își face planuri pentru o nouă Constituție, cu doi ani înainte de alegerile generale și prezidențiale din 2023, anul centenarului statului turc. Niște alegeri care se anunță complicate, spun comentatorii.

În Belarus, imediat după scrutinul din 9 august, președintele Alexander Lukașenko s-a declarat câștigător cu o majoritate considerabilă. Opoziția, grupată în jurul Svetlanei Tihanovskaia, refugiată în exil de teama represaliilor, reclamă, dimpotrivă, o victorie clară, chiar cu 80% din voturi. Protestele au izbucnit.

Svetlana Tihanovskaia, profesoară și traducătoare, este soția lui Serghei Tihanovski, blogger și activist pentru democrație, candidat inițial la președinție din partea opoziției, dar arestat de Lukașenko. Astfel că soția sa și-a depus candidatura cu doar o lună și jumătate înaintea scrutinului.

Cu toate violențele și arestările operate de forțele de ordine, protestele au crescut în intensitate, iar contestarea lui Lukașenko a început să se întindă și dincolo de granițele capitalei, ca și în rândurile muncitorimii, până de curând o pătură în general fidelă regimului.

Și asta, până acolo încât Lukașenko s-a văzut nevoit să părăsească o întâlnire cu muncitorii fabricii de tractoare din Minsk, care au început să-l huiduie.

LUKAȘENKO MAI STĂ
Venirea iernii a determinat scăderea în intensitate a protestelor din Belarus, deși acestea continuă. La fel și represiunea.

Mulți s-au grăbit să compare momentul cu huiduielile mulțimii la adresa lui Ceaușescu, în timpul mitingului convocat de el la 21 decembrie 1989, moment care a prefațat căderea dictatorului, chiar în ziua următoare.

Dar Lukașenko rezistă

Venirea iernii a determinat scăderea în intensitate a protestelor, deși acestea continuă. La fel și represiunea.

Lukașenko profită însă de reducerea presiunii și anunță un referendum pentru o nouă Constituție, în 2022. El a promis în noiembrie că nu va mai fi președinte după adoptarea noii legi fundamentale, însă este de așteptat ca noul text să-i conserve puterea, într-un fel sau altul.

Există un motiv pentru care însuși Vladimir Putin poate fi invidios pe Alexander Lukașenko: longevitatea. În 2000, când Putin era ales pentru prima oară președinte, liderul de la Minsk era deja bine înfipt la putere, de șase ani.

Puterea lui Vladimir Putin a crescut pe măsură ce a reușit să pună capăt haosului intern și a profitat de creșterea continuă a prețului hidrocarburilor, până la criza economică declanșată în toamna lui 2008.

Nici înrăutățirea situației economice și sociale, ca urmare a scăderii prețului petrolului și a sancțiunilor de după anexarea Crimeei și nici dezvăluirile opozantului Aleksei Navalnîi despre corupția capilor regimului nu s-au dovedit a fi amenințări serioase.

Cu o participare tot mai scăzută la alegeri, partidul Rusia Unită a lui Vladimir Putin nu are probleme în a se impune, cu toate dificultățile pe care le mai întâmpină în unele orașe și chiar în capitala Moscova.

Este acum regimul Putin pus într-un real pericol de valul de proteste izbucnit după arestarea lui Navalnîi? Dezvăluirile opozantului, legate de încercarea de otrăvire de către agenți ai serviciilor secrete și apoi cele despre palatul de la Marea Neagră atribuit lui Vladimir Putin, au pus Kremlinul într-o situație deranjantă pentru orice regim autoritar: ridicolul. Cu toate acestea, puțini sunt cei dispuși să parieze prea mulți bani pe o schimbare.

Este adevărat că Vladimir Putin se află acum la un minim al popularității sale, așa cum se întâmpla și la începutul anului 2014.

Atunci, a crescut spectaculos odată cu anexarea Crimeei. Să încerce, oare, Kremlinul, o nouă lovitură? Și dacă da, unde?

Poate că includerea liderului ungur Viktor Orban în această grupă deloc onorabilă poate părea o exagerare.

Există un motiv pentru care însuși Vladimir Putin poate fi invidios pe Alexander Lukașenko: longevitatea

PUTEREA LUI VLADIMIR PUTIN
a crescut pe măsură ce a reușit să pună capăt haosului intern și a profitat de creșterea prețului hidrocarburilor.

FOTO: GULIVER / GETTYIMAGES

Ungaria este, în cele din urmă, un stat-membru al Uniunii Europene, clubul select al democrațiilor prospere.

Dar, în deceniul în care s-a aflat la putere, Viktor Orban și-a subordonat justiția și instituțiile statului, a pus sub control presa prin intermediul unei fundații girate de oamenii săi și a schimbat sistemul electoral în favoarea partidului său, FIDESZ.

Potrivit raportului Freedom House din 2020, Ungaria este acum un „regim hibrid", pierzându-și până și statutul de „democrație semiconsolidată".

În alegerile municipale din octombrie 2019, FIDESZ a pierdut în câteva orașe importante, culminând cu capitala Budapesta, în fața opoziției unite.

Până acum divizată, opoziția – de la liberali la naționaliștii de dreapta – pare că a învățat lecția și se va uni și pentru alegerile parlamentare din 2022. Dar, până atunci, Orban își exportă stilul de guvernare în regiune.

Îl are ca emul pe Janes Jansa, premierul Sloveniei, cel care a salutat „victoria" lui Donald Trump încă înainte de finalizarea numărătorii voturilor.

În Serbia, Alexander Vucic patronează un regim autoritar, care ține la respect opoziția, presa independentă și societatea civilă. Mai mult de jumătate dintre formațiunile de opoziție au boicotat alegerile parlamentare din iunie 2020, din cauza distorsionării peisajului mediatic și a erodării democrației, sub președinția lui Vucic.

Același raport Freedom House, care susținea că Ungaria a ieșit din rândul democrațiilor, atrăgea atenția că și Polonia s-a înscris pe aceeași cale. Recenta legislație antiavort sau proiectul de impozitare a publicității în mass-media par să le dea dreptate analiștilor. Dar Polonia pare mai degrabă un proiect ideologic decât unul de putere personală.

Dar de unde această reziliență a regimurilor autoritare, în condițiile în care cu greu se poate vorbi despre un succes economic și social?

În primul rând, aceste regimuri au apărut ca răspuns al unor situații de instabilitate, inegalitate și incertitudine. Regimul de tip chavist din Venezuela, ca și imitatorii săi din Bolivia sau Ecuador, nu ar fi fost posibile în afara enormelor discrepanțe sociale din aceste țări și a ratei ridicate de sărăcie. Regimurile autoritare de stânga întreține puternic narativul potrivit căruia eșecul politicilor lor se datorează piedicilor puse de Statele Unite.

Vladimir Putin a venit ca o soluție de stabilitate într-o Rusie lovită de o criză financiară și socială, agravate de arbitrariul și corupția guvernelor girate de Boris Elțîn, ca și de umilirea Rusiei în războiul din Cecenia.

În timp, Putin a „rezolvat" Cecenia rebelă, impunându-și reprezentantul la conducerea republicii autonome. I-a eliminat pe oligarhii nesupuși și i-a înlocuit cu alții, fideli.

A reabilitat simbolurile și miturile sovietice, răspunzând astfel unei profunde nostalgii din rândul claselor defavorizate și a fost garantul unei inedite înțelegeri nescrise cu clasa mijlocie, educată și dinamică: „eu vă las să câștigați bani și să mergeți în excursii în Occident, voi nu-mi puneți la îndoială puterea". Și, cât timp barilul de petrol era cotat la peste 100 de dolari, a mers.

Atunci când economia s-a degradat din cauza scăderii cotațiilor la hidrocarburi și a sancțiunilor, când inflația a erodat câștigurile frumușele și când presiunea socială a devenit insuportabilă, din cauza corupției și abuzurilor, clasa mijlocie s-a trezit că era deja prea târziu. Nu mai avea cui să se adreseze.

Sistemul de justiție fusese pus sub control desăvârșit, la fel administrația și media, transformată, de fapt, în serviciu de propagandă.

Vladimir Putin își menține încă o bază solidă vânturând narațiunea "pericolului care vine din Vest" și a victimizării Rusiei.

Tot despre victimizare putem vorbi și în cazul lui Viktor Orban: Ungaria milenară, căreia i s-a făcut o nedreptate istorică la Trianon. Ungaria este, așadar, victima Europei liberale, wilsoniene.

Iar Viktor Orban se ridică acum în fața noii Europe liberale, a Bruxelles-ului și are ca aliat Rusia, singura putere care a modificat prin forță frontierele după cel de-Al Doilea Război Mondial.

FOTO: GULIVER / GETTYIMAGES

UN GHIMPE ÎN UE
Tot despre victimizare putem vorbi și în cazul lui Viktor Orban: Ungaria milenară, căreia i s-a făcut o nedreptate istorică la Trianon.

Și Turcia lui Erdogan se victimizează în fața Europei „arogante", care nu vrea să o includă așa cum este ea. O frustrare puternic întreținută de propaganda lui Erdogan, în paralel cu recursul la măreția otomană.

Regimurile autoritare sunt, desigur, diferite între ele, dar un element comun există: combinația de propagandă naționalistă, fervoare religioasă, alegeri controlate, represiune la adresa societății civile și a mass media independente, control total asupra justiției și administrației. Și toate acestea impregnate de aversiunea față de Occident și societățile liberale. Iată o rețetă care încă dă rezultate.

Vladimir Putin, Rusia

La putere din 2000. Și-a construit un sistem al „verticalei puterii" bazat pe servicii secrete, oligarhi, propagandă, dezinformare și represiune. Printr-un referendum desfășurat în 2020, și-a asigurat controlul până în 2036.

Alexander Lukașenko, Belarus

La putere din 1994. Fost șef de colhoz, supranumit „Tătuca", el patronează un stat autoritar, de inspirație sovietică, păstrând un puternic sector de stat. Țara depinde de prețurile preferențiale la energie oferite de Rusia.

Recep Tayip Erdogan, Turcia

La putere din 2002. Dintr-un prim-ministru dinamic și angajat în europenizarea țării, s-a transformat, treptat, într-un conducător autoritar și religios-conservator. Devenit președinte, și-a sporit puterile prin referendum.

Nicolas Maduro, Venezuela

La putere din 2013. Urmează linia „socialismului secolului XXI", inițiată de predecesorul său, Hugo Chavez. A „dublat" instituția parlamentară, fondând o adunare paralelă, atunci când opoziția a preluat controlul.

Viktor Orban, Ungaria

Din tânărul activist liberal al anului 1989 a devenit liderul conservator care a definit „iliberalismul". Sub conducerea sa, Ungaria „nu mai este o democrație", spune un raport al organizației Freedom House.

Și să nu-i uităm pe...

Ilhan Alyev, al doilea vlăstar al „dinastiei petroliere" din Azerbaidjan, **Gurbangulî Mialikgulîievici Berdîmuhamedov,** dictatorul gazului metan din Turkmenistan, **Abdel Fattah el-Sisi**, cel care a reinstaurat în Egipt un regim autoritar cel puțin la fel de dur precum cel al lui Mubarak, răsturnat de „Primăvara arabă". Sau pe generalul **Than Shwe**, liderul juntei militare din Myanmar. Aceasta a guvernat țara din 1961 până la primele alegeri libere din 2015, iar în februarie a preluat din nou puterea, printr-o lovitură de stat. Să nu uităm nici Iranul ayatollahilor. Și încă mulți alții...

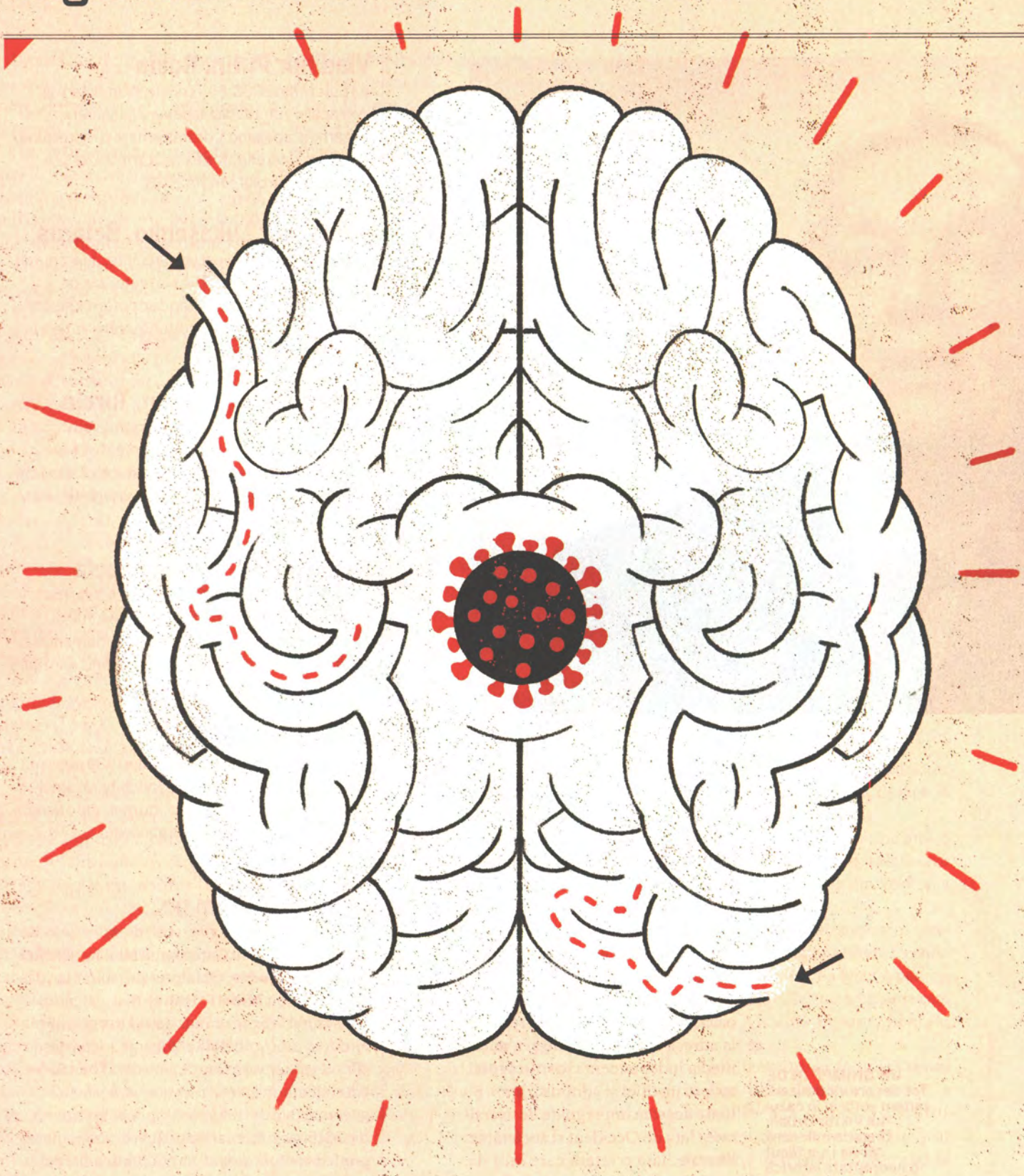

CUM NE AFECTEAZĂ COVID-19 CREIERUL

„Ceața creierului“ și alte efecte persistente îi copleșesc pe supraviețuitorii COVID-19 și ar putea alimenta o creștere a demenței și a altor boli neurodegenerative în deceniile următoare. Oamenii de știință încep să dezvăluie misterul.

DE
ADAM PIORE

ILUSTRAȚII DE
ALEX FINE

GABRIEL DE ERAUSQUIN a început să se îngrijoreze cu privire la impactul pe termen lung al COVID-19 asupra creierului când a citit rapoartele timpurii din Wuhan, China, în ianuarie anul trecut. Acestea semnalau că pacienții își pierduseră gustul și mirosul. Pentru un neurolog, cum este De Erausquin, pierderea bruscă a două din cele cinci simțuri a fost un „steag roșu".

Îngrijorarea lui s-a transformat curând în alarmă. Unul dintre rezidenții săi medicali, o tânără mamă în vârstă de 30 de ani, diagnosticată cu COVID-19, care a suferit complicații respiratorii, febră și epuizare, a fost forțată să intre în carantină departe de copiii ei mici, într-o cameră de hotel, timp de o lună. Pe măsură ce simptomele acute au început să se estompeze, ceea ce a tulburat-o cel mai mult, după cum i-a mărturisit lui De Erausquin, a fost faptul că s-a simțit complet detașată.

„Din punct de vedere cognitiv, și-a dat seama că ar fi trebuit să fie mai preocupată de copiii ei, ar fi trebuit să fie mai preocupată de munca ei", își amintește De Erausquin. „Dar nu-i păsa. Lipsa mirosului, lipsa gustului și această profundă distanțare emoțională o deranjau foarte mult. Este foarte greu să explic acest tip de detașare emoțională, disociere emoțională, fără a vorbi de ceva ce se întâmplă în amigdală".

Amigdala este o regiune profundă în creier care este considerată sediul emoțiilor. Pentru De Erausquin, expert în tulburări neurodegenerative la Centrul Medical al Universității Texas din San Antonio, aceste simptome observate de la început și alte observații ulterioare despre legătura dintre COVID-19 și tulburările cerebrale au devenit mai importante în ultimul an.

Pacienții care s-au recuperat aparent după COVID-19 și au trecut cu mult de vârsta la care se manifestă schizofrenia se confruntă cu „pauze psihotice". Alți pacienți au raportat simptome neurologice ciudate - tremurături, oboseală extremă, mirosuri fantomă, amețeli și crize de confuzie profundă, o afecțiune cunoscută sub numele de „ceață cerebrală".

Rapoartele din revistele medicale au început să se acumuleze, arătând că aceste probleme depășesc cu mult zona Texasului, unde activa el. Într-un studiu timpuriu pe mai mult de 200 de pacienți din Wuhan, complicațiile neurologice au fost identificate în 36 la sută din toate cazurile și în 45 la sută din cazurile severe.

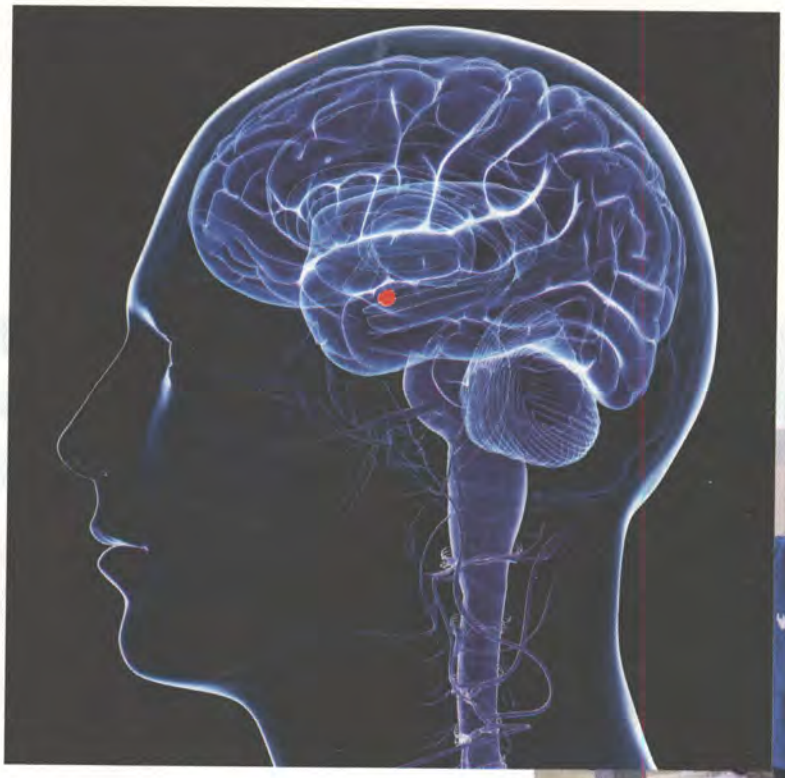

FOTO: DIN STÂNGA: SCIENCE PHOTO LIBRARY/SCIEPRO/GETTY; PABLO BLAZQUEZ DOMINGUEZ/GETTY; NIH FOTO

Un alt studiu efectuat în Franța, publicat în *New England Journal of Medicine*, a raportat simptome neurologice la 67% dintre pacienți. Este prea devreme pentru a spune care vor fi efectele pe termen lung ale COVID-19 asupra sănătății cognitive a supraviețuitorilor. Dar oamenii de știință se tem că efectele persistente ale bolii ar putea alimenta o creștere a demenței și a altor boli neurodegenerative în deceniile următoare. În plus, un număr tot mai mare de pacienți cu simptome de lungă durată după COVID-19 îndeplinește deja criteriile clinice pentru sindromul de oboseală cronică (CFS), o afecțiune misterioasă, numită și encefalomielită mialgică, caracterizată prin oboseală extremă, intoleranță la exerciții fizice și o serie întreagă de alte efecte neurologice ciudate și debilitante. Înainte de COVID-19, CFS afecta cam două milioane de americani.

Dacă pacienții „cronici" COVID-19 urmează traiectoria celor care suferă de CFS, între 10 și 30 la sută dintre cei infectați cu SARS-CoV-2 pot prezenta simptome pe termen lung, ceea ce înseamnă că milioane de oameni se vor adăuga celor deja suferinzi de oboseală cronică.

PREVENȚIE
Neurologii caută tratamente timpurii care să minimizeze deteriorarea pe termen lung a creierului. Stânga: Amigdala, cu roșu, este o zonă de interes pentru oamenii de știință. Mai jos: Un terapeut ocupațional felicită un supraviețuitor COVID-19 într-o unitate de reabilitare care tratează victimele COVID-19 cu leziuni cerebrale în Spania.

„Aceasta va pune o nouă presiune asupra muncii noastre în asistență medicală", spune Avindra Nath, director clinic al Institutului Național al Tulburărilor Neurologice și Accidentului Vascular Cerebral (NINDS).

În ultimele luni, tardiv, unitatea medicală a început să răspundă crizei. În timp ce COVID-19 a fost considerată, în primele luni, în principal o boală respiratorie, există o apreciere crescândă pentru efectul său asupra altor organe, inclusiv creierul. În plus, mass-media a început să atragă din ce în ce mai mult atenția asupra situației dificile a bolnavilor cronici și a simptomelor cognitive ale acestora.

„Realizarea faptului că există un efect neurologic este cu adevărat recentă", spune Nath. „Am încercat să bat toba cu ceva timp în urmă. Pacienții se plâng de asta de luni de zile, dar oamenii de știință nu au făcut nimic".

Acum este momentul să se ia decizii în acest sens. În ultimele săptămâni au fost anunțate mai multe inițiative la scară largă pentru a studia problema. Cea mai mare întrebare este câți bani vor fi alocați de către Institutele Naționale de Sănătate (NIH).

În decembrie, Congresul a alocat agenției aproximativ 1,5 miliarde de dolari pentru cercetarea COVID-19, la discreția directorului Francis Collins. Deși nu a declarat încă dacă intenționează să finanțeze cercetarea creierului, oficialii agenției au spus pentru *Newsweek* că NIH va susține probabil studii la scară largă care examinează diferite traiectorii de recuperare. (Au vorbit fără să-și decline identitatea și au refuzat să ofere detalii, deoarece planurile sunt încă în curs de elaborare.)

Un purtător de cuvânt al NIH a confirmat că se vor extinde eforturile pentru a determina sfera simptomelor COVID-19 post-acute, „a înțelege procesele biologice implicate și, în cele din urmă, a elabora metode pentru a preveni și trata astfel de simptome".

Între timp, neurologii fac tot ce pot și își concentrează eforturile asupra modalităților de a interveni la debutul bolii COVID-19 cu tratamente care reduc la minimum leziunile pe termen lung ale creierului. Cu cât pacienții trăiesc mai mult cu sindromul,

„Cu cât intervii mai repede, cu atât este mai probabil să aibă efect intervenția ta. Pentru oamenii care duc boala doi, trei ani, este un drum mai dificil pentru a-și îmbunătăți condiția". — DR. WALTER KOROSHETZ

tratamentul este mai dificil. „Asta am vrea să evităm", spune dr. Walter Koroshetz, directorul NINDS. „Cu cât intervii mai repede, cu atât este mai probabil să aibă efect intervenția ta. Oamenii care trăiesc doi, trei ani cu oboseala cronică au un drum mai dificil pentru a-și îmbunătăți condiția".

Un peisaj al devastării

Legătura dintre afecțiunile neurologice cronice și virusurile infecțioase i-a preocupat pe oamenii de știință de multă vreme. După gripa spaniolă din 1918, aproximativ un milion de oameni din întreaga lume a dezvoltat un misterios sindrom neurologic degenerativ, cunoscut sub numele de encefalită letargică, care cauzează rigiditate musculară ca la Parkinson, psihoză și, în unele cazuri, o stare ce ar putea fi descrisă ca „zombi".

Neurologul Oliver Sacks a prezentat sindromul într-o carte care a stat la baza filmului din 1990 „Awakenings". Cauza acestei afecțiuni, care persistă de zeci de ani, nu este încă pe deplin înțeleasă. Înainte de introducerea terapiilor antivirale pentru HIV în anii 1980, demența a fost observată la aproximativ 25% dintre pacienții infectați. Virusul SIDA a invadat adesea creierul în primele două săptămâni de infecție, intrând prin celule imune infectate și inundând creierul cu proteine neurotoxice capabile să depună deșeuri largi neuronale, potrivit expertei Lena Al-Hartha de la Colegiul Medical Chicago's Rush.

Ca urmare a focarului SARS din 2003 și a focarului MERS din 2012, autopsiile au constatat că agenții patogeni au pătruns în creierul unor victime. Avindra Nath urmărește în prezent 200 de foști pacienți cu Ebola din Liberia care încă suferă de simptome neurologice cronice care nu par să se îmbunătățească cu timpul. Eforturile timpurii de investigare a efectului ciudat pe care COVID-19 pare să îl aibă asupra creierului unor victime au fost îngreunate de pericolele efectuării autopsiilor asupra pacienților decedați infectați cu un agent patogen mortal care se răspândește prin aer. În primele nouă luni ale pandemiei, medicii au efectuat doar 24 de studii care au implicat autopsii cerebrale la 149 de decedați, potrivit unei evaluări.

Chiar și așa, acele studii timpurii, împreună cu cele mai recente, încep să ofere indicii. Clare Bryce,

„Uneori există zone extinse de țesut mort, dar mai frecvente sunt zonele mici, neuniforme, în periferia cortexului și, de asemenea, în suprafețele profunde din creier. Unele creiere păreau anemice, altora le lipsea oxigenul sau aveau hemoragii". — DR. CLARE BRYCE

OBOSEALA CRONICĂ
Mulți pacienți cu simptome COVID-19 pe termen lung, care sunt relativ tineri și care au avut doar simptome ușoare, se confruntă acum cu dureri de cap, amorțeală, confuzie, pierderi de memorie, dificultăți de concentrare și o intoleranță pentru activitatea fizică, în care urcarea scărilor poate duce la amețeli și palpitații cardiace. Simptome neurologice cronice au fost observate și la pacienții cu Ebola. Mai jos: lucrătorii din sănătate din Congo mută un pacient la spital în timpul unui focar de Ebola din 2018.

FOTO: DE SUS: CLAUDIA PAUL/MOUNT SINAI HEALTH SYSTEM; JOHN WESSELS/AFP/GETTY

patolog la Școala de Medicină Icahn de la Spitalul Muntele Sinai, face parte dintr-o echipă care a reușit până acum să examineze creierul a 63 de pacienți autopsiați. Lucrează într-o cameră special sigilată, echipată cu un sistem de ventilație conceput pentru a împiedica răspândirea virusului, accesibilă doar pentru un singur patolog, îmbrăcat într-un costum de protecție special.

În aprilie, Bryce și colegii săi au detaliat cazul unui bărbat hispanic în vârstă de 74 de ani, care ajunsese în urgență confuz după ce a suferit mai multe căderi acasă și, în decursul următoarelor zile, a fost „alert, agitat și combativ". Acesta a murit după 11 zile de spitalizare. Când Bryce și echipa ei i-au examinat creierul, acesta prezenta pete moarte de neuroni micșorați, decolorați, privați de oxigen, recent formate, astfel încât celulele de întreținere celulară ale creierului încă se luptau să le elimine - o condiție observabilă la un sfert din celelalte 62 de creiere pe care le-au examinat în lunile următoare.

La încă 11 pacienți, Bryce și echipa ei au găsit dovezi ale unor zone de devastare și moarte celulară care aveau câteva săptămâni. Unele creiere erau umflate sau prezentau vase de sânge coagulate.

„Am observat și zone extinse de țesut mort, dar mai frecvent apar cele mici și neuniforme în periferia cortexului și, de asemenea, în suprafețele profunde din creier", spune Bryce.

„Unele creiere păreau anemice, altele erau lipsite de oxigen sau prezentau hemoragii".

Nath a găsit daune similare în fragmente de țesuturi ale creierelor a 16 persoane decedate, ce-i fuseseră expediate de către Medical Examiner din New York City, pe care le-a studiat cu microscoape de mare putere. El a publicat rezultatele în *New England Journal of Medicine*.

Mulți dintre pacienții examinați de Nath muriseră brusc înainte de a solicita asistență medicală - unul a fost găsit la metrou, altul se jucase cu sora lui mai mică – ceea ce l-a condus către ipoteza că simptomele lor erau atât de ușoare, încât nu știau că sunt bolnavi. Cu toate acestea, Nath a descoperit că și creierele lor prezentau leziuni neuronale, inflamații și vase de sânge rupte.

Cauza exactă a acestei devastări rămâne un subiect de dezbatere viguroasă în rândul neurologilor. De asemenea, nu este clar dacă daunele găsite în creierul celor care au murit din cauza COVID-19 acut se reflectă în cazurile mai ușoare și când anume încep să se manifeste efectele secundare neurologice misterioase.

Răspunsurile la aceste două întrebări ar putea avea implicații majore pentru tratamentul viitor.

Invazia creierului

Există teorii concurente cu privire la ceea ce ar putea provoca leziuni ale creierului în COVID-19, dar până acum oamenii de știință sunt mai preocupați de două: infecția virală și reacțiile autoimune. Cele două nu se exclud reciproc și ar putea exista și alte cauze care variază de la caz la caz. Cea mai neplăcută posibilitate este ca SARS-CoV-2 să își stabilească reședința în celulele creierului, ceea ce pare să fie cazul în alte boli virale asociate cu probleme neurologice cronice.

Acest lucru ar face mai probabil ca, pe termen lung, virusul COVID-19 să contribuie la apariția unor probleme neurodegenerative. Studiile efectuate pe populații mari de oameni sugerează o legătură între infecțiile virale obișnuite, cum ar fi virusul herpes simplex, și procesele la nivel molecular observate în boala Alzheimer și demență, spune neurologul De Erausquin. Studiile arată, de asemenea, că unii viruși pătrund în creier, rămân în stare latentă pentru un timp și, în cele din urmă, reapar. De aceea, De Erausquin a fost atât de alarmat la început - se temea că simptomele clinice ciudate pe care le aveau unii pacienți ar putea fi explicate prin anatomia creierului. Pierderea mirosului sugera o posibilă infecție a bulbului olfactiv, o mică regiune a creierului accesată prin nas. Bulbul olfactiv se întâmplă să fie situat în apropierea acelor zone ale creierului implicate în memorie și procesare emoțională, ceea ce ar putea explica „ceața creierului" și ciudata disociere emoțională descrisă de stagiara sa în primele zile ale pandemiei.

De atunci, oamenii de știință au găsit un alt motiv pentru a se teme de efectele COVID-19 asupra creierului. Deși s-a crezut inițial că este în primul rând o boală respiratorie, acum se știe că are unele asemănări cu cancerul prin faptul că are capacitatea de a face metastaze, spune spune dr. Carlos Cordon-Cardo, directorul departamentului de patologie la Mount Sinai Health System din New York.

Virusul folosește proteinele vârfurilor ca pe niște cârlige pentru a se agăța de receptorii ACE2 care sunt prezenți în multe tipuri de celule umane. „Virusul, chiar dacă intră prin nas, poate ajunge la plămâni, la rinichi, la ficat și acum la creier, deoarece intră în vasele de sânge, circulă, se deplasează pe aceste căi", spune Cordon-Cardo.

„Și apoi se pot întâlni într-un anumit loc unde produc o distrugere a organelor."

O imagine alarmantă a distrugerii potențiale pe care virusul o poate provoca provine din laboratorul lui Akiko Iwasaki, imunobiolog la Yale. Aceasta și colaboratorii ei au creat mici colonii de neuroni derivați din celule stem și celule care îi susțin, apoi au expus acești „organoizi" la virusul COVID-19. Acesta a infectat rapid unii dintre neuroni, care apoi au intrat în epuizare metabolică, și a comandat mașinăriei celulare să înceapă reproducerea.

În această frenezie a reproducerii virale, celulele infectate „au aspirat tot oxigenul" din zonă, înfometând încet neuronii din jur de nutrienți esențiali și trimițându-i într-o spirală a morții.

Acest efect a fost observat și în experimentele pe organoizi cerebrali efectuate de Alysson Muotri, profesor de pediatrie și medicină celulară și moleculară la Universitatea San Diego din California. Când și-a expus coloniile de organoizi la SARS-CoV-2, a descoperit că virusul a infectat doar o mică parte din neuroni, dar care au avut un impact dramatic. În 48 de ore, a distrus 50% din conexiunile sinaptice dintre diferite celule, ceea ce ar putea face ravagii într-un creier viu.

Virusul care se ascunde în celulele creierului ar putea explica apariția întârziată a unor simptome neurologice. Aceste celule infectate pot elibera un fel de molecule neurotoxice sau pro-inflamatorii capabile să deterioreze celulele din jurul lor.

Cu toate acestea, dovezile ipotezei infecției cerebrale sunt inconsistente. Într-o autopsie a trei pacienți cu leziuni cerebrale, Iwasaki și colaboratorii ei au descoperit că doar unul dintre aceștia a fost clar infiltrat de agentul patogen. În cele 63 de creiere examinate de Bryce, ea a găsit fragmente virale într-unul singur, cel aparținând pacientului hispanic inițial. Și la NINDS, Nath nu a reușit până acum să găsească semne de infecții ale creierului, rezultat pe care el îl numește „mister major".

„Expertiza mea se referă la infecția sistemului nervos, așa că fiecare pandemie eu am studiat-o pe creier", spune Nath. „Am fost foarte surprins că nu a existat niciun virus pe care să-l detectez".

Formarea „autoanticorpilor"

Nath suspectează că unele simptome pe termen lung ar putea fi explicate printr-o ipoteză pe care o favorizează pentru cauza sindromului de oboseală cronică: infecția a lăsat victimele cu o activare persistentă a sistemului imunitar, care a împins corpul într-o stare de război cu sine. Într-adevăr, numeroasele moduri în care se manifestă COVID-19 acut la pacienți pot fi explicate prin modul în care sistemul imunitar al fiecărui individ reacționează la boală. Același lucru poate fi valabil și la cei care suferă de simptome cronice. Aceste două ipoteze pentru COVID-19 pe termen lung - autoimunitatea și infecția directă a creierului - „nu se exclud reciproc", notează Iwasaki.

Aceasta a examinat impactul unei clase speciale de celule imune numite „autoanticorpi" - asasini celulari la nivel molecular care par a fi special concepuți și direcționați pentru a căuta și a ataca proteinele produse de propriul corp al pacientului. După ce a analizat autoanticorpii pe baza probelor de sânge de la 194 de pacienți și lucrători din domeniul sănătății infectați cu virusul și le-a comparat cu sângele prelevat de la 30 de lucrători din domeniul sănătății neinfectați, a descoperit că pacienții cu COVID-19 au prezentat „creșteri dramatice" în activitatea autoanticorpilor, celule specializate pentru a ataca alte celule ale sistemului imunitar. Dintre cei 15 pacienți care au murit în timpul studiului, s-a constatat că toți, cu excepția unuia, au declanșat autoanticorpi asupra altor elemente ale sistemului imunitar necesare pentru combaterea efi-

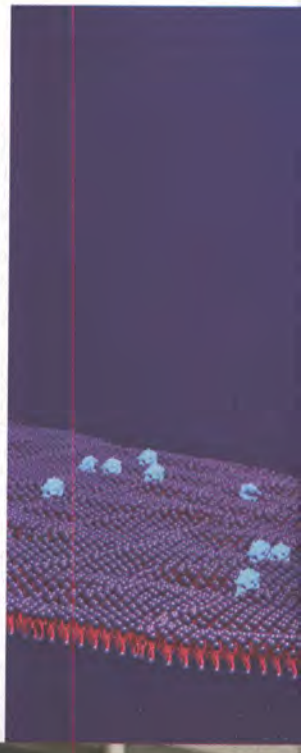

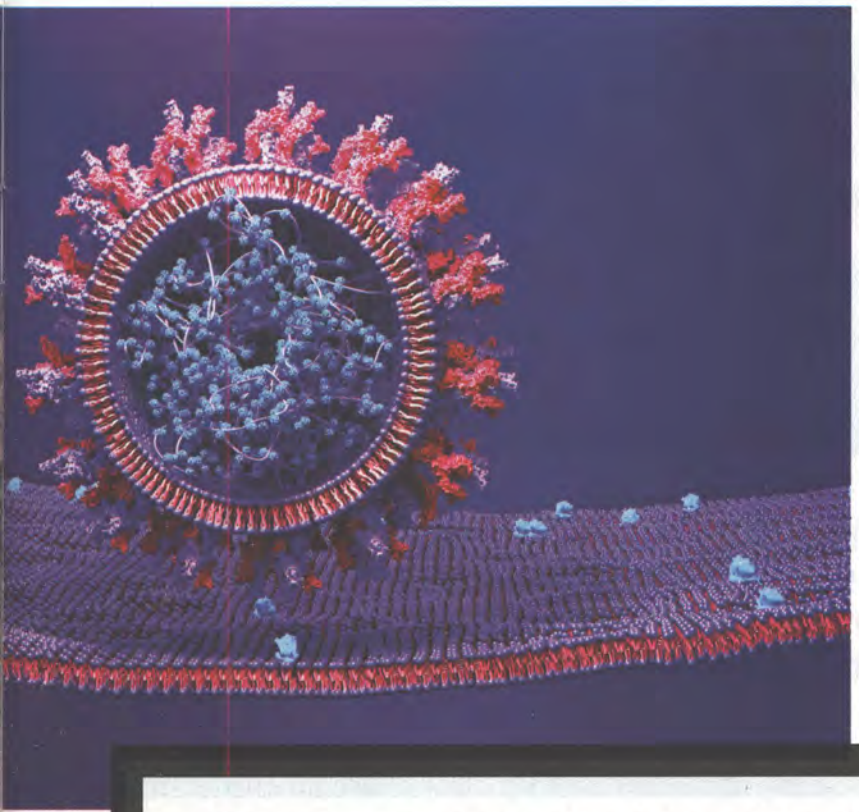

„Creierul", notează Koroshetz de la NINDS, „este cel mai vascularizat organ din corp. Practic este ca o încurcătură gigantică, complicată, de vase de sânge".

Distrugerea căptușelii exterioare a capilarelor minuscule din creier, care a fost depistată într-o serie de autopsii, ar putea distruge bariera hematoencefalică, poate provoca scurgeri, poate duce la formarea de cheaguri de sânge și poate determina umflarea întregului creier „aproape ca un burete pus în apă". „Aceasta în sine este o problemă, deoarece permite elementelor care nu ar trebui să intre în creier și sânge să pătrundă efectiv și astfel putând crea probleme în ceea ce privește funcția țesutului cerebral", spune Koroshetz.

„De asemenea, induce un răspuns inflamator la prezența proteinelor care intră și care nu ar trebui să fie acolo".

În plus față de agenții patogeni, această distrugere a capilarelor poate permite infiltrarea necontrolată a

„Descoperirea faptului că există un efect neurologic este recentă. Pacienții se plâng de asta de luni de zile, dar oamenii de știință nu au făcut nimic în legătură cu acest aspect". — DR. AVINDRA NATH

PROBLEME CU CAPUL
Cazurile COVID-19, se tem oamenii de știință, vor alimenta o creștere a demenței și a altor boli neurodegenerative în deceniile următoare. Deasupra: Un model de SARS-CoV-2, cu proteine spike. Stânga: Un medic din Nancy, Franța, efectuează un test olfactiv

FOTO: ÎN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC, DIN STÂNGA: JEAN-CHRISTOPHE VERHAEGEN/AFP/GETTY; DESIGN CELLS/GETTY; MOUNT SINAI HEALTH SYSTEM

cientă a bolii. Autoanticorpii păreau, de asemenea, să atace moleculele implicate în coagularea sângelui, țesutului conjunctiv și celulele din creier și sistemul nervos central, identificându-le în mod eronat ca agenți patogeni care trebuia eliminați.

Iwasaki a publicat un raport în jurnalul *British Medical Association* în decembrie. Atacurile indirecte pot explica deteriorarea celulară a țesutului cerebral observată în autopsii. După unele estimări, dacă ar fi în linie dreaptă, corpul uman are 96.000 de kilometri de vase de sânge, de toate mărimile, iar receptorii ACE2, pe care îi vizează proteinele vârf ale SARS-CoV-2, sunt omniprezenți pe celulele endoteliale care acoperă suprafața exterioară a acestor vase de sânge.

globulelor albe din sânge, pe care Koroshetz le descrie drept „tancurile" sistemului imunitar, deoarece acestea atacă zonele infectate cu mult mai multă putere de foc decât anticorpii specifici COVID-19, care sunt ca „rachetele ghidate" ale arsenalului imunitar. Procesul de verificare a acestor ipoteze și a nenumărate altele abia începe.

Sunt necesare mai multe studii

De Erausquin și alți specialiști în creier nu au reușit să-i determine pe cei autorizați să aloce bani pentru a găsi răspunsuri la o serie de întrebări urgente, deja conturate și cu risc asupra sănătății. Acestea implică nu numai efectele pe termen lung pe

Celulele infectate cu virusul COVID-19 „au aspirat tot oxigenul" din zonă, înfometând încet neuronii din jur și trimițându-i într-o spirală a morții.

— AKIKO IWASAKI

care COVID-19 le va avea asupra creierului supraviețuitorilor, ci și în ce măsură simptomele neurologice cronice vor contribui la problemele populației mondiale care îmbătrânește rapid în deceniile următoare și impactul asupra sistemelor de sănătate.

Asta se poate schimba. În ultimele săptămâni, mass-media a pus lumina reflectoarelor asupra pacienților cu simptome COVID-19 de lungă durată și asupra simptomelor neurologice ciudate care persistă după eliminarea virusului din corpul lor.

Luna trecută, De Erausquin și colegii din întreaga lume au dezvăluit planul unui studiu internațional masiv, care implică cercetători din peste 30 de națiuni, cu până la 40.000 de participanți, care vor urmări în anii următori evoluția celor ce s-au „vindecat" de COVID-19. Studiul, care va primi inițial finanțare de la Asociația Alzheimer și sprijin de la Organizația Mondială a Sănătății și, poate, de la autoritățile naționale de sănătate din întreaga lume, își propune să exploreze cauza misterioaselor efecte pe care COVID-19 pare să le aibă adesea asupra creierului, urmărind impactul pe termen lung.

Vor urma și alte studii. NIH a alocat aproximativ 1,5 miliarde de dolari în fonduri legate de COVID-19 prin ultimul proiect de lege de ajutor COVID-19 și este probabil să finanțeze un studiu major menit să examineze diferențele dintre o „recuperare normală" și cele în care persistă simptomele deși nu mai este prezent virusul, spune Koroshetz de la NINDS.

Cercetătorii sunt în proces de stabilire a procedurilor care includ metode și standarde cu care să lucreze patru grupuri diferite care tratează sute de pacienți cu simptome pe termen lung, inclusiv la Spitalul Muntele Sinai, vizând simptomele neurologice în speranța că vor găsi cauzele, potrivit lui Iwasaki.

Cercetările din stadiile incipiente ale bolii ar putea fi „o oportunitate excelentă" pentru a ridica nivelul de înțelegere a sindromului oboselii cronice și a altor boli ale creierului, spune Nath.

Dar, avertizează aceasta, ipotezele nu vor fi neapărat ușoare. „Să luăm ca exemplu Alzheimer. Cheltuim miliarde de dolari în fiecare an, o studiem de zeci de ani și nici nu știm cum să diagnosticăm boala, darămite să o tratăm", spune ea. „Studierea bolii neurologice nu este o sarcină ușoară. Durează". N

NĂSCUȚI SĂ UCIDĂ
Iwasaki și colegii ei de la Yale au observat în laborator modul în care SARS-CoV-2 infectează celulele creierului. Virusul determină neuronii să intre în epuizare metabolică și comandă mașinăriei celulare să înceapă multiplicarea într-o frenezie a reproducerii virale. Deasupra: O celulă (verde) infectată cu SARS-COV-2 (violet). Dreapta: Dr. Allison Navis la Centrul Medical post-COVID-19 al spitalului Muntele Sinai din New York.

FOTO: ÎN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC, DIN STÂNGA JOS: KIKE CALVO/AP/HHMI; NIAID; ANDREW LICHTENSTEIN/MOUNT SINAI HEALTH SYSTEM

Bolnavii cu simptome COVID-19 pe termen lung așteaptă ajutor

PENTRU NUMĂRUL ÎN CREȘTERE DE PACIENȚI care suferă de efecte neurologice persistente ale COVID-19, atenția recentă și perspectiva unor noi cercetări sunt evoluții binevenite. Răspunsurile nu pot veni destul de curând.

Cassandra Hernandez, o asistentă medicală în vârstă de 37 de ani, care a lucrat la spitalul metodist din San Antonio, Texas, s-a infectat în același timp cu patru dintre colegii de muncă în iunie anul trecut. După 40 de zile de COVID-19, testele au ieșit, în sfârșit, negative. Dar încă mai are simptome. Adesea, simte că picioarele îi iau foc și nu știe din ce motive. De asemenea, a suferit unele accese asemănătoare convulsiilor, epuizare profundă, probleme de memorie pe termen scurt și stări de leșin. Uneori apar brusc și puternic, încât nu își mai amintește cum să se spele pe dinți sau să meargă.

„Am momente în care nu-mi amintesc cum să scriu, să adun sau să scad", spune ea. „Am studii superioare, să nu pot efectua adunări și scăderi mă înnebunește, mă simt ca un copil".

Deși face unele progrese, simptomele apar adesea în valuri și a avut multe obstacole.

„Fața și buzele încă îmi amorțesc", spune ea. „Îmi cade părul. Simt că cineva mi-a răpit viața, cariera, totul. Tehnic, sunt în recuperare. Dar când am întrebat cât timp o să dureze asta, am primit răspunsuri confuze. La început spuneau de la șase luni la un an, iar acum spun doar că nu știu".

Experiența ei nu este unică. Dr. Allison Navis, neurolog clinician principal la centrul post-COVID-19 al Spitalului Muntele Sinai și expert în boli neuro-infecțioase, spune că marea majoritate a pacienților cu simptome pe termen lung - care inițial au prezentat doar simptome ușoare și nu au fost spitalizați - este formată din tineri. Mulți suferă de probleme neurologice semnificative. Acestea includ dureri de cap, senzație de amorțeală și senzații de arsură în tot corpul, confuzie, probleme de memorie, dificultăți de concentrare, epuizare profundă și o intoleranță la activitatea fizică, unde până și urcarea scărilor poate duce la ameteli, palpitații ale inimii și amețeală ușoară. Gradul de severitate variază. Unele persoane pot lucra doar ore limitate, în timp ce altele sunt complet incapabile. Examinările imagistice ale creierului nu au relevat nicio anomalie. Nu există tratament pentru cauza de bază. Navis nu poate decât să trateze simptomele individuale.

Mulți dintre pacienții ei, de exemplu, îndeplinesc criteriile de diagnostic pentru sindromul tahicardiei posturale ortostatice sau POTS, o dereglare a sistemului nervos autonom, care poate contribui la simptome precum amețeala, palpitațiile inimii și oboseala. Acesta este tratat cu hidratare, consum scăzut de sare și medicamente de tensiune. O treime din pacienții pe care îi tratează îndeplinesc criteriile de diagnostic pentru sindromul de oboseală cronică. Mulți au dureri de cap. Unora, care au probleme cu concentrarea sau direcționarea atenției, li s-au prescris medicamente pentru Tulburarea cu deficit de atenție. Unii pacienți se recuperează, alții nu.

„Ne-am dori să avem mai multe opțiuni, dar chiar nu avem", spune Navis. „Este un soi de muncă în care încercăm să ne asigurăm că nu omitem nimic. O mare parte din ceea ce facem este doar pentru siguranță. Chiar dacă nu avem un răspuns, rezultatele normale ale testelor sunt liniștitoare și este doar o simplă gestionare a simptomelor".

Una dintre cele mai mari provocări este păstrarea unui moral ridicat al pacienților.

„Este foarte frustrant pentru pacienți că nu știu ce se întâmplă de se simt atât de oribil", spune ea.

După ce a lucrat ani de zile cu pacienții cu CFS, dr. Avindra Nath, director clinic al Institutului Național al Tulburărilor Neurologice și Accidentului Vascular Cerebral, știe bine cât de frustrante pot fi bolile cronice inexplicabile.

„Este foarte important să nu iei speranța oamenilor", spune el. „Persoana afectată de boală are o perspectivă asupra timpului foarte diferită de cea a unui om de știință".

Cosmin Gîrleanu are 21 de ani și este singurul boxer român calificat, deocamdată, la Jocurile Olimpice de la Tokyo. Fratele său, Daniel, tocmai a împlinit 16 ani și este campion european la categoria sa de vârstă. Fiecare a ajuns la box pe calea lui.

1

FRAȚII DINAMITĂ DIN

COSMIN GÎRLEANU SE CALIFICA, FĂRĂ SĂ ÎNCHEIE COMPETIȚIA, pe 16 martie, la Turneul Preolimpic de la Londra. A doua zi, competiția a fost suspendată, iar mulți dintre colegii săi nu au mai avut ocazia să boxeze. Începea primul lockdown din Europa din cauza COVID 19.

Cosmin a ajuns la box la 10 ani pentru că era un copil plin de energie care-și pierdea timpul prin spatele blocului și crea tot felul de probleme la școală. Mai făcuse ceva fotbal, dar nu l-a prea atras. Părinții, foști sportivi, tatăl, luptător, iar mama, gimnastă, au hotărât să-l dea la box pentru a-și consuma energia, dar și pentru a-și ține temperamentul sub control. Și au luat cea mai bună decizie. Cosmin este acum un sportiv serios, concentrat pe ceea ce face, și este, totodată, student la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Timișoara și cursant la Școala de antrenori. Boxul l-a început a Clubul Sportiv Școlar Hunedoara, iar acum este legitimat la Dinamo.

„Acest sport m-a disciplinat, m-a învățat să fiu mai responsabil, să fiu bărbat. Un sportiv de perfomanță după părerea mea trebuie să fie disciplinat, ambițios și foarte muncitor. Degeaba ai talent dacă nu muncești și nu ești serios", spune acum Cosmin. Dacă la 10 ani era un copil problemă, la 12 ani câștiga primul său titlu de campion național. Sportul i-a schimbat complet viața. „Acum am 13 titluri de campion național, sunt campion mondial de juniori, vicecampion european de juniori, vicecampion european Under 22, iar ultima perfomanță, și cea mai importantă pentru mine, este calificarea la Jocurile Olimpice de la Tokyo", punctează Cosmin.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Campion la box, student la Sport

În paralel, și-a văzut și de școală, chiar dacă a fost destul de greu, fiind plecat mai mereu în cantonamente: „ Am încercat să îmi dau silința și să mă țin de școală pentru că știu că la finalul carierei sportive trebuie să îți faci și un rost în viață. Acum sunt student la Facultatea de Educație Fizică și Sport din Timișoara și merg și la cursurile Școlii de antrenori".

I-a fost foarte greu să se pregătească în perioada stării de urgență, fără colegi , fără antrenor și fără acea atmosferă din sala de antrenament.

„În prezent, sunt antrenat și pregătit corespunzător dar, din păcate, de la ultima competiție nu am mai avut niciun meci din cauza problemelor cu acest virus. Vor fi mai multe competiții de verificare, însă cea mai importantă este reluarea turneului de calificare de la Londra unde îl voi întâlni pe reprezentantul Turciei și, dacă voi câștiga, voi avea un punctaj mai bun pentru tragerea la sorți de la Jocurile Olimpice", spune Cosmin Gîrleanu.

El boxează acum la categoria 52 kg și spune cu convingere că îi este mai greu să se păstreze în categorie decât să se antreneze, pentru că antrenamentele le face cu plăcere. Își respectă foarte mult antrenorii cu care lucrează, de la care

2

1. Cosmin Gîrleanu
2. Daniel Gîrleanu
3. Cei doi frați

primește sfaturi nu numai în sală, ci și în viața de zi cu zi. Dacă ar fi fost să facă alt sport, crede că i-ar fi plăcut la lupte, la fel ca tatăl său: „Cred că mi s-ar fi potrivit la fel de bine, dar boxul este cel mai complet sport din lume".

În timpul liber, lui Cosmin îi place să iasă în oraș cu prietenii, să călătorească, dar și să-și petreacă timpul cu familia și persoanele ce îi sunt alături: „Toate aceste lucruri mă relaxează și mă fac fericit". Acum își dorește să fie sănătos și să aibă putere de muncă pentru a fi în formă maximă la Jocurile Olimpice de la Tokyo.

Cum s-a calificat la Jocurile Olimpice

Pe 16 martie, în cadrul Turneului Preolimpic de la Londra, Cosmin Gîrleanu l-a învins la puncte (decizie 3-0) pe azerul Rufat Huseinov, în optimile de finală. Accederea în sferturi i-a adus automat calificarea la JO 2020.

Alți doi sportivi români, Paul-Andrei Arădoaie (81 kg) și Maria Claudia Nechita (57 kg), obținuseră victorii duminică, 15 martie, și erau programați să urce din nou în ring marți, 17 martie. Însă Grupul de lucru pentru box din cadrul Comitetului Internațional Olimpic a decis să întrerupă Turneul Preolimpic european de la Londra.

BOXUL ROMÂNESC

3

Fratele mai mic boxează la o categorie mai mare

Daniel Gîrleanu, fratele lui Cosmin, vine tare din urmă. Deși e mai mic de vârstă, e deja mai înalt și luptă deja la o categorie mai mare, așa că nu se vor întâlni în ring într-un meci oficial. Și poate că așa e mai bine și pentru boxul românesc, pentru că pot aduce mai multe medalii la categorii diferite.

Daniel a ajuns la box la 10 ani, evident urmându-l pe fratele său, chiar dacă făcuse câțiva ani de fotbal la CS Hunedoara, unde ajusese căpitan de echipă și era unul dintre cei mai apreciați copii.

„Performanțele fratelui meu au contat și contează foarte mult, pentru că mă motivează să-l ajung sau chiar să-l întrec. Am avut o perioadă în care ne-am antrenat împreună, dar acum amândoi suntem în locuri diferite", spune Daniel. Cei doi vorbesc în fiecare zi, iar fratele mai mare îi dă sfaturi atât pentru activitatea sportivă, cât și pentru viața de zi cu zi.

De altfel, atunci când deschizi pagina de Facebook a lui Cosmin, poza de fundal este cu fratele său Daniel, alături de antrenorii Dorel Simion și Ionuț Gheorghe.

Primele rezultate ale lui Daniel au venit la 13 ani, în 2018 la campionatul național de cadeți desfășurat la Satu Mare, unde a câștigat pentru prima dată titlul de campion național. Apoi nici nu l-a mai scăpat din mână. A ieșit campion național în 2019, în același an câștigând și Cupa României. Și-a păstrat titlul și în 2020, ba, mai mult, anul trecut a devenit și campion european.

Campion european de cadeți

La Campionatul European de la Sofia, Daniel Gîrleanu a reușit să cucerească pentru România, după foarte mult timp, titlul de cel mai bun boxer din Europa la categoria 54kg. Daniel a făcut o competiție de excepție, învingând pe rând sportivi din Polonia, Croația, Rusia și Ucraina. A fost o mare surpriză pentru lumea boxului din România, însă nu și pentru Dorel Simion, antrenorul lotului național care, împreună cu echipa de antrenori formată în jurul acestui lot, a reușit să îl facă pe acest Daniel să creadă în el, să nu îi fie teamă și să nu se considere inferior niciunui adversar întâlnit, să își dorească să lupte pentru a obține aurul la această competiție.

România a cucerit două medalii de aur, două de argint și șase de bronz la Campionatele Europene de box pentru cadeți (sportivi născuți în 2004 și 2005) de la Sofia din 2020.

Campioni europeni au devenit Daniel Gîrleanu (cat. 54 kg) și Maria Botică (cat. +80 kg)

În finala categoriei 54 de kg, Daniel Gîrleanu l-a învins la puncte (3-2), într-un meci foarte strâns, pe ucraineanul Aider Abduraimov.

Între sport și liceu

În perioada de dinaintea competițiilor, Daniel face două antrenamente pe zi, mai puțin duminica și miercurea. Daniel este și elev în clasa a IX-a la Colegiul Economic din Hunedoara.

„Este foarte greu să împac sportul de performanță cu școala, deoarece nu sunt la un liceu cu program sportiv. Dar mă descurc foarte bine și reușesc mereu să iau note bune la testări.

4

6

7

Sportul acesta m-a ajutat foarte mult în viața de zi cu zi deoarece m-a ajutat să mă dezvolt atât fizic cât și psihic.

Acum mă antrenez la lotul național, mă pregătesc pentru un nou campionat european unde aș vrea să cuceresc din nou titlul", spune Daniel.

Modelul său din box este cubanezul Guillermo Rigondeaux, multiplu campion la amatori și campion mondial la profesioniști la două categorii de greutate apropiate de cele la care boxează frații Gîrleanu.

„Antrenorul meu preferat este maestrul Ilie Captari, care m-a crescut de mic, dar mai este un maestru cu care mă înțeleg foarte bine și m-a ajutat enorm pentru titlul european, maestrul Dorel Simion", explică Daniel.

Îi place să-și petreacă timpul liber cu prietenii, să asculte muzică și, evident, să joace fotbal, sport pe care l-ar fi practicat în continuare dacă nu ar fi fost boxul.

Palmaresul lui Daniel Gîrleanu

- Campion național 2018
- Campion național 2019
- Locul 1 Cupa României 2019
- Campion național 2020
- Campion european 2020

4. Bucuria calificării la Jocurile Olimpice de la Tokyo. **5.** Cosmin Gîrleanu. **6.** Daniel Gîrleanu și antrenorii Dorel Simion (stânga) și Ionuț Gheorghe. **7.** Daniel Gîrleanu, campion european de cadeți, Sofia – 2020. **8.** Daniel Gîrleanu

Cea mai importantă performanță a lui Cosmin Gîrleanu este calificarea la Jocurile Olimpice de la Tokyo. Daniel Gîrleanu vrea să-și păstreze titlul de campion european și în 2021

De ce trag clopotele la Cașin când se joacă rugby

Clopotele Bisericii Cașin au bătut în timp ce iubitorii rugby-ului protestau la Stadionul Național de Rugby Arcul de Triumf față de decizia ministrului Eduard Novak de a nu recunoaște drepturile acestui sport în propria casă. Protestul a fost organizat la ora la care Stejarii ar fi trebuit să înfrunte Belgia la rugby, partidă anulată pentru că jucătorilor belgieni nu li s-a permis să vină în România din cauza pandemiei.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

AȘA MI-AM AMINTIT CĂ AM auzit clopotele bătând la fiecare meci al Stejarilor pe Arcul de Triumf. De altfel, atât vechiul stadion, cât și cel nou au fost proiectate astfel încât bisercia să poată fi văzută de pe teren.

Părintele paroh, Gabriel Cazacu, ne-a povestit cum a început această tradiție și cum a devenit un parteneriat spiritual între Biserică și Rugby.

„Este și o întâmplare fericită pentru că toate slujbele de seară coincid cu programarea meciurilor de rugby pe acest stadion. Slujba de vecernie, care precede Liturghia de a doua zi, începe la ora 17.00. Aproape toate meciurile internaționale ale Stejarilor încep la ora 17.00. Am sesizat acest lucru și unii și alții, și eu și cei din conducerea Federației Române de Rugby, cu care sunt prieten de ani de zile. Am sesizat coincidența asta fericită și de atunci n-o mai numim coincidență, o numim parteneriat spiritual. Mai multe țări cu care jucăm acest sport nobil sunt ortodoxe, spre exemplu Georgia și Rusia, și atunci nu mai era doar o întâlnire rugbistică.

Noi suntem fani ai fotbalului, despre care se spune că este sportul rege, dar acum rugby-ul românesc este nedreptățit. Facem un apel la înțelepciunea miniștrilor de azi și de mâine pentru ca acest sport să rămână în vatra lui, vatră în care s-a dezvoltat și a funcționat de la înființarea Federației. Rugby-ul e un sport al nobleții, un sport care se transmite de la o generație la alta", ne-a spus părintele Gabriel Cazacu.

Cei doi copii ai părintelui fac și ei sport de performanță, cel mare e jucător de polo, iar cel mic este la dans sportiv. Părintele merge din când în când la câte-o partidă de fotbal, iar

FOTO: MIHAI DUȚĂ / NEWSWEEK ROMÂNIA; FRR.RO

PĂRINTELE GABRIEL CAZACU este parohul Bisericii Caşin de 14 ani, preot de asistenţă socială, dar şi asistent social. A înfiinţat, în 1996, Fundaţia „Sfânta Macrina", o organizaţie non-guvernamentală care se ocupă de copiii abandonaţi. Sportul este şi acolo una dintre activităţile de bază.

CLOPOTELE BISERICII CAŞIN au fost trase şi la protestele organizate de suporterii rugby-ului faţă de decizia prin care ministrul Sportului, Eduard Novak, vrea să întrerupă o tradiţie de 108 ani (stânga). Un meci al Stejarilor cu Spania în Rugby Europe Championship (jos).

cunoscuţii spun că se pricepe. Ştie şi el cât de importantă este mişcarea pentru copiii din ziua de azi care, din păcate, au un acces tot mai limitat la sportul de masă din cauza programelor sportive insuficiente şi a puţinelor baze de antrenament rămase funcţionale. O oră de sport în programul şcolar este mult prea puţin în condiţiile în care statisticile arată că, de la an la an, sunt tot mai mulţi copii care suferă de obezitate.

Vecinătate istorică, parteneriat spiritual

Apoi am vorbit despre apropierea istorică din terenul de rugby şi Biserica Caşin, „Catedrala Rugby-ului" şi „Catedrala Sectorului 1", aşa cum le spune părintele Gabriel Cazacu.

Într-un raport al Federaţiunii Societăţilor de Sport din România (FSSR), apariţia rugby-ului este consemnată oficial în 1913.

Doi ani mai târziu, a fost constituită „Comisia de Football-Rugby" care a devenit, în 1931, Federaţia Română de Rugby. Terenul pentru construcţia viitoarei biserici parohiale a fost obţinut prin donaţie de la Primăria Capitalei, la fel cum s-a întâmpat şi cu terenul de rugby.

În 1935, începea zidirea Bisericii Caşin, iar trei ani mai târziu lucrările erau încheiate. De atunci, cele două catedrale, ale rugby-ului şi ale credinţei, au fost mereu alături.

„Este vorba despre cele două slujiri, cea a performanţei sportive şi cea spirituală, de care noi avem aşa de multă nevoie în ziua de azi", spune Gabriel Cazacu. A rămas să ne vedem în tribună la primul meci al Stejarilor pe Stadionul Arcul de Triumf, la care părintele a spus că o să vină îmbrăcat cu unul din tricourile naţionalei de rugby pe care le are acasă.

video newsweek.ro

SUCCESUL WÖRWAG PHARMA: de la farmacie, la companie farmaceutică internațională

■ O istorie de 50 de ani care ajunge pe cinci continente ■ Pe piața din România de 24 de ani, Wörwag Pharma este condusă și azi de primul angajat: Norina Gâvan

COMPANIA FARMACEUTICĂ Wörwag Pharma aniversează 50 de ani de existență, ocazie cu care reprezentanții din Germania și România își amintesc traseul constant ascendent – de la o farmacie de cartier în orasul Stuttgart, Germania, la un grup ce operează în 37 de țări de pe cinci continente.

50 de ani împreună pentru o sănătate mai bună

Povestea Wörwag Pharma a început într-o farmacie în Stuttgart-Zuffenhausen, la sfârșitul anilor '60. Aici, farmacistul dr. Fritz Wörwag a descoperit beneficiile benfotiaminei în tratamentul unor afecțiuni neurologice și a complicațiilor diabetului zaharat. A dezvoltat ideea unei companii farmaceutice care să le ofere oamenilor posibilitatea de a se bucura în viață de sănătate și stare de bine, datorită unor medicamente la standarde înalte de calitate și eficacitate. Așa a apărut Wörwag Pharma, în anul 1971.

De la înființare și până în prezent, compania a crescut continuu, ajungând să opereze în 37 de țări de pe cinci continente. În prezent, compania este condusă de Jochen Schlindwein, CEO, și Gerhard Mayer, CFO. Obiectivul lor este de a stimula în continuare direcția de dezvoltare a Wörwag Pharma, păstrând în același timp valorile afacerii de familie. „Angajații noștri își asumă responsabilitatea și participă la modelarea companiei noastre, pentru o creștere sustenabilă și de lungă durată", spune Gerhard Mayer. „În peste 35 de țări, echipa noastră internațională contribuie la succesul companiei", adaugă Jochen Schlindwein.

România: primul angajat este actualul CEO

România a fost a cincea țară vizată de extinderea internațională a companiei. Primul angajat, Norina Gâvan, a dezvoltat constant filiala și o conduce și în prezent.

„În 1997, m-am întors în țară după un stagiu de doctorat la University of California în San Francisco, în cadrul Clinicii de Dermatologie, în specialitatea biochimie a pielii, în absorbție percutanată. Eram biochimist specialist la Clinica de Dermatologie a Spitalului Clinic Județean Cluj. Am simțit nevoia unei schimbări, dar care să mă mențină în domeniul medical, fiind pasionată de cercetare. Nici nu mă gândeam pe atunci că voi ajunge într-o poziție de top management! Mi-am trimis CV-ul și scrisoarea de intenție la un anunț de reprezentant medical și... în noiembrie 1997 am fost primul angajat al companiei germane Wörwag Pharma în România", povestește Norina Gâvan, CEO-ul Wörwag Pharma România.

Pe podium

Sub coordonarea ei, traseul companiei pe piața românească a fost unul constant ascendent, peste media pieței farmaceutice. De aproape zece ani, Wörwag Pharma este pe locul 25 între cei peste 270 de producători de medicamente înregistrați în România, conform cercetărilor Cegedim. În cadrul grupului, astăzi, firma din România ocupă poziția a treia ca volum de vânzări, după Rusia și Germania.

Calitate germană

În România, portofoliul de produse Wörwag Pharma cuprinde, în principal, medicamente utilizate în tratamentul afecțiunilor asociate diabetului, cum este neuropatia diabetică, precum și în tratamentul afecțiunilor cardiovasculare și neurologice. Paleta este completată de biofactori, produse farmaceutice pe bază de minerale, oligoelemente și vitamine, medicamente destinate reducerii riscului de apariție a bolilor asociate stilului de viață, precum și tratamentului acestora.

Produse în Germania, medicamentele Wörwag Pharma sunt realizate conform devizei „calitate înaintea cantității". Toate substanțele active provin doar de la fabricanți acreditați *good manufacturing practice*. Planurile de viitor ale companiei includ lansarea, în următorii doi ani, a trei noi medicamente fără prescripție, aflate în prezent în procedura de înregistrare.

Proiectele educaționale – o constantă în filosofia companiei

Wörwag Pharma România este implicată în activități de educare a persoanelor cu diabet zaharat și a profesioniștilor din domeniul sănătății, pentru creșterea gradului de conștientizare a neuropatiei diabetice, de prevenție a piciorului diabetic și de reducere a numărului de amputații. Până în prezent, compania a organizat peste 350 de simpozioane, a participat ca expozant la peste 700 de congrese și conferințe naționale în domeniul sănătății și a dezvoltat o serie de proiecte speciale dedicate tinerilor medici și farmaciști.

Anul trecut, pentru a veni în sprijinul studenților farmaciști, compania a lansat un program de susținere și orientare profesională dedicat acestora: WÖRWAG STARt UP. Programul își propune să le ofere viitorilor farmaciști acces la programe de orientare profesională de cea mai bună calitate, experiențe care să completeze cunoștințele acumulate în facultate și o perspectivă completă despre profesia de farmacist.

În 2021, cu ocazia aniversării a 50 de ani, Wörwag Pharma România a demarat campania educațională „Biofactori pentru sănătate", ce cuprinde webinarii adresate atât profesioniștilor din domeniul sănătății, cât și pacienților și publicului larg.

50 de ani împreună pentru o sănătate mai bună – aceasta a fost motivația Wörwag Pharma până acum și rămâne promisiunea companiei pentru viitor.

Articol susținut de Wörwag Pharma

5
50 YEARS
TOGETHER FOR
A BETTER HEALTH
WÖRWAG
PHARMA

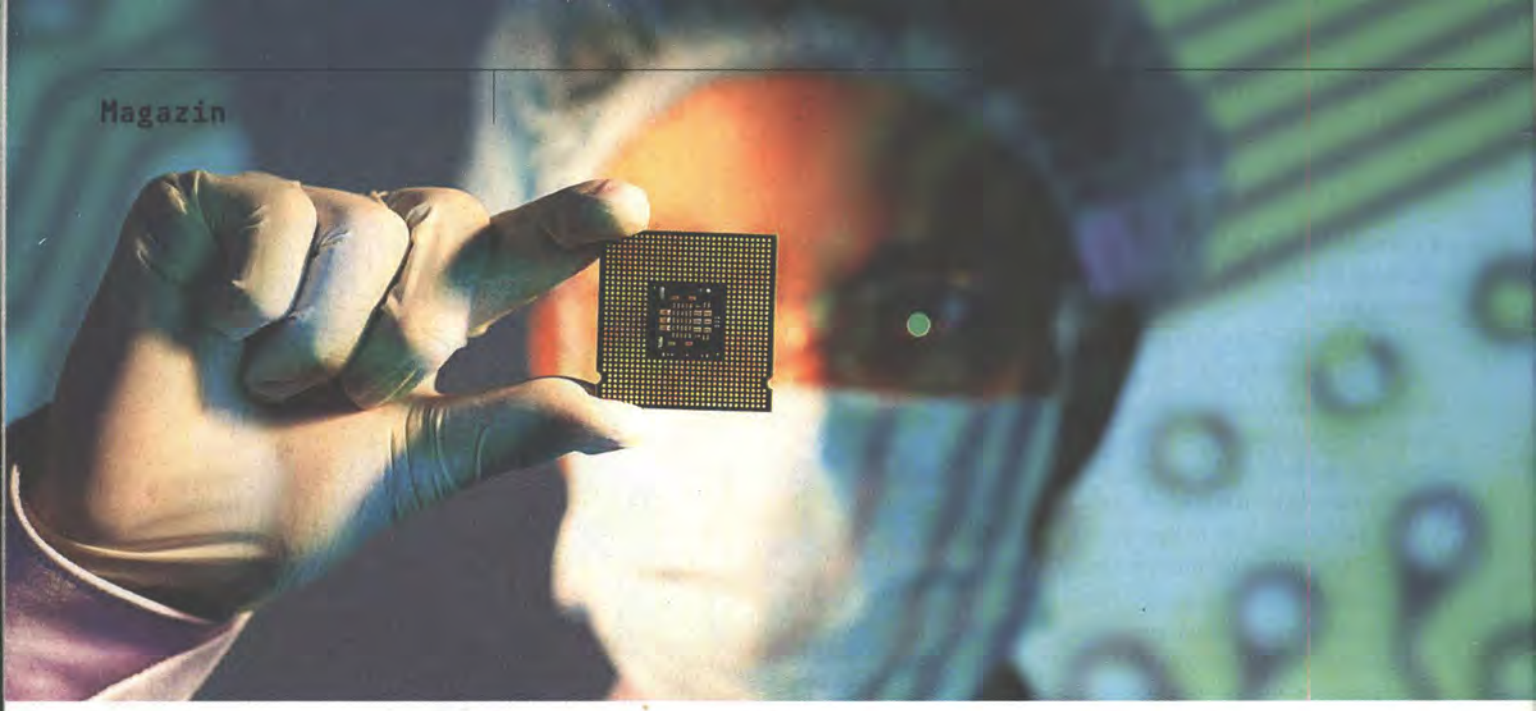

Pandemia semiconductorilor

Ce nu este produs în China este făcut, în general, cu elemente comandate în China. Iar în universul semiconductorilor, al microcipurilor care condiționează și apa de la duș, nevoia e și mai mare.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

PIAȚA GLOBALĂ DE SEMICONDUCTORI are o valoare de circa 440 de miliarde de euro, iar, în mare parte, aceștia sunt produși în China și Taiwan (ponderea Europei, de exemplu, este de doar 10%). Prin urmare, când producătorii chinezi de cipuri au strănutat, după ce SUA s-au încordat puțin în războiul comercial cu Beijingul și au impus restricții firmelor chinezești de tehnologie bănuite că strâng informații sensibile în numele Armatei Populare de Eliberare, întreaga lume s-a îmbolnăvit.

În goana furibundă după profit în contextul globalizării, de ani buni, indiferent de industrie, fie că vorbim despre cea auto, cea textilă sau IT&C, de exemplu, marii producători au externalizat tot ce au putut, la prețuri cât mai mici, neglijând posibilitatea apariției unor crize și ruperea lanțurilor logistice. Ghinion, neprevăzutul s-a produs. Sistarea parțială sau totală a activității în diferite domenii din cauza pandemiei de COVID-19 a generat și generează reacții în lanț, precum criza semiconductorilor.

Cea mai afectată este, pentru moment, industria auto, unde producția a sute de mii de autovehicule a fost suspendată din cauza lipsei de semiconductori. Apoi, se plâng de lipsă de cipuri producătorii de telefoane, calculatoare și console de jocuri. Este adevărat însă, și producătorii auto rămași fără cipuri au partea lor de vină. Pentru a face economii, nu mai blochează bani în stocuri, ci lucrează la comandă, în funcție de cerere. Și, cum cererea a scăzut ca în vreme de război în prima jumătate a anului trecut pe piața auto mondială, constructorii n-au mai comandat semiconductori, trezindu-se spre sfârșitul lui 2020, când piața a început să-și revină, că nu au cu ce să facă mașini.

Producția a aproape un milion de autovehicule în pericol, pagube de miliarde

ABS, ESP, suspensii active, scaune electrice, scaune încălzite, pilot automat, sistem de menținere a benzii, ștergătoare automate, faruri inteligente, senzori de parcare, sistem de parcare automată, sistem multimedia, sistem de frânare automată, sistem de

dezactivare a cilindrilor, direcție activă, touchscreen-uri etc. Constructorii de mașini au nevoie de cipuri și microprocesoare cum au nevoie de oxigen bolnavii grav de COVID-19. Nu mai e ca pe vremea carburatoarelor sau a injecției mecanice.

Acum, un automobil „entry-level" este animat de zeci de cipuri și microprocesoare, iar unul premium, „full options" cum se zice, conectat și cu funcții de condus autonom, de peste două sute. Despre mașinile hibride, plug-in hibride și electrice, aflate în ultima vreme pe un puternic trend ascendent, nici nu mai vorbim. Cele mai complexe pot găzdui și peste trei mii de cipuri.

În paranteză, ca idee, potrivit unei analize realizate de Deloitte, electronica de la bordul unui automobil actual este responsabilă pentru aproximativ 40% din costul final al acestuia.

Impactul „pandemiei semiconductorilor" se prefigurează puternic, în contextul în care industria auto se luptă cu urmările pandemiei de COVID-19. De la Toyota, la Volkswagen și de la Ford, Renault, Honda și Mazda la Stellantis, gigantul auto format recent prin unirea forțelor PSA și FCA, nu există constructor care să nu fie obligat să suspende producția unor modele. În unele cazuri sunt închise linii de asamblare, în altele chiar fabrici întregi.

Bineînțeles, criza cipurilor a ajuns și la porțile Dacia de la Mioveni. Situația afectează 50%-60% din activitatea de producție și aproximativ 8.000 de lucrători. Audi, de exemplu, a redus producția cu 10.000 de unități și a trimis 10.000 de angajați în șomaj tehnic, General Motors a închis trei fabrici (Fairfax, CAMI și San Luis Potosi), iar Stellantis a suspendat activitatea, într-o primă fază, la uzinele din Eisenach (Opel), Zaragoza (Opel și Citroen).

IHS Markit estimează că, în primul trimestru al anului, peste 670.000 de automobile nu vor mai vedea liniile de asamblare. Iar AutoForecast Solutions apreciază că, la finalul lui 2021, producția mondială va fi mai mică cu aproape un milion de unități, din cauza penuriei de cipuri.

Dacă n-ar fi fost criza COVID-19, acest milion în minus n-ar fi fost o catastrofă, având în vedere o producție globală de circa 65 de milioane de mașini.

„Plan de tratament" european, în valoare de până la 50 de miliarde de euro

Odată un hub pentru producția de semiconductori, cu nume sonore precum Philips sau Siemens, în ultimii 20 de ani Europa și-a redus capacitatea de producție. Iar firmele care se ocupă cu designul de cipuri, precum NXP Semiconductors NV și Infineon Technologies AG, au preferat să-și transfere activitățile de producție unor giganți asiatici. Acum, surprinse de „pandemia semiconductorilor", Germania, Franța și alte 17 state din Uniunea Europeană au convenit să își unească forțele și să investească în tehnologii pentru procesoare și semiconductori, care sunt esențiale pentru dispozitivele conectate și procesarea datelor.

Ministrul german al Economiei, Peter Altmaier, a declarat recent, în cadrul unei discuții cu omologul său francez, Bruno Le Maire, că se aștepta ca proiectul european, cunoscut și sub numele de „Important Projects of Common European Interest" (IPCEI), să declanșeze investiții totale în industria cipurilor de până la 50 de miliarde de euro. „Presupun că în toate țările care sunt gata să participe la acest IPCEI (...) vom obține în mod clar o sumă de două cifre de miliarde de euro - și nu la nivelul inferior, ci mai degrabă la nivel mediu", a spus Altmaier. „Dacă la sfârșit suma va fi de 50 de miliarde de euro, sau dacă va merge mai mult în direcția de 20 de miliarde de euro, asta depășește previziunile mele", a mai spus ministrul, estimând că firmele vor contribui cu circa 60% - 80% din investițiile totale și că subvențiile statelor membre UE ar varia între 20% și 40%.

„Comisia Europeană și statele membre ar trebui să acționeze rapid, deoarece planul ar putea aduce o contribuție semnificativă la creșterea competitivității și solidității geopolitice a Europei", a afirmat, potrivit Bloomberg, purtătorul de cuvânt al producătorului european de cipuri Infineon Technologies. Iar Thierry Breton, comisarul european pentru industrie, a anunțat că Executivul comunitar va lansa o alianță europeană cu privire la componente microelectronice, care cel mai probabil va include mari producători europeni de cipuri și posibil constructori de automobile și companii de telecomunicații. Alianța ar urma să fie dezvăluită în mod oficial la finele primului trimestru al acestui an.

Pe de altă parte, criza semiconductorilor a motivat Germania și Franța să inițieze proiecte similare și în alte sectoare, precum cel al producției de baterii pentru mașinile electrice, cloud computing și inteligență artificială, pentru a face Europa mai puțin dependentă de producătorii și giganții tehnologici din Statele Unite și China. Aceste soluții nu rezolvă însă problema semiconductorilor pe termen scurt și chiar mediu.

Soluții miraculoase nu există. Mașini sau gadget-uri inteligente?

Criza cipurilor din industria auto este amplificată de creșterea cererii de smartphone-uri (și mai ales smartphone-uri 5G. Un telefon 5G folosește cu aproximativ 40% mai multe cipuri decât cele 4G), tablete, calculatoare, console de jocuri și alte gadget-uri conectate în contextul pandemiei de COVID-19 și a fenomenului „work from home". Furnizorii de semiconductori sunt aproape aceeași. Nintendo, Sony, Microsoft și Apple, de pildă, suferă și ei în urma „pandemiei semiconductorilor".

De exemplu, anul trecut, când constructorii auto au început să nu mai comande cipuri, Taiwan Semiconductor Manufacturing Co (TSMC), cel mai mare producător de cipuri pe bază de contract din lume și unul dintre principalii furnizori ai producătorilor germani de automobile, s-a concentrat pe cererea din industria IT&C. Apoi, în decembrie 2020, când SMIC (Semiconductor Manufacturing International China), principalul producător de semiconductori din China, a ajuns pe lista neagră a SUA, și alți constructori auto au bătut la poarta TSMC. Iar TSMC, pur și simplu, nu mai face față cererii.

Întreaga industrie de semiconductori încearcă, bineînțeles, să țină pasul și să crească capacitatea de producție. Problema este că fabricile de semiconductori nu se fac peste noapte. Conform specialiștilor, ridicarea unei uzine și montarea și calibrarea utilajelor extrem de complexe durează aproximativ un an.

„Pandemia semiconductorilor" din 2020-2021 nu este chiar o noutate. Probleme similare au mai fost întâmpinate în 1988, 1994, 2000, 2004 și 2011, dar niciodată de o asemenea amploare.

CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE ROMÂNIA

Webinar

INCOTERMS 2020
noutăți, provocări și oportunități

4 martie 2021 / orele 9:30 – 15:30

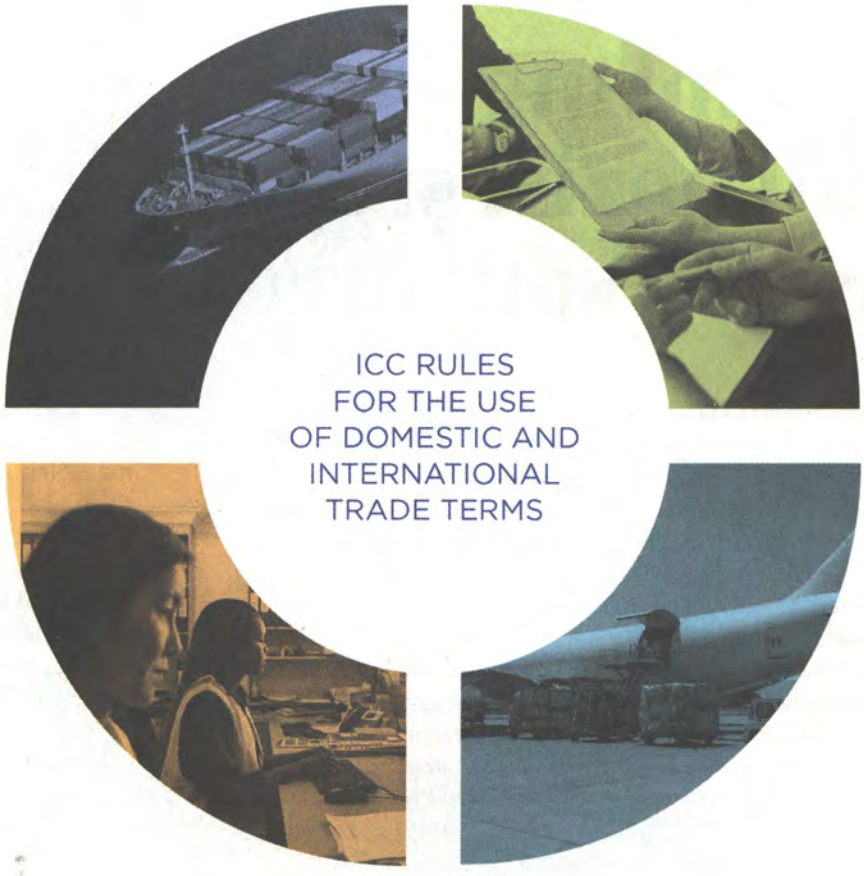

Incoterms® 2020 by the International Chamber of Commerce (ICC)

www.ccir.ro

FOTO: US HOLOCAUST MUSEUM

SOȚII MARGOT ȘI GERHARD BECK Gerhard a fost reținut de Gestapo în 1943, iar soția sa, Margot, a fost una dintre femeile care au protestat, cerând eliberarea sa

Femeile învinge regimul nazist și își eliberează soții evrei

27 FEBRUARIE 1943: POLIȚIA SECRETĂ GERMANĂ, GESTAPO, ÎNCEPE arestări masive în rândul bărbaților evrei căsătoriți cu femei de origine germană. În întreaga țară, sunt reținute circa 10.000 de persoane, inclusiv băieții rezultați din aceste căsătorii, așa numiții „Mischlinge".

Din acest lot, circa 1.800 - 2.000 sunt arestați la sediul comunității evreiești din Rosenstrasse, în Berlin.

Gestapoul a vrut să țină secretă această acțiune, dar soțiile celor arestați au aflat și s-au adunat în fața clădirii unde erau reținuți.

Protestul a durat o săptămână, soțiile ignorând frigul cumplit, amenințările, inclusiv cu moartea, și gărzile înarmate care păzeau perimetrul. Femeile au strigat „Ne vrem bărbații înapoi" sau au protestat în tăcere. La un moment dat, gărzile au armat mitralierele și au spus că vor trage, dar ele nu s-au retras. Numărul femeilor care au protestat este estimat între 200 și 600. La 6 martie, însuși Goebbels, ministrul Propagandei, a ordonat eliberarea celor aflați în arest. Doar 25 de persoane au ajuns în lagărul de la Auschwitz, având un statut special. Ceilalți au ajuns acasă, iar a doua zi au fost trimiși de Gestapo în lagăre de muncă. Majoritatea celor reținuți în clădirea de pe Rosenstrasse au supraviețuit războiului.

A fost o acțiune fără precedent în Germania nazistă și multă vreme ea a fost ignorată de istorici, fiindcă sugera că, dacă și alți germani ar fi protestat, efectele distructive ale regimului nazist ar fi putut fi limitate. N

26 FEBRUARIE - 11 MARTIE

Fără șerbie

1 martie 1746:
Constantin Mavrocordat, domn fanariot al Țării Românești, dă un zapis prin care „rumânii să se întoarcă la pământul patriei lor să se așeze unde li va fi voia și de rumânie să fie slobozi și iertați". În 5 august 1746, șerbia este desființată, șerbii răscumpărându-se de la boieri cu 10 taleri pe cap, măsură pe care același domn o va lua și în Moldova.

Moare Stalin

5 martie 1953:
Iosif Vissarionovici Stalin, responsabil de până la 20 de milioane de decese, moare la 74 de ani. Diagnosticul oficial: hemoragie cerebrală. El paralizase după o ultimă noapte de beție, cu câteva zile înainte. La câteva luni după moartea lui, Lavrenti Beria, șeful NKVD, este executat. Trupul lui Stalin, îmbălsămat, este depus în mausoleul lui Lenin. În 1961, pe fondul destalinizării, trupul său este mutat lângă zidul Kremlinului.

Țânțarul umorist

28 februarie 1859:
C.A. Rosetti și N.T. Orășanu editează prima revistă satirico-umoristică românească – „Țânțarul". Revista publică satire la adresa boierilor care încercau să-și salveze privilegiile și critică demagogii care încercau să profite de pe urma Unirii. „Țânțarul" apare până în 15 august 1859. Alte șase reviste cu numele „Țânțarul" apar în spațiul românesc, ultima fiind tipărită până în 1910.

Magic FM
always great music
MAGIC MORNING
cu Liana Stanciu
Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: • Manpres Distribution București • Calliope S.R.L. Ploiești • Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România:*

• E-mail: abonamente@newsweek.ro.
• Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare • Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos

Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume •

Adresa completă: Str. • Nr. • Bl. • Sc. • Et. • Ap. •

Localitate • Județ / Sector •

Cod poștal • Telefon • E-mail •

Am achitat suma de • lei cu ordin de plată nr. •
din data • către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674,
în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna •

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 129 lei
6 luni: 249 lei
12 luni: 489 lei

Abonament PRINT

3 luni: 89 lei
6 luni: 169 lei
12 luni: 329 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista va continua să apară bilunar, cu excepția lunilor iulie și august, când va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

SUNTEM

2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE

ÎMPREUNĂ SUNTEM

KISS FM

#

Conform studiului de audiență realizat în perioada 31 august - 13 decembrie 2020 de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, KISS FM este ascultat zilnic de 2.292.500 de persoane și este lider de audiență în România de 12 ani consecutiv. Vă mulțumim!

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen 2026